Bundel - Politieke Avond - Sessie 4 (Restaurant) van 17 november 2026

1 Opening

2 Integraal veiligheidsplan 2027-2030
- Voorstel en besluit - Integraal veiligheidsplan 2027-2030
- Bijlage 1 Integraal Veiligheidsplan 2027-2030
- Bijlage 2 Definitieve risicoprofiel Achterhoek Oost
- Bijlage 2.1 Input Risicoprofiel Achterhoek Oost 2026
- Bijlage 3 Rapportage Veiligheidsmonitor 2025 Berkelland
- 2026-11-17 Antwoord op agendavragen - R. Smits, J. Schaperclaus (PRO) - Integraal veiligheidsplan 2027-2030

3 Sluiting

Raadsvoorstel

Zaaknummer	:	1476769			
Raadsvergadering	:	15 december 2026			
Onderwerp	:	Integraal Veiligheidsplan 2027-2030			
Collegevergadering	:	20 oktober 2026			
Portefeuillehouder	:	Burgemeester J.H.A. van Oostrum			
Steller	:	Dirkje Dietz	tel.	:	0545-250250

Te nemen besluit

1. Kennis te nemen van het risicoprofiel Achterhoek Oost behorende bij het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030.
2. Het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 vast te stellen.
3. Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 intrekken.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2027-2030 is opgesteld binnen Achterhoek Oost, een samenwerking van de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Deze gemeenten vallen binnen hetzelfde politiebasisteam, waardoor regionale veiligheidsvraagstukken in samenhang kunnen worden opgepakt, met behoud van ruimte voor lokale uitvoering. Aan het IVP ligt een risicoprofiel Achterhoek Oost ten grondslag. In het risicoprofiel zijn de belangrijkste veiligheidsontwikkelingen, risico's en aandachtspunten in beeld gebracht. Het IVP beschrijft de belangrijkste veiligheidsopgaven en bevat de prioriteiten waarop de gemeente en haar veiligheidspartners zich de komende beleidsperiode richten. Het IVP biedt daarmee een kader voor de inzet van capaciteit, middelen en samenwerking binnen het veiligheidsdomein.

Met het vaststellen van het IVP 2027-2030 geeft de gemeenteraad richting aan het lokale veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar. Daarnaast beschikt de gemeente over een actueel beleidskader voor veiligheid, waarmee gedurende de periode 2027-2030 gericht gewerkt kan worden aan een veilige en leefbare gemeente.

Argumentatie

1.1 Het risicoprofiel vormt de feitelijke en inhoudelijke basis voor het IVP 2027-2030
Het risicoprofiel vormt de basis voor het IVP 2027-2030 en is tot stand gekomen in samenwerking met interne en externe partners. Hiervoor is gebruikgemaakt van zowel kwalitatieve als kwantitatieve informatie, waaronder interviews, vragenlijsten en beschikbare data (veiligheidsmonitor en politiedata). Hierdoor is een breed en actueel beeld ontstaan van de veiligheidsontwikkelingen en risico's in Achterhoek Oost. Op basis van het risicoprofiel zijn de prioriteiten en doelen voor 2027-2030 bepaald. Door kennis te nemen van het risicoprofiel wordt inzicht verkregen in de onderbouwing van de keuzes die in het IVP 2027-2030 zijn gemaakt.

2.1 Artikel 38b van de Politiewet 2012 bepaalt dat de gemeenteraad ten minste eenmaal per vier jaar de doelen en prioriteiten op het gebied van veiligheid vaststelt
Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 geeft de gemeenteraad invulling aan deze wettelijke taak. Daarnaast biedt het IVP een strategisch kader voor het lokale veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar.

2.2 Het IVP 2027-2030 geeft richting aan het lokale veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar
Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 worden de prioriteiten, ambities en strategische doelen voor het gemeentelijke veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar vastgesteld. Het plan biedt een integraal en toekomstgericht kader voor de aanpak van

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

veiligheidsvraagstukken binnen Berkelland en geeft richting aan de inzet van capaciteit, middelen en de samenwerking met veiligheidspartners. Door duidelijke prioriteiten te stellen, kunnen beschikbare mensen en middelen doelgericht worden ingezet om de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente te versterken.

3.1 Met het vaststellen van het nieuwe IVP wordt voorzien in actualisatie van het bestaande beleid
De looptijd van het huidige IVP 2023-2026 eindigt. Vaststelling van het IVP 2027-2030 zorgt voor een actueel beleidskader voor integrale veiligheid.

Kanttekeningen en risico's
2.1 Het IVP biedt ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en prioriteiten
Veiligheidsvraagstukken ontwikkelen zich voortdurend. Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, landelijke wet- en regelgeving of onverwachte gebeurtenissen kunnen ertoe leiden dat gedurende de looptijd van het IVP aanvullende inzet of bijstelling van prioriteiten noodzakelijk is. Het IVP biedt hiervoor flexibiliteit door middel van jaarlijkse door het college vast te stellen uitvoeringsplan.

2.2 De uitvoering van het IVP is afhankelijk van beschikbare capaciteit en middelen
Het realiseren van de ambities en doelstellingen uit het IVP vraagt voldoende capaciteit en financiële middelen. Zonder uitbreiding van de beschikbare capaciteit kunnen keuzes noodzakelijk zijn in de uitvoering van activiteiten en prioriteiten. In de uitwerking van het college- en raadsprogramma zullen we uw raad een voorstel doen om de capaciteit op openbare orde en veiligheid met 1,0 fte uit te breiden.

Financiën
Aan het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 zijn geen directe financiële consequenties verbonden. De uitvoering van het plan wordt gedekt uit de bestaande middelen binnen de begroting.
Conform het advies uit het onderzoek van Van der Torre wordt voorgesteld de formatie voor openbare orde en veiligheid structureel uit te breiden met 1,0 fte. De geschatte kosten hiervan bedragen € 101.444 per jaar (schaal 10). Deze aanvraag wordt meegenomen in de uitwerking van het college- en raadsprogramma en maakt daarom geen onderdeel uit van de financiële consequenties van dit besluit.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Communicatie
Met het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 geeft de gemeente richting aan het veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar. De gemeente zet daarbij, samen met inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers, politie en justitie, in op een veilige en leefbare gemeente. De prioriteiten voor de periode 2027-2030 zijn ondermijning, zorg en veiligheid, jeugd en veiligheid, digitale veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid. Door gezamenlijk te werken aan deze thema's wordt de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente versterkt. Na vaststelling door de gemeenteraad wordt het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 gepubliceerd en gedeeld

Initiatief, participatie en rol gemeente
De gemeente Berkelland is verantwoordelijk voor de regie op het integrale veiligheidsbeleid. Bij de totstandkoming van het IVP zijn onder andere politie, Openbaar Ministerie, ProWonen, Bureau Halt, maatschappelijke organisaties, de Veiligheidsmonitor en diverse gemeentelijke beleidsterreinen betrokken. Op basis van deze input zijn de belangrijkste veiligheidsopgaven en prioriteiten voor de periode 2027-2030 bepaald. De gemeenteraad is gedurende het proces actief betrokken geweest via informatieavonden, themabijeenkomsten en raadsbrieven.

Planning en evaluatie
Na vaststelling van het IVP 2027-2030 worden de strategische doelstellingen vertaald naar een jaarlijks uitvoeringsplan. Het vaststellen van het jaarlijkse uitvoeringsplan is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Na vaststelling wordt het uitvoeringsplan ter informatie gedeeld met de gemeenteraad. De uitvoering van het veiligheidsbeleid wordt jaarlijks gemonitord en geëvalueerd. Hierbij wordt onder andere gebruikgemaakt van gegevens uit de Veiligheidsmonitor, politiecijfers, openbare databronnen en analyses van Datalab GO. Op basis van deze informatie worden trends en ontwikkelingen binnen de gemeente inzichtelijk gemaakt en kan, indien nodig, worden bijgestuurd in de uitvoering of kunnen accenten binnen de prioriteiten worden aangepast. De gemeenteraad wordt jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van het veiligheidsbeleid, de resultaten en de belangrijkste trends en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid.

Alternatieven
Niet van toepassing.

Raadsvergadering : 15 december 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 oktober 2026

b e s l u i t:

1. Kennis te nemen van het risicoprofiel Achterhoek Oost behorende bij het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030.
2. Het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 vast te stellen.
3. Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 intrekken.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 15 december 2026.

de griffier,	de voorzitter,
drs. J.A. Satijn	drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Integraal veiligheidsplan 2027-2030

Integraal risicoprofiel Achterhoek Oost
Het Integraal risicoprofiel Achterhoek Oost vormt de basis voor het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030. Voorafgaand aan de totstandkoming van het IVP hebben de gemeenten Berkelland, Aalten, Oost Gelre en Winterswijk gezamenlijk een risicoprofiel opgesteld. Hiermee behoren de gemeenten in Achterhoek Oost tot de eerste gemeenten in Nederland die op deze wijze regionaal samenwerken aan een integraal veiligheidsbeeld. Het risicoprofiel is opgesteld op basis van zowel kwalitatieve als kwantitatieve informatie. Door middel van interviews, enquêtes, veiligheidsdata en deskresearch zijn interne en externe partners bevraagd over actuele en toekomstige veiligheidsrisico's. De opgehaalde informatie is vervolgens geanalyseerd waardoor een integraal beeld is ontstaan van de belangrijkste veiligheidsopgaven. De uitkomsten van het risicoprofiel hebben richting gegeven aan de prioriteiten en doelstellingen die zijn opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030. Daarmee vormt het risicoprofiel een belangrijke onderlegger voor de keuzes die de gemeente maakt op het gebied van veiligheid in de komende beleidsperiode.

Integraal Veiligheidsplan 2027-2030
Het IVP is gezamenlijk opgesteld door de gemeenten Berkelland, Aalten, Oost Gelre en Winterswijk binnen de samenwerking Achterhoek Oost. Hiermee wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie op veiligheid, terwijl ruimte blijft voor lokale accenten. Fysieke veiligheid, waaronder crisisbeheersing en rampenbestrijding, valt buiten de reikwijdte van het IVP en is belegd binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. Ook de inzet en capaciteit van de politie maken geen onderdeel uit van het IVP, maar vormen wel een belangrijke randvoorwaarde voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Op basis van het risicoprofiel zijn voor de periode 2027-2030 vijf prioriteiten vastgesteld:

- Ondermijning
- Zorg en Veiligheid
- Jeugd en Veiligheid
- Digitale Veiligheid
- Maatschappelijke Weerbaarheid

Per prioriteit zijn strategische doelstellingen geformuleerd die richting geven aan de inzet van de gemeente en haar veiligheidspartners in de komende vier jaar. Deze doelstellingen worden jaarlijks uitgewerkt in uitvoeringsplannen, waarin concrete activiteiten en maatregelen worden beschreven. Door middel van monitoring, veiligheidsdata en evaluaties kan de uitvoering jaarlijks worden gevolgd en waar nodig worden bijgestuurd. Met het IVP geven de gemeente en haar partners gezamenlijk richting aan de aanpak van veiligheidsvraagstukken. Een veilige samenleving is een belangrijke voorwaarde voor het functioneren van de maatschappij. Het IVP draagt bij aan het versterken van de veiligheid en leefbaarheid voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarnaast is het voeren van regie op het integrale veiligheidsbeleid een kerntaak van de gemeente. De burgemeester heeft hierin een bijzondere verantwoordelijkheid vanuit zijn rol op het gebied van openbare orde en veiligheid. Tegelijkertijd vraagt veiligheid om een integrale aanpak, waarbij ook het college en verschillende beleidsdomeinen, zoals zorg, jeugd en leefbaarheid, een belangrijke bijdrage leveren. Veiligheid is daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en haar partners.

Betrokkenheid van de raad
Bij de totstandkoming en uitvoering van het IVP is de gemeenteraad gedurende de gehele beleidsperiode actief betrokken geweest. Dit heeft plaatsgevonden via politieke avonden, informatiebijeenkomsten, themabijeenkomsten, raadscarrousels en diverse raadsbrieven. Daarnaast is de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om aandachtspunten en accenten mee te geven voor zowel het IVP als de jaarlijkse uitvoeringsplannen. Deze momenten waren als volgt:

- **15 november 2022**: Informatieavond Risicoprofiel Achterhoek Oost met toelichting door Oostkracht10.
- **7 maart 2023**: Politieke avond Integraal Veiligheidsplan.

- **21 maart 2023**: Politieke avond Integraal Veiligheidsplan.
- **3 april 2023**: Raadsbrief Integraal Veiligheidsplan (zaaknummer 569793).
- **4 oktober 2023**: Informatieavond uitvoeringsplan 2024 met teamchef van de politie en de officier van justitie.
- **14 december 2023**: Themabijeenkomst Jeugd en Veiligheid met politie, jeugdboa, Tactus, Bureau Halt en leerplichtambtenaar.
- **10 januari 2024**: Raadsbrief Uitvoeringsplan 2024 (zaaknummer 849661).
- **23 januari 2024**: Themabijeenkomst Ondermijning en Datalab GO met RIEC, ODA, Datalab GO en politie.
- **27 februari 2024**: Themabijeenkomst Zorg en Veiligheid en Leefbaarheid met het team Zorg en Veiligheid, Voormekaar, boa's en politie.
- **26 maart 2024**: Themabijeenkomst Digitale Veiligheid en terugblik op het risicoprofiel, het IVP en het uitvoeringsplan.
- **23 april 2024**: Raadsbrief Integraal Veiligheidsplan, uitvoeringsplan en vervolgproces.
- **13 november 2024**: Raadsbrief Veiligheidsmonitor 2023 (zaaknummer 1087959).
- **28 november 2024**: Informatieavond uitvoeringsplan 2025, resultaten van Veiligheidsmonitor en meegeven van accenten voor de uitvoering.
- **6 maart 2025**: Raadsbrief Uitvoeringsplan 2025 (zaaknummer 1188777).
- **11 maart 2025**: Informatieavond over het uitvoeringsplan 2026 en de mogelijkheid voor de raad om accenten mee te geven.
- **3 februari 2026**: Informatieavond met een terugblik op het uitvoeringsplan 2025, bespreking van het uitvoeringsplan 2026 en ruimte voor input op het uitvoeringsplan 2027.
- **19 juni 2026**: Raadscarrousel Team Dienstverlening Openbare Orde en Veiligheid.
- **15 september 2026**: Informatieavond over het Risicoprofiel 2027-2030 en het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030, waarbij de raad de gelegenheid heeft gekregen om aanvullende aandachtspunten en accenten mee te geven.

Veiligheidsmonitor
De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks onderzoek waarin inwoners worden gevraagd naar hun ervaringen met leefbaarheid, veiligheid, criminaliteit en overlast in hun woonomgeving. De gemeente Berkelland neemt deel aan dit landelijke onderzoek. De resultaten geven inzicht in hoe inwoners de veiligheid in de gemeente ervaren en maken het mogelijk om ontwikkelingen en trends over de jaren heen te volgen. Uit de eerste resultaten van de Veiligheidsmonitor 2025 blijkt dat:

- 34,6% van de inwoners van de gemeente Berkelland zich wel eens onveilig voelt. In 2023 lag dit percentage op 25,7%.
- Tegelijkertijd zijn er ook positieve ontwikkelingen zichtbaar. Zo gaf in 2023 nog 3,2% van de inwoners aan veel last te hebben van rondhangende jongeren, terwijl dit in 2025 is gedaald naar 1,2%.

Om de uitkomsten verder te analyseren stelt Datalab GO een rapportage op voor de gemeente Berkelland. Hierin worden de resultaten van de Veiligheidsmonitor nader toegelicht en worden trends en ontwikkelingen zichtbaar gemaakt. Deze rapportage wordt, zodra deze beschikbaar is, gedeeld met de gemeenteraad en betrokken bij de verdere uitwerking en uitvoering van het jaarlijkse uitvoeringsplan.

Rapport Ondermijning in de Achterhoek van Van der Torre
Het rapport van Van der Torre onderzoekt de organisatie, taakuitvoering en toekomstbestendigheid van het domein openbare orde en veiligheid (OOV) in de Achterhoek. De belangrijkste conclusies zijn dat de huidige formatie binnen de gemeente Berkelland onvoldoende is om de sterk gegroeide en complexere opgaven binnen OOV op een kwalitatief en tijdig niveau uit te voeren. De werkdruk is structureel hoog door nieuwe wettelijke taken, intensievere zorg- en veiligheidscasuïstiek, de aanpak van ondermijning en de regionale verplichtingen. Het rapport adviseert om gemeenten te versterken door structurele capaciteitsuitbreiding, het verbeteren van taakverdeling en het borgen van continuïteit en expertise. Zonder aanvullende formatie bestaat het risico dat wettelijke taken, bestuurlijke advisering en operationele inzet onder druk komen te staan of niet meer volledig kunnen worden uitgevoerd.

De toenemende en complexere opgaven vragen om extra capaciteit om de kwaliteit, zorgvuldigheid en continuïteit van de uitvoering te waarborgen. Met de voorgestelde uitbreiding wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport en wordt voorkomen dat essentiële veiligheidstaken onder druk komen te staan of wegvallen. Daarnaast maakt de uitbreiding het mogelijk om wettelijke verplichtingen, regionale afspraken en nieuwe opgaven zoals ondermijning, zorg- en veiligheidscasuïstiek en weerbaarheid duurzaam te borgen.

INTEGRAAL VEILIGHEIDS PLAN

2027 - 2030

Gemeente Aalten

gemeente Berkelland

gemeente Oost Gelre

gemeente Winterswijk

INHOUDS-OPGAVE

INLEIDING **3**
1.1. Reikwijdte beleid 5
TERUGBLIK IVP 2023-2026 **7**
2.1 Ondermijning 7
2.2 Zorg & Veiligheid 8
2.3 Jeugd & Veiligheid 9
2.4 Digitale veiligheid 11
2.5 Leefbaarheid 12
RANDVOORWAARDEN EN AANDACHTSPUNTEN **13**
STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN **16**
4.1 Ondermijning 16
4.2 Zorg & Veiligheid 17
4.3 Jeugd & Veiligheid 18
4.4 Digitale veiligheid 21
4.5 Maatschappelijke weerbaarheid 22
VERVOLG **23**

©Stan Bouman

1.

INLEIDING

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsplan (IVP) Achterhoek Oost 2027-2030. Deze is opgesteld door de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Met dit plan geven de gemeenten gezamenlijk richting aan de strategische doelstellingen voor de komende vier jaar. Het IVP Achterhoek Oost 2027-2030 is de opvolger van het IVP Achterhoek Oost 2023-2026 en sluit aan bij actuele veiligheidsrisico's en ontwikkelingen die van invloed zijn op de veiligheid en leefbaarheid in de regio.

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor een prettige en leefbare samenleving. Inwoners, ondernemers en bezoekers moeten kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren in een omgeving die veilig is en ook als veilig wordt ervaren. Het waarborgen van de openbare orde en veiligheid vraagt om voortdurende aandacht. Veel veiligheidsvraagstukken blijven herkenbaar ten opzichte van de vorige beleidsperiode, maar de context waarin deze zich voordoen ontwikkelt zich verder. Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen hebben invloed op de aard en omvang van risico's. In Achterhoek Oost is zichtbaar dat fysieke, sociale en digitale veiligheidsvraagstukken steeds vaker met elkaar verweven raken. Digitale componenten spelen daarbij een steeds grotere rol binnen criminaliteit en slachtofferschap. Daarnaast vragen maatschappelijke spanningen, polarisatie, extremisme en radicalisering om aandacht, omdat zij gevolgen kunnen hebben voor de maatschappelijke weerbaarheid en het veiligheidsgevoel.

Het effectief signaleren en aanpakken van deze ontwikkelingen vraagt om structurele samenwerking en een goede informatie-uitwisseling met zorg- en veiligheidspartners. De gemeenten in Achterhoek Oost werken al jarenlang intensief samen op het gebied van openbare orde en veiligheid. Deze samenwerking blijft ook in de periode 2027-2030 essentieel. Veiligheidsvraagstukken houden zich niet aan de gemeentegrenzen en raken vaak meerdere beleidsterreinen tegelijk. Een gezamenlijke integrale aanpak vergroot de slagkracht bij het voorkomen, signaleren en aanpakken van criminaliteit, overlast en andere veiligheidsproblemen. Ook draagt deze aanpak eraan bij dat de mogelijkheid op een waterbedeffect wordt ingedamd.

Een integrale aanpak vindt echter niet alleen plaats tussen gemeenten onderling. Ook de samenwerking met veiligheidspartners is hierbij cruciaal. De gemeenten werken samen met onder andere de politie, Openbaar Ministerie, Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC), de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA), Veiligheidsregio Noord- en Oost- Gelderland (VNOG), onderwijsinstellingen en zorg- en welzijnsorganisaties. Door deze samenwerking kunnen preventie, zorg, toezicht, handhaving en opsporing beter op elkaar worden afgestemd. Daarnaast zijn er bepaalde veiligheidsvraagstukken die een grensoverschrijdend karakter kunnen hebben, vanwege de ligging van Achterhoek Oost aan de Duitse grens. Het blijven verkennen en ontwikkelen van deze samenwerking aan beide zijden van de grens blijft daarom van belang.

De prioriteiten uit dit IVP zijn gebaseerd op het Risicoprofiel Achterhoek Oost 2027-2030. Dit risicoprofiel brengt de belangrijkste veiligheidsrisico's, trends en ontwikkelingen voor de vier gemeenten in beeld. Het profiel is opgesteld aan de hand van vragenlijsten en interviews met medewerkers van verschillende gemeenten en zorg- en veiligheidspartners. Daarnaast is gebruikgemaakt van beschikbare data: geregistreerde misdaadcijfers en overlastregistraties via Datalab GO. Op basis van deze kwalitatieve en kwantitatieve informatie is een regionaal veiligheidsbeeld opgesteld en zijn de prioriteiten voor dit IVP bepaald.

Uit het risicoprofiel blijkt dat verschillende veiligheidsvraagstukken uit de vorige beleidsperiode ook de komende jaren actueel blijven. Tegelijkertijd vragen enkele ontwikkelingen om nieuwe accenten en een andere strategische koers. Op basis van het risicoprofiel zijn voor de periode 2027-2030 vijf prioritaire thema's benoemd:

- Ondermijning
- Zorg & Veiligheid
- Jeugd & Veiligheid
- Digitale Veiligheid
- Maatschappelijke Weerbaarheid

Deze thema's vormen de gezamenlijke focus van het veiligheidsbeleid in Achterhoek Oost voor de komende vier jaar. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor ontwikkelingen die meerdere thema's raken, zoals druk op de beschikbare capaciteit binnen het veiligheidsdomein, de grensligging van de regio en het versterken van de weerbaarheid van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en lokale overheid.

De concrete uitvoering van de prioriteiten en strategische ambities, die zijn benoemd in dit plan, worden jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Hierdoor blijft het mogelijk om flexibel in te spelen op actuele ontwikkelingen, nieuwe risico's, veranderende omstandigheden en lokale accenten. Op deze manier werken de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk samen met hun partners aan een veilige, weerbare en leefbare regio Achterhoek Oost.

1.1. REIKWIJDTE BELEID

Dit IVP richt zich op de veiligheidsvraagstukken waarop de gemeente, samen met haar partners, daadwerkelijk invloed kan uitoefenen. Het regionale risicoprofiel van de VNOG valt buiten de reikwijdte van dit IVP. De risico's die hierin zijn opgenomen, zoals crises, rampen en verstoringen van vitale processen, zijn belegd binnen de verantwoordelijkheden van de VNOG en de crisisbeheersingsorganisatie.

In het vorige IVP was leefbaarheid een afzonderlijke prioriteit. Hoewel leefbaarheid in deze beleidsperiode niet langer als zelfstandig thema is opgenomen, blijft het een belangrijk uitgangspunt binnen het veiligheidsbeleid. Leefbaarheid hangt nauw samen met de gekozen prioriteiten en kan worden gezien als een resultaat van de gezamenlijke inzet op deze thema's. Door veiligheidsvraagstukken integraal aan te pakken, werken we tegelijkertijd aan een veilige, prettige en leefbare omgeving voor onze inwoners.

Daarentegen is ten opzichte van de vorige beleidsperiode maatschappelijke weerbaarheid nadrukkelijker naar voren gekomen als veiligheidsvraagstuk. Bij het opstellen van het risicoprofiel werden onderwerpen als polarisatie, radicalisering, extremisme, desinformatie, dreiging en intimidatie richting bestuur, afnemend vertrouwen in de overheid en het afnemende gezag van politie en andere autoriteiten regelmatig genoemd. Om die reden maakt maatschappelijke weerbaarheid onderdeel uit van de reikwijdte van dit IVP. Daarbij onderscheiden we dit thema nadrukkelijk van het bredere weerbaarheidstraject dat binnen de kaders van de VNOG wordt ontwikkeld. Maatschappelijke weerbaarheid binnen het IVP richt zich daarentegen op ontwikkelingen die de sociale stabiliteit, leefbaarheid en verbondenheid binnen de gemeente beïnvloeden. De samenleving staat onder druk van snelle maatschappelijke en digitale ontwikkelingen, waardoor tegenstellingen tussen groepen zichtbaarder kunnen worden en discussies zich steeds vaker online afspelen. Hoewel dit niet direct hoeft te leiden tot veiligheidsincidenten, kan het wel gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel, de sociale cohesie en het vertrouwen in de overheid en maatschappelijke instellingen. In sommige gevallen kan dit leiden tot spanningen, weerstand tegen overheidsbesluiten of zelfs dreiging en intimidatie richting bestuurders en publieke functionarissen.

Bestuursafspraken Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Zoals hierboven beschreven, is maatschappelijke weerbaarheid binnen dit IVP als één van de prioriteiten opgenomen. De invulling daarvan moet daarbij worden onderscheiden van de bredere opgave op het gebied van weerbaarheid en veerkracht, zoals deze onder meer door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de VNOG wordt opgepakt. Deze opgave kent een concretere maar ook bredere reikwijdte dan de prioriteit maatschappelijke weerbaarheid binnen dit IVP en omvat verschillende onderdelen die de gehele gemeentelijke organisatie en samenleving raken. Het gaat daarmee niet uitsluitend om openbare orde en veiligheid en crisisbeheersing, maar ook om bijvoorbeeld de continuïteit en weerbaarheid van de gemeentelijke organisatie, de fysieke leefomgeving, het sociaal domein, communicatie en de samenwerking met regionale en landelijke partners.

De opgave weerbaarheid en veerkracht wordt daarom niet als afzonderlijke prioriteit in dit IVP opgenomen. De betreffende bestuursafspraken, acties en ontwikkelingen worden binnen de daarvoor bestaande regionale en landelijke kaders opgepakt. Hiermee wordt voorkomen dat werkzaamheden en acties dubbel worden opgenomen in het IVP en het jaarlijkse uitvoeringsplan, terwijl deze via de VNOG reeds zijn belegd. Dit neemt niet weg dat bestuursafspraken weerbaarheid en veerkracht vanuit de VNOG een belangrijk onderdeel vormen van het gemeentelijke werk. Waar de opgave raakt aan de prioriteiten en activiteiten uit dit IVP, wordt hier uiteraard verbinding mee gelegd. De bredere opgave vraagt echter om een gemeentebrede benadering en is daarmee niet uitsluitend een veiligheidsopgave.

2.

TERUGBLIK IVP 2023-2026

2.1 ONDERMIJNING

In de afgelopen beleidsperiode is de aanpak van ondermijning binnen de gemeente verder versterkt en geprofessionaliseerd. Een belangrijk speerpunt was het vergroten van de bewustwording rondom ondermijning. Binnen de gemeentelijke organisaties is actief geïnvesteerd in het herkennen en melden van signalen van ondermijning. Daarnaast zijn inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties geïnformeerd over de risico's, signalen en mogelijkheden om verdachte situaties te melden. Hierdoor is de alertheid op ondermijnende activiteiten toegenomen en weten betrokken partijen beter welke bijdrage zij kunnen leveren aan een veilige leefomgeving.

De gemeenten nemen jaarlijks deel aan de Week tegen Ondermijning, een regionaal initiatief van de gemeenten binnen de VNOG, het RIEC, de politie en andere samenwerkingspartners. Tijdens deze week worden uiteenlopende activiteiten georganiseerd om kennis te delen, bewustwording te vergroten en de samenwerking in de aanpak van ondermijning te versterken. Daarnaast werden samen met partners zoals de politie, Belastingdienst en het Openbaar Ministerie controles uitgevoerd in risicobranches en op locaties waar signalen van ondermijnende activiteiten aanwezig waren. Een belangrijke ontwikkeling was de oprichting van het Interventieteam Achterhoek Oost (ITA-O) in 2025.

Dit team, bestaande uit BOA's uit de gemeenten Achterhoek Oost en een politiemedewerker, voert wekelijks gezamenlijke controles uit. Deze structurele samenwerking versterkt zowel de informatiepositie als de kennis en ervaring van de betrokken medewerkers. Deze integrale controles resulteerden niet alleen in concrete interventies, maar leverden ook waardevolle informatie op over de aard en omvang van ondermijning binnen de gemeente. Instrumenten zoals de Wet Bibob, de Opiumwet, de Algemene Plaatselijke Verordening en een regionaal beleidsplan voor de aanpak van mensenhandel, zijn ingezet om criminele activiteiten te voorkomen en te verstoren. Waar nodig zijn bestuurlijke maatregelen genomen, waaronder sluitingen van panden of het opleggen van een last onder dwangsom.

Ook regionaal is er intensief samengewerkt door deelname aan projecten zoals Ariadne (ondersteuning bij toezicht op vakantieparken), Theseus (ondersteuning bij toezicht op bedrijventerreinen) en Feniks (ondersteuning bij de uitvoering van de Wet Bibob). Hierdoor kunnen signalen en informatie van verschillende partners worden samengebracht en geanalyseerd. Hierdoor ontstond een beter inzicht in risico's en kunnen interventies gerichter worden voorbereid en uitgevoerd. Tegelijkertijd is gewerkt aan het versterken van de informatiepositie. Signalen uit onder meer Meld Misdaad Anoniem, toezicht en handhaving, vergunningverlening en externe partners worden steeds beter met elkaar verbonden binnen de wettelijke kaders. Daarnaast participeert de gemeente in een pilot voor een gespecialiseerd zaaksysteem voor ondermijningscasuïstiek, die voor de periode 2025-2026 gefinancierd werd vanuit de Landelijke Versterkingsgelden aanpak ondermijning.

Ondanks de geboekte resultaten blijft ondermijnende criminaliteit een complex en veranderlijk vraagstuk, waardoor een sterke informatiepositie, regionale samenwerking en een integrale aanpak ook de komende jaren essentieel blijft.

2.2 ZORG & VEILIGHEID

Binnen het thema Zorg & Veiligheid is de samenwerking tussen gemeenten, zorg- en veiligheidspartners de afgelopen beleidsperiode verder versterkt. Door structureel overleg, gezamenlijke casusbesprekingen en een nauwe samenwerking met ketenpartners worden signalen eerder herkend en kan er sneller passende ondersteuning worden ingezet. De persoonsgerichte en integrale aanpak heeft zich verder ontwikkeld, waardoor zorg- en veiligheidsvraagstukken beter in samenhang kunnen worden opgepakt. Hiermee wordt bijgedragen aan het voorkomen van overlast, escalatie, uitbuiting en criminaliteit en aan een effectievere ondersteuning van kwetsbare inwoners. De regisseurs Zorg & Veiligheid hebben hierbij een belangrijke verbindende en coördinerende rol vervuld.

Binnen alle gemeenten van Achterhoek Oost zijn aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling en aandachtsfunctionarissen mensenhandel actief. Hierdoor is de signalering van mogelijke situaties van huiselijk geweld, kindermishandeling en mensenhandel verbeterd en kunnen meldingen en casussen sneller en effectiever worden opgepakt in samenwerking met zorg- en veiligheidspartners.

Daarnaast is er geïnvesteerd in het herkennen van signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Professionals zijn ondersteund in het toepassen van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Hiermee wordt bijgedragen aan een tijdige inzet van hulp en bescherming voor kwetsbare inwoners en gezinnen.

Ook op regionaal niveau is intensief samengewerkt aan de verdere ontwikkeling van het domein Zorg & Veiligheid. Gemeenten uit Achterhoek Oost zijn actief vertegenwoordigd in diverse projectgroepen, werkgroepen en stuurgroepen binnen de regio Noord- en Oost-Gelderland. Vanuit deze betrokkenheid is bijgedragen aan de ontwikkeling, implementatie en borging van regionale initiatieven en samenwerkingsafspraken. Een belangrijk onderdeel hiervan is de herijking van de governance binnen Zorg & Veiligheid, gericht op het realiseren van een heldere en toekomstbestendige samenwerkings- en besluitvormingsstructuur. Deze wordt nader uitgewerkt waarbij er wordt toegewerkt naar een heldere, toekomstbestendige en goed geborgde governance die de samenwerking en besluitvorming binnen Zorg & Veiligheid ondersteunt. Daarnaast heeft de tijdelijke inzet van een verandermanager voor het Zorg- en Veiligheidshuis bijgedragen aan de voorbereiding en implementatie van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS). Ook is, mede dankzij een subsidie van ZonMw, het project Domeinoverstijgend Samenwerking in de aanpak van Onbegrepen Gedrag NOG gestart. Het project richt zich op het ontwikkelen van een samenhangende en domeinoverstijgende aanpak voor personen met onbegrepen gedrag, waarbij de verbinding tussen zorg, veiligheid en het sociaal domein centraal staat. Het project loopt door tot 2028.

2.3 JEUGD & VEILIGHEID

In de afgelopen beleidsperiode is ingezet op het voorkomen en tegengaan van jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit en middelengebruik onder jongeren. Daarbij stond het vroegtijdig in beeld krijgen van kwetsbare en risicojongeren centraal, evenals het versterken van de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners. Door de nauwe samenwerking tussen gemeenten, jongerenwerk, onderwijs, politie en zorgpartners is ingezet op preventie, vroegsignalering en een persoonsgerichte aanpak. Jongeren met complexe problematiek, zoals schulden, schoolverzuim, middelengebruik of problemen in de thuissituatie, konden hierdoor eerder passende ondersteuning ontvangen. Daarnaast is aandacht besteed aan het monitoren van jeugdgroepen en locaties waar overlast werd ervaren. Ook is actief ingezet op het voorkomen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. Samen met partners zijn diverse preventieve activiteiten uitgevoerd, waaronder voorlichtingen op scholen, Halt-loketten op evenementen en bewustwordingscampagnes gericht op jongeren en hun ouders. De afgelopen jaren hebben laten zien dat een combinatie van preventie, toezicht en samenwerking essentieel is om jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit te beperken en repressief op te treden.

De samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners is verder versterkt, waardoor signalen sneller worden opgepakt en passende ondersteuning tijdig kan worden ingezet.

Een belangrijke ontwikkeling hierin was de vaststelling van het convenant Jeugdgroepen door de vier gemeenten van Achterhoek Oost, in samenwerking met het Openbaar Ministerie en politie basisteam Achterhoek Oost. Hiermee is de gezamenlijke aanpak van jeugdgroepen verder verstevigd en zijn afspraken vastgelegd over signalering, informatie-uitwisseling en interventies. Ook is blijvend geïnvesteerd in preventie en weerbaarheid onder jongeren. Zo verzorgden politie en handhaving gezamenlijk lessen vanuit het Educatief Programma Jongeren (EPJO) op basisscholen en werd samengewerkt met Halt om jongeren bewust te maken van de gevolgen van grensoverschrijdend en strafbaar gedrag. Deze inzet draagt bij aan het voorkomen van jonge aanwas in de criminaliteit en aan het versterken van de weerbaarheid van jongeren.

©Arjan Almekinders

2.4 DIGITALE VEILIGHEID

In de afgelopen beleidsperiode is ingezet op het vergroten van de digitale weerbaarheid van inwoners, bedrijven en instellingen. Daarbij stond de ambitie centraal om het slachtofferschap van digitale criminaliteit te verminderen door bewustwording te vergroten en inwoners handelingsperspectief te bieden bij digitale dreigingen.

Samen met regionale en landelijke partners is aandacht besteed aan voorlichting en bewustwording rondom cybercriminaliteit, zoals online fraude, phishing, helpdeskfraude en andere vormen van digitale oplichting. Via campagnes, informatievoorziening en preventieve activiteiten zijn inwoners en ondernemers gewezen op digitale risico's en manieren om zich hiertegen te beschermen. De afgelopen jaren hebben laten zien dat digitale criminaliteit een steeds grotere impact heeft op de samenleving en dat blijvende aandacht voor digitale weerbaarheid noodzakelijk is. Er zijn meerdere stappen gezet in bewustwording en preventie. Er wordt binnen Achterhoek Oost actief samengewerkt op het gebied van digitale veiligheid, onder andere via het digitale zeswekelijkse overleg tussen gemeente en politie. Waar nodig sluit ook de bibliotheek hierbij aan. Vanuit deze samenwerking zijn verschillende bewustwordings- en preventieactiviteiten georganiseerd, gericht op diverse doelgroepen.

Zo wordt jaarlijks in samenwerking met de gemeente en politie een theatervoorstelling door een theatergroep georganiseerd, waarin inwoners praktische tips krijgen om digitale criminaliteit te voorkomen.

Voor jongeren wordt jaarlijks het Mobiel Media Lab door de politie ingezet, waarbij eerstejaarsleerlingen van het voortgezet onderwijs voorlichting krijgen over het veilig en bewust gebruik van social media en andere digitale toepassingen. Ook zijn activiteiten met VR-brillen georganiseerd en zijn initiatieven zoals gamen met de politie ingezet om jongeren op een laagdrempelige manier bewust te maken van digitale veiligheid.

Voor ondernemers is het Cyberontbijt geïntroduceerd. Tijdens deze bijeenkomsten ervaren ondernemers onder andere hoe eenvoudig een bedrijf gehackt kan worden en krijgen zij inzicht in de risico's, aandachtspunten en mogelijke maatregelen om zich hiertegen te beschermen. Veel van deze activiteiten zijn uitgevoerd in het kader van de landelijke campagne #EchtNietVandaag en zijn gericht op het vergroten van kennis, bewustwording en handelingsperspectief rondom digitale veiligheid en het voorkomen van digitale criminaliteit.

Digitale veiligheid staat bovendien niet op zichzelf, maar is steeds meer verweven met andere thema's binnen het IVP. De online wereld speelt bijvoorbeeld een belangrijke rol bij ondermijning, waarbij jongeren online kunnen worden geronseld voor criminele activiteiten. Ook bij polarisatie en radicalisering kunnen online groepen en sociale media een rol spelen. De laagdrempelige manier waarop mensen online met elkaar in contact komen, maakt het mogelijk om snel grote groepen te bereiken en beïnvloeden. Daarnaast kunnen digitale middelen worden ingezet voor intimidatie, bedreiging, fraude en andere vormen van criminaliteit. Digitale veiligheid is daarmee een thema dat raakt aan meerdere veiligheidsvraagstukken binnen de gemeente en dit IVP.

2.5 LEEFBAARHEID

In de afgelopen beleidsperiode is ingezet op het vergroten van de leefbaarheid door overlastsituaties vroegtijdig en gezamenlijk aan te pakken. De samenwerking met politie, woningcorporaties, buurtbemiddeling en andere partners is versterkt en er is meer wijkgericht gewerkt. Boa's waren vaker zichtbaar en aanspreekbaar in de wijken, waardoor signalen sneller konden worden opgepakt. Waar mogelijk is ingezet op preventie en bemiddeling en waar nodig zijn handhavingsinstrumenten toegepast.

De afgelopen beleidsperiode is daarnaast duidelijk geworden dat maatschappelijke ontwikkelingen en spanningen steeds vaker hun weerslag hebben op de lokale leefbaarheid en openbare orde. De gemeenten hebben in deze periode te maken gehad met een groot aantal protesten en demonstraties, waarbij verschillende maatschappelijke opvattingen en zorgen zichtbaar werden. Het faciliteren van het demonstratierecht en het bieden van ruimte aan verschillende geluiden zijn belangrijke uitgangspunten.

Tegelijkertijd vraagt dit om een zorgvuldige balans met het waarborgen van de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid. Deze ontwikkelingen onderstrepen het belang van maatschappelijke weerbaarheid. Een weerbare samenleving is in staat om met verschillen van inzicht, maatschappelijke spanningen en veranderingen om te gaan, zonder dat deze onnodig leiden tot polarisatie, escalatie of aantasting van de leefbaarheid.

Dit vraagt om een overheid die zichtbaar en benaderbaar is, signalen uit de samenleving tijdig oppakt en samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en veiligheidspartners werkt aan verbinding en vertrouwen.

Vanuit het IVP wordt hieraan bijgedragen en is leefbaarheid omgezet naar maatschappelijke weerbaarheid. Hierin dragen wij bij door in te zetten op een leefbare en veilige woonomgeving, vroegsignalering, samenwerking en het tijdig herkennen en bespreekbaar maken van maatschappelijke spanningen.

3.

RANDVOORWAARDEN EN AANDACHTSPUNTEN

Naast de beschreven prioriteiten zijn er enkele overkoepelende aandachtspunten die van invloed zijn op de signalering, aanpak en beheersing van veiligheidsvraagstukken binnen Achterhoek Oost. Deze onderwerpen vormen geen afzonderlijke prioriteit, maar worden wel gezien als belangrijke randvoorwaarden voor een effectieve uitvoering van het IVP.

Informatiepositie

Een goede informatiepositie is een belangrijke randvoorwaarde voor een effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken. De komende beleidsperiode wordt daarom ingezet op het verder versterken van de informatiepositie en het datagedreven werken. Door beschikbare data en informatie beter te benutten en met elkaar te verbinden, kunnen ontwikkelingen eerder worden gesignaleerd, prioriteiten beter worden onderbouwd en capaciteit gerichter worden ingezet. Dit draagt bij aan een meer preventieve en effectieve aanpak van veiligheidsvraagstukken.

Capaciteit, prioritering en samenwerking

De beschikbare capaciteit binnen het veiligheidsdomein staat onder druk. De beschikbare politie- en boa-capaciteit is beperkt en organisaties hebben te maken met personele wisselingen. Met name binnen het boa-bestand kan dit gevolgen hebben voor de continuïteit van de werkzaamheden, de lokale kennispositie en de verbinding met inwoners en ketenpartners. Hierdoor kunnen signalen later worden opgepakt en kan de opvolging van veiligheidsvraagstukken onder druk komen te staan.

Tegelijkertijd worden veiligheidsvraagstukken steeds complexer en raken verschillende domeinen steeds meer met elkaar verweven. Dit vraagt om goede samenwerking, afstemming en informatie-uitwisseling tussen betrokken partners. Door de toenemende complexiteit is het bovendien belangrijk om beschikbare capaciteit gericht in te zetten op veiligheidsvraagstukken met de grootste maatschappelijke impact of urgentie. Een gezamenlijk beeld van ontwikkelingen en risico's helpt om signalen tijdig te herkennen, prioriteiten te stellen en langs elkaar heen werken zoveel mogelijk te voorkomen.

Grensoverschrijdende samenwerking

Door de ligging van Achterhoek Oost aan de Nederlandse-Duitse grens hebben verschillende veiligheidsvraagstukken een grensoverschrijdend karakter. Criminaliteit en maatschappelijke ontwikkelingen beperken zich niet tot gemeente-, regio- of landsgrenzen.
Een goede samenwerking en informatie-uitwisseling met Duitse partners draagt bij aan het tijdig signaleren van ontwikkelingen en het gezamenlijk aanpakken van grensoverschrijdende vraagstukken.

De samenwerking met Duitse partners krijgt vorm, maar bevindt zich op veel onderdelen nog in een opbouwende fase. Zo is in 2026 vanuit de aanpak van ondermijning gestart met een structureel overleg met de gemeente Vreden en de Duitse politie. De Euregio ondersteunt deze samenwerking. Het verder versterken en waar mogelijk structureel borgen van deze samenwerking blijft daarom een belangrijk aandachtspunt voor de komende periode.

©David Tetelepta

4.

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

4.1 ONDERMIJNING

De aanpak van de ondermijning blijft een prioriteit voor de komende vier jaar. Alle gemeenten in de Achterhoek zijn sinds 2019 meer samen gaan werken op dit gebied en hebben hun kennis en expertise vergroot. Dat heeft gezorgd voor een regiobrede kennis en expertise.

In de komende periode gaat de aandacht uit naar het verder verbeteren van de informatiepositie, het vergroten van de bewustwording en het inzetten van een breed palet aan bestuurlijke instrumenten.

Binnen Ondermijning ligt de focus op:

- Drugscriminaliteit
- Zorgcriminaliteit
- Milieucriminaliteit

1. Regionale samenwerking en slagkracht versterken

De gemeenten van Achterhoek Oost werken aan een uniforme, structureel geborgde en effectieve aanpak van ondermijnende criminaliteit. Het ITA-O zorgt hierbij voor een extra impuls. Door gezamenlijke controles, kennisuitwisseling en voldoende capaciteit wordt de slagkracht van de deelnemende gemeenten en politie vergroot.

Daarnaast wordt de samenwerking versterkt bij grensoverschrijdende veiligheidsvraagstukken en wordt er geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen en verschijningsvormen van ondermijnende criminaliteit.

2. Een sterke informatiepositie realiseren

De gemeenten werken aan een sterke, actuele en integraal georganiseerde informatiepositie. Signalen vanuit inwoners, ondernemers, gemeentelijke processen en samenwerkingspartners worden beter met elkaar verbonden en geanalyseerd. Hierdoor kunnen risico's sneller worden herkend, kan risicogericht worden gehandeld en kunnen ondermijnende activiteiten effectiever worden voorkomen, verstoord en aangepakt.

3. Het vergroten van de bewustwording zodat signalen eerder worden herkend, gemeld en gezamenlijk worden aangepakt.

Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeentelijke medewerkers en bestuurders zijn zich bewust van de risico's van ondermijnende criminaliteit, herkennen signalen en melden deze tijdig. Door het vergroten van kennis en bewustwording ontstaat een samenleving waarin iedereen actief bijdraagt aan het voorkomen en bestrijden van ondermijning.

4. Bestuurlijke aanpak en preventieve interventies versterken

De gemeenten van Achterhoek Oost zetten bestuurlijke instrumenten actief, consistent en integraal in om ondermijnende criminaliteit te voorkomen, te verstoren en te beëindigen. Door het toepassen van bevoegdheden zoals vergunningverlening, toezicht, handhaving, Bibob-toetsing en andere bestuursrechtelijke maatregelen wordt de overheid minder kwetsbaar voor misbruik en wordt de gelegenheid voor criminele activiteiten verkleind.

4.2 ZORG & VEILIGHEID

De relatie tussen zorg en veiligheid wordt steeds sterker zichtbaar, doordat achter veiligheidsvraagstukken regelmatig sociale, psychische, financiële of maatschappelijke problematiek schuilgaat. Daarnaast kan complexe problematiek leiden tot overlast, onveiligheid, maatschappelijke uitval of onbegrepen gedrag. Hierdoor kan de leefbaarheid onder druk komen te staan, wat kan leiden tot het verstoren van de openbare orde en veiligheid. Een effectieve aanpak van deze vraagstukken vraagt om een sterke verbinding tussen zorg-, veiligheids- en welzijnspartners.

De gemeenten zetten de komende vier jaar in op een integrale aanpak waarbij betrokken partners gezamenlijk optrekken om problemen vroegtijdig te signaleren, risico's te beperken en escalatie te voorkomen. Daarbij staat de inwoner centraal en wordt gekeken naar de samenhang tussen de verschillende leefgebieden. Binnen Zorg & Veiligheid ligt de focus op:

- Personen met onbegrepen gedrag
- Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Femicide

1. Een persoonsgerichte aanpak voor inwoners met complexe zorg- en veiligheidsproblematiek in samenwerking met de zorg-, veiligheids- en welzijnspartners

Gemeenten bieden inwoners met complexe problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid tijdig en passende ondersteuning vanuit een persoonsgerichte aanpak. Hierdoor worden de risico's beperkt, worden escalaties voorkomen en staat de veiligheid van betrokkenen centraal. Ondersteuning wordt waar mogelijk dicht bij de inwoner georganiseerd, met oog voor de eigen regie en het netwerk. Wanneer de situatie daarom vraagt, wordt specialistische expertise integraal en domein overstijgend ingezet, zodat inwoners de juiste ondersteuning ontvangen op het juiste moment en op de juiste plek.

2. Versterken van de integrale samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners

Gemeenten, onderwijs, jeugdhulp, Veilig Thuis, welzijnsorganisaties, politie, en andere partners werken vanuit een gezamenlijke zorg- en veiligheidsaanpak. Daarbij wordt expertise gebundeld en informatie zorgvuldig en rechtmatig gedeeld. Door een goede afstemming tussen partners worden risico's vroegtijdig gesignaleerd, passende interventies ingezet en duurzame oplossingen gerealiseerd. Daarnaast wordt de governance binnen het zorg- en veiligheidsdomein herijkt, zodat rollen, verantwoordelijkheden, overlegstructuren en besluitvorming helder zijn belegd en de samenwerking tussen partners verder wordt versterkt.

3. Eerder signaleren en doorbreken van huiselijk geweld en kindermishandeling

De signalering, beoordeling en aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling, femicide en andere vormen van huiselijk geweld worden versterkt. Daardoor kunnen onveilige situaties eerder worden herkend, passende interventies worden ingezet en geweldspatronen duurzaam worden doorbroken. Hierbij wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, waarin het gezin centraal staat, hulp en bescherming beter worden verbonden en duurzame veiligheid voor kinderen en gezinnen het leidende principe vormt.

Stevige Lokale Teams spelen een belangrijke rol in vroegsignalering, het bieden van passende ondersteuning en het organiseren van een integrale aanpak met betrokken partners.

4.3 JEUGD & VEILIGHEID

Een veilige en kansrijke jeugd vraagt om blijvende aandacht voor de omstandigheden waarin jongeren opgroeien en de ontwikkelingen die daarop van invloed zijn. Jongeren bewegen zich tussen verschillende leefwerelden – thuis, op school, in de openbare ruimte en ook steeds vaker online – waardoor signalen van problematiek niet altijd op één plek zichtbaar zijn.

Jeugd & Veiligheid blijft daarom een belangrijk thema binnen het IVP. De komende beleidsperiode zetten de gemeenten in op het voorkomen van jeugdproblematiek en het tijdig herkennen van kwetsbaarheid. Daarbij is aandacht voor het bieden van perspectief, een gezonde ontwikkeling en een veilige sociale en digitale omgeving. Ouders en opvoeders spelen hierin een belangrijke rol en worden waar passend betrokken. Binnen Jeugd en Veiligheid ligt de focus op:

- Jeugdcriminaliteit en uitbuiting
- Middelengebruik

1. Voorkomen van jeugdproblematiek en criminele uitbuiting

De gemeenten zetten in op het vroegtijdig voorkomen van jeugdproblematiek en criminele uitbuiting, waarbij risicofactoren tijdig in beeld komen en jongeren perspectief wordt geboden om afglijden naar overlast en criminaliteit te voorkomen

2. Integrale samenwerking rondom kwetsbare jongeren

Gemeenten, onderwijs, jeugdhulp, welzijnsorganisaties, politie, ouders, gecertificeerde instellingen en andere partners werken vanuit een gezamenlijke zorg- en veiligheidsaanpak. Vanuit het Toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming staan Stevige Lokale Teams centraal als eerste aanspreekpunt voor kinderen, jongeren en gezinnen. Daarbij is aandacht voor multiproblematiek en onderliggende oorzaken, zodat kwetsbare jongeren en hun gezinnen vroegtijdig en persoonsgerichte ondersteuning ontvangen.

3. Jongeren ondersteunen bij veilig en bewust opgroeien in een veranderende (digitale) samenleving

Jongeren worden ondersteund bij een gezonde normontwikkeling en het maken van bewuste keuzes in hun sociale en digitale leefwereld. Daarbij is aandacht voor voldoende perspectief en mogelijkheden om mee te doen in de samenleving. Ook ouders en opvoeders worden hierin meegenomen zodat zij jongeren kunnen begeleiden bij grenzen en risico's die horen bij opgroeien in een veranderende (digitale) samenleving.

4. Het terugdringen van middelengebruik onder jongeren.

De gemeenten zetten in op het voorkomen en terugdringen van problematisch middelengebruik onder jongeren, waarbij aandacht is voor bewustwording, het normaliseren van gezonde keuzes en het vroegtijdig herkennen van risicovol gebruik. Daarbij worden ook ouders/opvoeders en de omgeving van jongeren betrokken en is aandacht voor de relatie tussen middelengebruik, overlast en andere veiligheidsproblematiek.

4.4 DIGITALE VEILIGHEID

Digitalisering biedt veel kansen voor inwoners, ondernemers en overheden, maar brengt ook nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee. Digitale criminaliteit neemt toe en wordt steeds professioneler. Inwoners kunnen slachtoffer worden van online fraude, terwijl ondernemers en overheidsorganisaties te maken kunnen krijgen met cyberaanvallen, datalekken en andere digitale verstoringen. Daarnaast hebben digitale ontwikkelingen steeds meer invloed op de openbare orde en veiligheid, bijvoorbeeld bij online aangejaagde ordeverstoringen en de verspreiding van desinformatie.

Digitale veiligheid vraagt daarom om een aanpak waarin preventie, bewustwording en weerbaarheid centraal staan. De gemeenten zetten de komende vier jaar in op het versterken van de digitale weerbaarheid van inwoners, ondernemers en de eigen organisatie, het beperken van digitaal slachtofferschap en het tijdig herkennen van nieuwe digitale risico's en ontwikkelingen. Binnen digitale veiligheid ligt de focus op:

- Online aangejaagde ordeverstoring
- Digitale weerbaarheid van jeugd
- Digitale weerbaarheid rondom kunstmatige intelligentie (AI)
- Digitale weerbaarheid van minder digitaal vaardigen

1. De digitale weerbaarheid van inwoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie is structureel versterkt, waardoor digitaal slachtofferschap wordt teruggedrongen.

Gemeenten versterken digitale vaardigheden, bewustwording en veilig online gedrag. Daarbij bieden zij inwoners, ondernemers en medewerkers concrete handvatten om digitale risico's te herkennen en hiernaar te handelen. Extra aandacht gaat uit naar kwetsbare groepen, zoals jongeren en hun ouders, ouderen en digitaal minder vaardige inwoners, die een verhoogd risico lopen op digitale criminaliteit.

2. Digitale veiligheid is duurzaam verankerd in gemeentelijk beleid, bestuur en uitvoering.

Gemeenten versterken de integratie van digitale veiligheid in beleid, besluitvorming en dagelijkse werkzaamheden. Zij werken samen met interne en externe partners om digitale risico's, cyberincidenten en de maatschappelijke impact van digitalisering effectief te beheersen. Daarbij wordt digitale veiligheid steeds nadrukkelijker meegenomen binnen de verschillende veiligheidsthema's en crisisvraagstukken.

3. Gemeenten herkennen en duiden tijdig nieuwe digitale ontwikkelingen, risico's en dreigingen.

Gemeenten versterken hun vermogen om digitale ontwikkelingen en dreigingen vroegtijdig te signaleren. Zij duiden de mogelijke impact en treffen waar nodig passende preventieve of bestuurlijke maatregelen. Zo blijven gemeenten wendbaar in een snel veranderende digitale omgeving.

4.5 MAATSCHAPPELIJKE WEER-BAARHEID

Een veilige en veerkrachtige samenleving vraagt niet alleen om een overheid die in staat is om risico's en crises het hoofd te bieden. Ook inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en andere lokale partners hebben hierin een belangrijke rol. Maatschappelijke weerbaarheid gaat over het vermogen van de samenleving om met spanningen, dreigingen en verstoringen om te gaan, deze waar mogelijk op te vangen en zich daarna te herstellen.

De basis hiervoor ligt in sterke sociale verbindingen en onderling vertrouwen. In een weerbare samenleving weten inwoners elkaar te vinden, zijn maatschappelijke signalen zichtbaar en bespreekbaar en werken inwoners, professionals, maatschappelijke organisaties en overheid samen. Een sterk lokaal netwerk van betrokken inwoners en sleutelfiguren draagt bij aan het vroegtijdig herkennen van ontwikkelingen die de veiligheid, leefbaarheid en sociale samenhang onder druk kunnen zetten.

Tegelijkertijd verandert de aard van de risico's waarmee onze samenleving wordt geconfronteerd. Desinformatie, digitale dreigingen, polarisatie en radicalisering kunnen de sociale samenhang en het vertrouwen in de (landelijke) overheid onder druk zetten.

Binnen maatschappelijke weerbaarheid ligt de focus op:

- Polarisatie
- Radicalisering en extremisme
- Noaberschap

1. De gemeenten versterken de weerbaarheid en leefbaarheid door het creëren van een sterk lokaal netwerk dat bijdraagt aan een veilige, veerkrachtige en betrokken gemeenschap.

De gemeenten versterken en verbinden het netwerk van sleutelfiguren in buurten en wijken. Door duurzame relaties en onderling vertrouwen op te bouwen, ontstaat een sterk lokaal netwerk waarin maatschappelijke signalen vroegtijdig worden herkend, inwoners elkaar weten te vinden en gezamenlijk kan worden gehandeld wanneer maatschappelijke spanningen ontstaan. Kortom een 'bondgenoten' gemeenschap c.q. ook wel het promoten van het 'Noaberschap' wat we in de Achterhoek kennen.

2. Inwoners en maatschappelijke partners zijn weerbaarder tegen desinformatie, digitale dreigingen, polarisatie en radicalisering.

Door bewustwording, samenwerking en vroegsignalering worden spanningen tijdig herkend en de impact van polarisatie, desinformatie en radicalisering beperkt.

VERVOLG

In dit IVP zijn de vijf thema's beschreven die de komende vier jaar centraal staan, samen met de focuspunten en de bijbehorende ambities. Na vaststelling van dit IVP, gaan de vier gemeenten aan de slag met het opstellen van het jaarlijkse uitvoeringsplan. Deze wordt vastgesteld door het college en gedeeld met de gemeenteraad.

Het risicoprofiel vormt een sterke basis bij de uitwerking van het jaarlijkse uitvoeringsplan. Samen met de verschillende domeinen worden er zowel aan de voorkant (oorzaken), als aan de achterkant (gevolgen) concrete acties beschreven. Deze worden jaarlijks verantwoord.

RISICOPROFIEL ACHTERHOEK OOST

2027 – 2030

Regionaal risicoprofiel en veiligheidsbeeld ten behoeve van het Integraal Veiligheidsplan 2027 – 2030

Aalten | Berkelland | Oost Gelre | Winterswijk

Inhoudsopgave

Samenvatting 3

1. Inleiding 4
2. Werkwijze 5

Voorbereiding 5

Selectie van respondenten 5

3. Groslijst 6
4. Randvoorwaarden en aandachtspunten 8

Capaciteit en samenwerking 8

Grensoverschrijdende samenwerking 8

5. Ondermijning 9

Kern risico's en voorbeeldscenario's 10

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel) 11

6. Zorg en veiligheid 12

Kern risico's en voorbeeldscenario's 13

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel) 14

7. Jeugd en veiligheid 15

Kern risico's en voorbeeldscenario's 16

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel) 17

8. Digitale veiligheid 18

Kern risico's en voorbeeldscenario's 19

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel) 20

9. Maatschappelijke weerbaarheid 21

Kern risico's en voorbeeldscenario's 22

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel) 23

10. Conclusie 24

Bijlage I : Lijst met respondenten 25

Bijlage II : Interviewvragen 27

Bijlage III : Vragenlijst (online) 29

Bijlage IIII : Datalab GO rapportage (separaat) 31

Samenvatting

Voor u ligt het risicoprofiel Achterhoek Oost 2027-2030. Dit document vormt de basis voor het Integraal Veiligheidsplan (IVP) en beschrijft de belangrijkste veiligheidsrisico's en ontwikkelingen die van invloed zijn op de veiligheid en leefbaarheid binnen de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk.

Het risicoprofiel is opgesteld op basis van signalen van gemeenten en veiligheidspartners, die opgehaald zijn door middel van vragenlijsten en interviews, aangevuld met beschikbare statistische politiecijfers (periode 2020-2026)[1]. De analyse laat zien dat veel veiligheidsvraagstukken herkenbaar zijn ten opzichte van de voorgaande beleidsperiode (2023-2026). Ondermijning, zorg- en veiligheidsvraagstukken, jeugdproblematiek en digitale veiligheid blijven belangrijke thema's binnen de regio.

Tegelijkertijd zijn verschillende ontwikkelingen zichtbaar die invloed hebben op de wijze waarop deze risico's zich manifesteren. Zo neemt de verwevenheid tussen sociale, fysieke en digitale vraagstukken toe en spelen digitale componenten een steeds grotere rol binnen criminaliteit en slachtofferschap. Daarnaast vragen ontwikkelingen zoals polarisatie en extremisme om aandacht binnen het veiligheidsbeeld van de komende jaren. Dit vormen grote risico's voor de maatschappelijke weerbaarheid.

Op basis van de inventarisatie zijn vijf risicothema's onderscheiden: Ondermijning, Zorg en Veiligheid, Jeugd en Veiligheid, Digitale Veiligheid en Maatschappelijke Weerbaarheid. Deze thema's vormen de kern van het risicobeeld voor Achterhoek Oost. Naast deze risicothema's zijn enkele ontwikkelingen geïdentificeerd die van invloed zijn op meerdere risico's tegelijkertijd. Het betreft ondermeer de druk op beschikbare capaciteit binnen het veiligheidsdomein, de grensligging van de regio en het belang van weerbaarheid. Deze ontwikkelingen worden in dit profiel beschouwd als contextfactoren die het risicobeeld mede beïnvloeden.

[1] Dit is verzameld in een rapportage door Datalabgo

1. Inleiding

Veiligheid is voortdurend in ontwikkeling. Maatschappelijke, technologische en demografische ontwikkelingen beïnvloeden de aard en omvang van risico's binnen de samenleving. Hierdoor veranderen niet alleen veiligheidsvraagstukken zelf, maar ook de omstandigheden waarbinnen deze zich voordoen.

Gezien het feit dat per 2027 het IVP vernieuwd dient te worden, wordt door middel van dit risicoprofiel inzicht gegeven in deze ontwikkelingen. Het profiel brengt risico's, trends en ontwikkelingen in beeld die relevant zijn voor de vier gemeenten. Op basis van interviews, vragenlijsten, beschikbare politiecijfers en gezamenlijke werksessies zijn de belangrijkste veiligheidsrisico's en ontwikkelingen opgehaald en samengebracht tot één regionaal veiligheidsbeeld. Deze informatie is opgehaald door middel van interviews en vragenlijsten met zowel interne als externe partners en kwantitatieve data vanuit Datalab GO. Hierdoor wordt er een gezamenlijk beeld geschetst van de risico's die invloed kunnen hebben op de veiligheid en leefbaarheid binnen de regio. Het risicoprofiel is bedoeld als bouwsteen voor de vervolgfase van het traject, waarin op basis van dit beeld nadere afwegingen en prioritering ten behoeve van het IVP 2027-2030 kunnen plaatsvinden.

2. Werkwijze

Voor het opstellen van dit risicoprofiel is gekozen voor een werkwijze waarin kwalitatieve en kwantitatieve informatie in samenhang wordt beschouwd. Daarbij is bewust gewerkt met meerdere bronnen, zodat niet alleen zichtbaar wordt welke problematiek feitelijk in cijfers en registraties naar voren komen, maar ook welke signalen, zorgen, ervaringen en ontwikkelingen door betrokken professionals en partners worden gezien. Dit in verband met het feit dat cijfers niet altijd de juiste realiteit weergeven mede door het ontbreken van de context eromheen.

De gekozen werkwijze is erop gericht om van uiteenlopende en deels versnipperde input te komen tot een samenhangend, navolgbaar en inhoudelijk onderbouwd risicobeeld.

Deze bestond uit een aantal opeenvolgende stappen:

Voorbereiding
Aan de dataverzameling is een voorbereidende fase voorafgegaan. In deze fase is bepaald met welk doel het risicoprofiel wordt opgesteld, welke bronnen daarvoor beschikbaar of relevant zijn. Ook is in deze fase verkend welke interne en externe partijen vanuit hun rol, expertise of betrokkenheid zicht hebben op veiligheidsvraagstukken.

Daarnaast is bezien op welke wijze de informatie het best kon worden opgehaald. Daarbij is bewust gekozen voor een combinatie van interviews, vragenlijsten en cijfermatige onderbouwing. Deze combinatie maakte het mogelijk om enerzijds verdiepende informatie op te halen en anderzijds breder input te verzamelen vanuit meerdere perspectieven.

Selectie van respondenten
Voor het ophalen van input is gewerkt met een bewuste selectie van respondenten. Respondenten die hiervoor waren benaderd betroffen naast interne collega's ook de Politie, het OM, Bureau HALT, scholen en Tactus.[2]
Daarbij is onderscheid gemaakt tussen:

- Respondenten die zijn benaderd voor een verdiepend interview;
- Respondenten die via een vragenlijst input hebben geleverd.

[2] Voor een volledig overzicht en verdeling van respondenten zie bijlage 1.

3. Groslijst

Tijdens de werksessie op 13 mei 2026 heeft iedere betrokken gemeente afzonderlijk een groslijst opgesteld. In deze groslijsten zijn alle signalen, vormen van problematiek en eerste risico-indicaties opgenomen die voornamelijk uit interviews en vragenlijsten naar voren kwamen. Deze groslijsten hadden nadrukkelijk een breed karakter: alle benoemde punten zijn hierin meegenomen, ook wanneer deze nog door elkaar liepen, overlap vertoonden of nog niet direct als scherp geformuleerd risico konden worden beschouwd. Tijdens het opstellen is er bewust aangesloten bij de thematische lijnen van het huidige integraal veiligheidsplan, zodat herkenbaarheid en continuïteit in het proces werden behouden. Tegelijkertijd is nadrukkelijk ruimte gehouden voor signalen, vormen van problematiek en risico's die niet direct binnen de bestaande thematische indeling pasten. Op die manier kon niet alleen worden aangesloten bij de structuur voor het huidige IVP maar bleef er ook openheid voor nieuwe ontwikkelingen en/of verschuiving in de problematiek en thema's die in de huidige planperiode mogelijk nog minder zichtbaar waren.

De input uit de verschillende groslijsten van elke gemeenten zijn overstijgend geanalyseerd waarbij de meest benoemde en overeenkomende problematiek en risico's zijn meegenomen in de onderstaande regionaal brede groslijst. Deze onderwerpen lopen bewust nog door elkaar en zijn in deze fase nog niet geprioriteerd of geclusterd. Veelal van deze onderwerpen houden echter wel verband met elkaar (zie geïntegreerd voorbeeldscenario). In de hoofdstukken 5 t/m 9 worden de uiteenlopende onderwerpen samengebracht en geordend onder de vijf overkoepelende risicothema's onderverdeeld in verschillende kern risico's.

Groslijst:

Onbegrepen gedrag	Middelenhandel	Femicide	Suïcidale gedachtes	Toenemende zorg-complexiteit	Zorgfraude	Wachtlijsten zorginstelling-en	Mensenhandel	Ondermijning van rechtsstaat
Schooluitval	Zwaar vervuilde huizen	Jeugdoverlast/ Aanwas	Sextortion	Afnemende zichtbaarheid BOA/politie	Milieu criminaliteit	Extremisme/ radicalisering	Cybercrime	Kindermis-handeling
Woonoverlast	Geldezels	Polarisatie	AI	Drugsgebruik	Grensover-schrijdende criminaliteit	Psychische problematiek	Huiselijk geweld	Alcoholgebruik

Geïntegreerd voorbeeldscenario:

Een 15-jarige leerling brengt veel tijd online door en heeft moeite aansluiting te vinden op school. Via sociale media komt de jongere in contact met iemand die zich voordoet als leeftijdsgenoot. Na enige tijd worden persoonlijke foto's gedeeld. Kort daarna volgt een dreigement: als er geen geld wordt betaald, worden de foto's verspreid.
Uit angst vertelt de jongere niets aan ouders of school. Om aan geld te komen, laat de jongere een bankrekening gebruiken voor verdachte transacties en ontvangt hiervoor een vergoeding. Tegelijkertijd neemt het schoolverzuim toe en ontstaan zorgen over het welzijn van de jongere.
Wanneer ouders melding doen van somber gedrag en terugtrekking, blijkt dat meerdere jongeren uit dezelfde omgeving op vergelijkbare wijze online zijn benaderd. Politie, school en gemeente ontdekken dat criminelen kwetsbare jongeren via sextortion onder druk zetten en vervolgens inzetten voor cyberfraude.

4. Randvoorwaarden en aandachtspunten

Naast de beschreven risicothema's zijn tijdens de inventarisatie enkele overkoepelende aandachtspunten naar voren gekomen. Hoewel deze onderwerpen niet als risico beschouwd kunnen worden, worden zij door respondenten wel gezien als belangrijke randvoorwaarden voor de signalering, aanpak en beheersing van veiligheidsvraagstukken binnen Achterhoek Oost.

Capaciteit en samenwerking

Een vaak benoemd aandachtspunt betreft de beschikbare capaciteit binnen het veiligheidsdomein in alle gemeenten. Respondenten wijzen op de beperkte beschikbare politie- en boacapaciteit binnen de regio. Daarnaast worden personele wisselingen binnen organisaties, vooral binnen het Boa bestand, genoemd als factor die van invloed kan zijn op de continuïteit en lokale kennispositie. Hierdoor kunnen signalen later worden opgepakt, opvolging onder druk komen te staan en kan d verbinding met inwoners en ketenpartners afnemen.

Tegelijkertijd worden veiligheidsvraagstukken steeds complexer en raken verschillend domeinen steeds meer met elkaar verweven. Dit vraagt om goede samenwerking, afstemming en informatie-uitwisseling tussen betrokken partners. Bovendien is vanwege de complexiteit prioritering steeds belangrijker om d beschikbare capaciteit in te zetten op de veiligheidsvraagstukken waar de grootste maatschappelijke impact of urgentie ligt. Uit de inventarisatie komt naar voren dat partners elkaar hierin wel steeds beter weten te vinden, maar dat verdere versterking van onderlinge verbinding en gedeelde informatiebeeld wenselijk blijft. Een gezamenlijk beeld van ontwikkelingen en risico's helpt om signalen tijdig te herkennen en langs elkaar heen werken zoveel mogelijk te voorkomen.

Grensoverschrijdende samenwerking

De ligging van Achterhoek Oost aan de Duits-Nederlandse grens wordt eveneens veelvuldig genoemd als aandachtspunt. Verschillende vormen van criminaliteit en maatschappelijke ontwikkelingen beperken zich niet tot de gemeente-, regio, of landsgrenzen. Respondenten benadrukken daarom het belang van blijvende samenwerking en een betere informatie-uitwisseling met Duitse partners. Zodat ontwikkelingen tijdig gesignaleerd en gezamenlijk aangepakt kunnen worden. Momenteel krijgt de samenwerking met Duitse partners wel meer vorm, maar bevinden zich op de meeste onderdelen nog in een opbouwende fase. Verdere versterking en structurele borging blijven daarom aandachtspunten voor de komende periode.

5. Ondermijning

Tijdens de inventarisatie werd ondermijning veelvuldig benoemd door collega's en partners als blijvend aandachtspunt. Daarbij werd voornamelijk gewezen op:

- Drugscriminaliteit;
- Mensenhandel;
- Zorgcriminaliteit;
- Milieucriminaliteit;
- Jonge aanwas;
- Grensoverschrijdende criminaliteit.

Ook uit de politiecijfers blijkt dat ondermijning zichtbaar blijft binnen Achterhoek Oost. Daarbij gaat het onder meer om registraties rondom drugshandel, mensenhandel en afvallozingen. Deze cijfers geven echter vooral zicht op geregistreerde en bekende incidenten; ondermijning kent daarnaast per definitie een verborgen karakter, dus de trends in deze cijfers zijn wat lastiger te duiden.

De combinatie van een uitgestrekt buitengebied en grensligging maakt dat de Achterhoek gekenmerkt wordt door een kansenstructuur waardoor ondermijnende criminaliteit zich binnen Achterhoek Oost gemakkelijk en op grote schaal manifesteert. Daarbij is zowel aandacht voor zichtbare vormen zoals drugsproductie of afvaldumping, als voor minder zichtbare vormen, zoals zorgcriminaliteit en mensenhandel.

Mensenhandel wordt binnen dit risicoprofiel kort benoemd als onderdeel van het ondermijningsbeeld. Het thema wordt niet verder verdiept omdat hiervoor reeds afzonderlijk het regionaal Beleidsplan Aanpak Mensenhandel is vastgesteld. Hiermee zetten de acht Achterhoekse gemeenten gezamenlijk in op het vergroten van kennis en expertise, het actief signaleren van mensenhandel en het versterken van de samenwerking tussen ketenpartners. Daarnaast heeft iedere gemeente interne aandachtsfunctionarissen mensenhandel aangewezen.

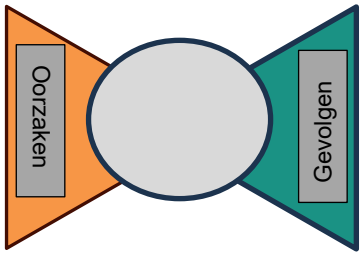
Kern risico's en voorbeeldscenario's

Kern risico's	Korte duiding	Voorbeeldscenario's
Drugscriminaliteit	Productie en handel in verdovende middelen, met aandacht voor jonge aanwas	• Drugshandel: vermoeden drugshandel in wijk n.a.v. melding buurtbewoner. • Drugshandel: Misgelopen grootschalige drugsdeal tussen rivaliserende netwerken leidt tot meerdere liquidaties. • Drugsproductie: IBC's met drugsafval gedumpt in buitengebied (afvoer op kosten gemeente). • Drugsproductie: Exploderend synthetisch drugslab in garagebox met zware milieuverontreiniging.
Zorgcriminaliteit	Misbruik van zorgstructuren, zorggelden of kwetsbare inwoners	• Onrechtmatige besteding zorgbudget (PGB/WMO) met directeur die verdwijnt met grote geld bedragen. • Structurele zorgfraude en uitbuiting door zorgaanbieder met overlijden cliënt en blootleggen misstanden.
Milieucriminaliteit	Illegale afvaldumpingen, drugsafval en overtredingen van milieuwetgeving	• Illegale opslag professioneel vuurwerk in opslagbox (zonder veiligheids- en milieuregulering). • Illegale vermenging afvalstromen door bedrijf onder dekmantel van vergunning (bijv. uitrijden mest vermengd met drugsafval).

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel)

Drugshandel: vermoeden drugshandel in wijk n.a.v. melding buurtbewoner.

- Gebrekkige opvolging meldingen uit de buurt
- Onvoldoende zicht op hotspots/wijkpatronen
- Beperkte wijkgerichte handhaving (BOA/politie)
- Onvoldoende samenwerking zorg-veiligheid
- Weinig inzet op jeugdpreventie/alternatieven
- Beperkte communicatie en meldkanalen
- Hoge vraag naar drugs lokaal
- Snelle cash inkomsten dealen
- Laagdrempelige toetreding (jeugd)
- Digitale en straatnetwerken
- Lage pakkans perceptie

- Aanloop
- Afval
- Overlast in buurt
- Onveiligheidsgevoel bewoners
- Toename jeugdcriminaliteit
- Escalatie naar geweld/afrekeningen
- Ondergraving leefbaarheid
- Versterking criminele netwerken

6. Zorg en veiligheid

Tijdens de inventarisatie werd zorg- en veiligheidsproblematiek door veel partners genoemd als een belangrijk aandachtspunt. Daarbij ging het vooral om:

- Onbegrepen gedrag
- Psychische problematiek
- Woonoverlast/zwaar vervuilde woningen
- Huiselijk geweld
- Kindermishandeling
- Femicide
- Middelengebruik
- Toenemende complexiteit van casuïstiek

Er is hierbij meermaals verwezen naar de toenemende verwevenheid tussen zorg- en veiligheidstukken. Waarbij bijvoorbeeld psychische kwetsbaarheid samengaat met verslaving en de neiging tot geweldpleging. Hierdoor ontstaan situaties waar niet alleen zorgpartners, maar ook gemeenten en politie en andere veiligheidspartners betrokken raken.

Dit beeld wordt ook bevestigd vanuit politiecijfers. In de periode 2020-2025 zijn in Achterhoek 5044 meldingen van overlast door personen met onbegrepen gedrag geregistreerd. Na een piek in 2023 nam het aantal meldingen tijdelijk af, maar vanaf eind 2024 is opnieuw een stijgende lijn zichtbaar. Hieruit blijkt dat zorg- en veiligheidsvraagstukken steeds vaker een zichtbaar onderdeel vormen van het regionale veiligheidsbeeld.

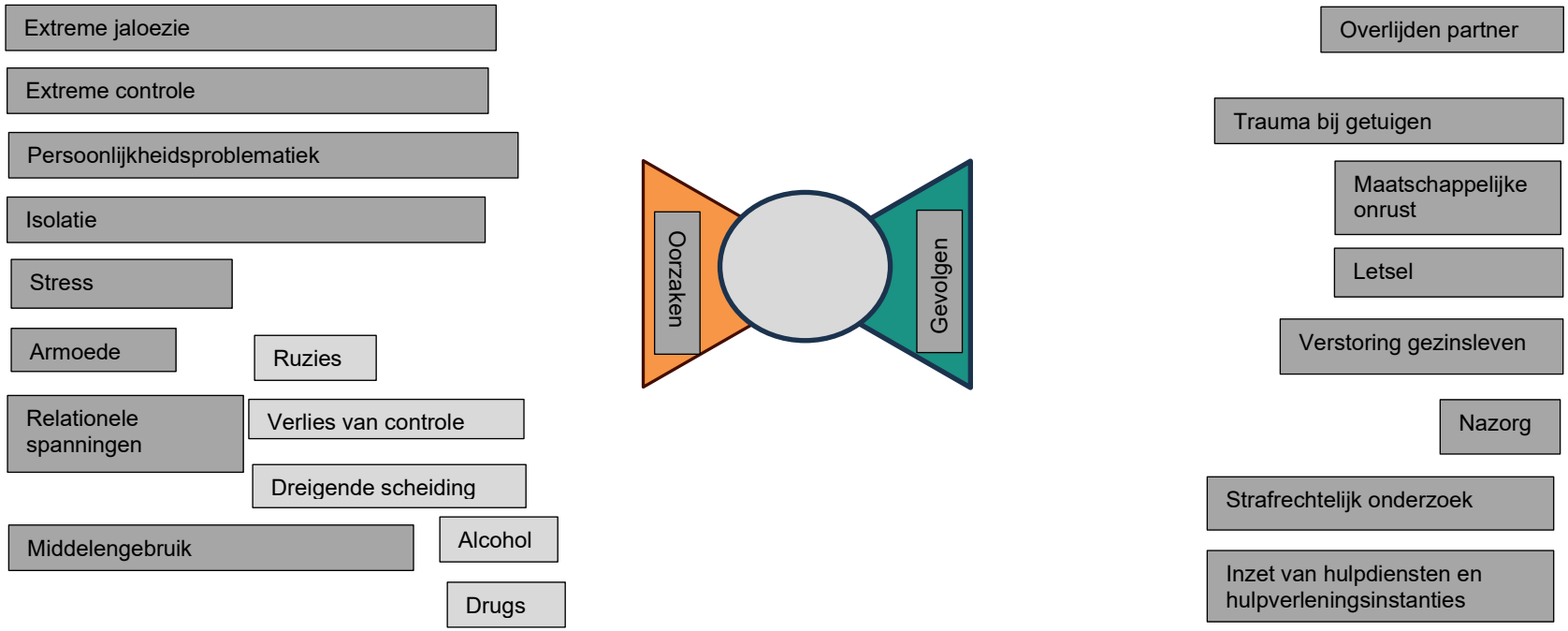
Tegelijkertijd wordt er ook gewezen op de toenemende complexiteit van casuïstiek binnen het zorgdomein en de beschikbaarheid van passende zorg die onder druk staat. Hierdoor kan het langer duren voordat inwoners de juiste ondersteuning ontvangen, waardoor problematiek kan verergeren en veiligheidsrisico’s kunnen toenemen.

Kern risico's en voorbeeldscenario's

Kern risico's	Korte duiding	Voorbeeldscenario's
Personen met onbegrepen gedrag	Situaties waarbij gedrag van personen leidt tot zorgen, overlast of veiligheidsrico's voor zichzelf of hun omgeving	• Persoon met onbegrepen gedrag veroorzaakt overlast in de openbare ruimte (schreeuwen, intimideren gedrag, verstoring openbare orde. • Persoon met onbegrepen gedrag vermoord een inwoner in de openbare ruimte.
Huiselijk geweld en kindermishandeling	Geweld, mishandeling of verwaarlozing binnen afhankelijkheidsrelaties, waarbij zowel volwassenen als kinderen slachtoffer kunnen zijn.	• Inwoner pleegt huiselijk geweld zonder ernstig letsel (intimidatie, schreeuwen) • Inwoner pleegt huiselijk geweld met fysiek ernstig letsel.
Femicide	Dodelijk geweld tegen vrouwen, vaak voorafgegaan door controle, stalking, bedreiging of eerder partnergeweld.	• Escalatie van partnergeweld door controle, jaloezie en oplopende spanningen • Dodelijk geweld door extreme controle, jaloezie, impulsverlies en rationele escalatie.

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel)

Femicide: dodelijk geweld door extreme controle, jaloezie, impulsverlies en relationele escalatie

7. Jeugd en veiligheid

Tijdens de inventarisatie kwam Jeugd en veiligheid ook weer naar boven als belangrijk aandachtspunt binnen Achterhoek Oost. Daarbij werden met name de volgende onderwerpen genoemd:

- Jeugdcriminaliteit
- Criminele uitbuiting
- Jonge aanwas
- Middelengebruik
- Handelen in verboden middelen
- Mentale problematiek
- Online beïnvloeding van jongeren

Hoewel uit politiecijfers blijkt dat het aantal meldingen van jeugdoverlast vanaf 2022 is afgenomen, betekent dit niet automatisch dat alle onderliggende problematiek eveneens afneemt. Een mogelijke verklaring voor deze ontwikkeling is het beëindigen van de coronaperiode, waardoor jongeren vaker fysiek aanwezig waren op school, sportverenigingen en ander sociale activiteiten, hierdoor nam ook de sociale controle weer toe. Tegelijkertijd signaleren respondenten dat een deel van de leefwereld van jongeren zich steeds meer in het digitale domein afspeelt, waardoor problematiek zich minder kan manifesteren in de openbare ruimte. In het verlengde hiervan, is er ook sprake van slechter zicht op de problematiek, waardoor de cijfers in dit geval, niet het gehele verhaal vertellen.

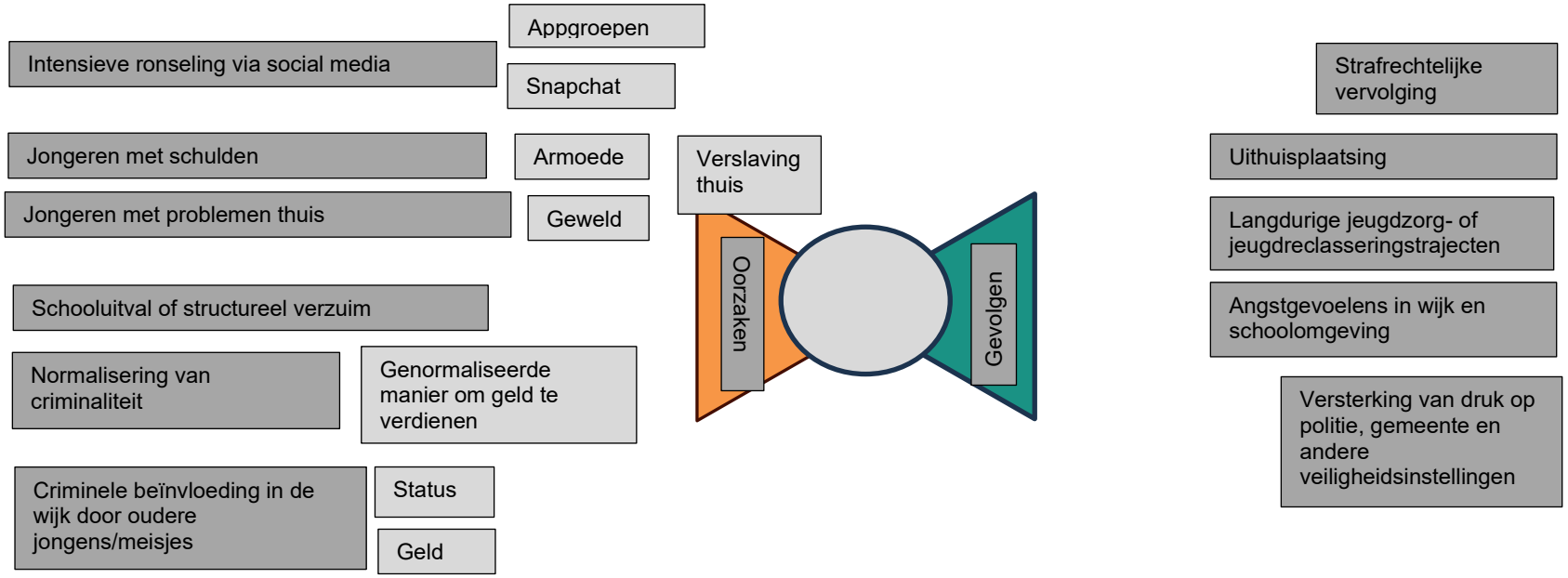
Respondenten geven daarnaast aan dat middelengebruik onder jongeren een blijvend aandachtspunt vormt. Daarbij wordt niet alleen gewezen op alcohol- en drugsgebruik zelf, maar ook op de samenhang met mentale problematiek en sociale kwetsbaarheid. Deze factoren kunnen elkaar versterken. Jongeren die kampen met psychische problemen, verslaving of een gebrek aan perspectief, kunnen bovendien kwetsbaarder zijn voor negatieve beïnvloeding of rekrutering door criminele netwerken.

Kern risico's en voorbeeldscenario's

Kern risico's	Korte duiding	Voorbeeldscenario's
Jeugdcriminaliteit en uitbuiting	Jongeren raken betrokken bij strafbare feiten of worden gebruikt door criminele netwerken of onder druk gezet om criminele activiteiten uit te voeren.	• Online benadering van een jongere om een pakketje bij een bushalte af te leveren waarbij dit op tijd bekend wordt bij ouders • Twee jongeren worden online benaderd om tegen betaling een explosief bij een huis te plaatsen en worden onder druk gezet wanneer zij twijfelen of willen afhaken.
Middelengebruik	Alchohol, vape- en drugsgebruik onder jongeren, met mogelijke gevolgen voor gezondheid, mentale problematiek en veiligheid.	• Groep jongeren komt bij elkaar om te drinken en te vapen waarbij politie en Boa's worden gebeld door de buren vanwege overlast door harde muziek • Minderjarige bestuurder stap na met alcohol en THC-vape gebruik op de scooter samen met vrienden en veroorzaakt onder invloed een ongeluk met zwaar letsel tot gevolg.

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel)

Jeugdcriminaliteit/uitbuiting: Online benadering van twee jongeren om een explosief bij een huis te plaatsen, waarbij een geldbeloning tegenover staat maar de jongeren ook onder druk worden gezet.

8. Digitale veiligheid

Tijdens de inventarisatie is digitale veiligheid door verschillende respondenten benoemd als een thema dat de komende jaren blijvend aandacht vraagt. Daarbij werd er met name de volgende onderwerpen benoemd:

- Online aangejaagde ordeverstoringen
- Cybercriminaliteit
- Digitale fraude
- Geldezels
- Sextortion
- Kunstmatige intelligentie (AI)
- Minder digitaal vaardige inwoners

Respondenten signaleren dat digitalisering een steeds grotere invloed heeft op het dagelijks leven van inwoners, bedrijven en overheden. Hierdoor ontstaan nieuwe mogelijkheden, maar ook nieuwe kwetsbaarheden. Waar criminaliteit zich voorheen voornamelijk in de fysieke leefomgeving manifesteerde, speelt een steeds groter deel zich af in het digitale domein of kent het een digitaal component.

Uit de beschikbare politiecijfers blijkt dat cybercrime de afgelopen jaren een dalende trend laat zien. Het lijkt er dus op dat strafbare feiten waarbij digitale systemen of internet een centrale rol spelen, zoals hacken, ransomware en phishing minder voorkomend zijn. Tegelijkertijd is het de vraag in hoeverre deze ontwikkeling een volledig beeld geeft van de daadwerkelijke omvang van de problematiek. Digitale criminaliteit kent een relatief lage meldings- en aangiftebereidheid, waardoor incidenten niet altijd zichtbaar worden in registraties.

Horizontale fraude (inclusief bijvoorbeeld fraude met onlinehandel en betaalproducten en identiteitsfraude) blijft daarentegen volgens de cijfers wel duidelijk zichtbaar. Het aantal registraties ligt rond of hoger dan het landelijk gemiddeld en betreft het meest geregistreerde misdrijf. Inwoners worden steeds vaker geconfronteerd met dit soort praktijken in het dagelijks leven.

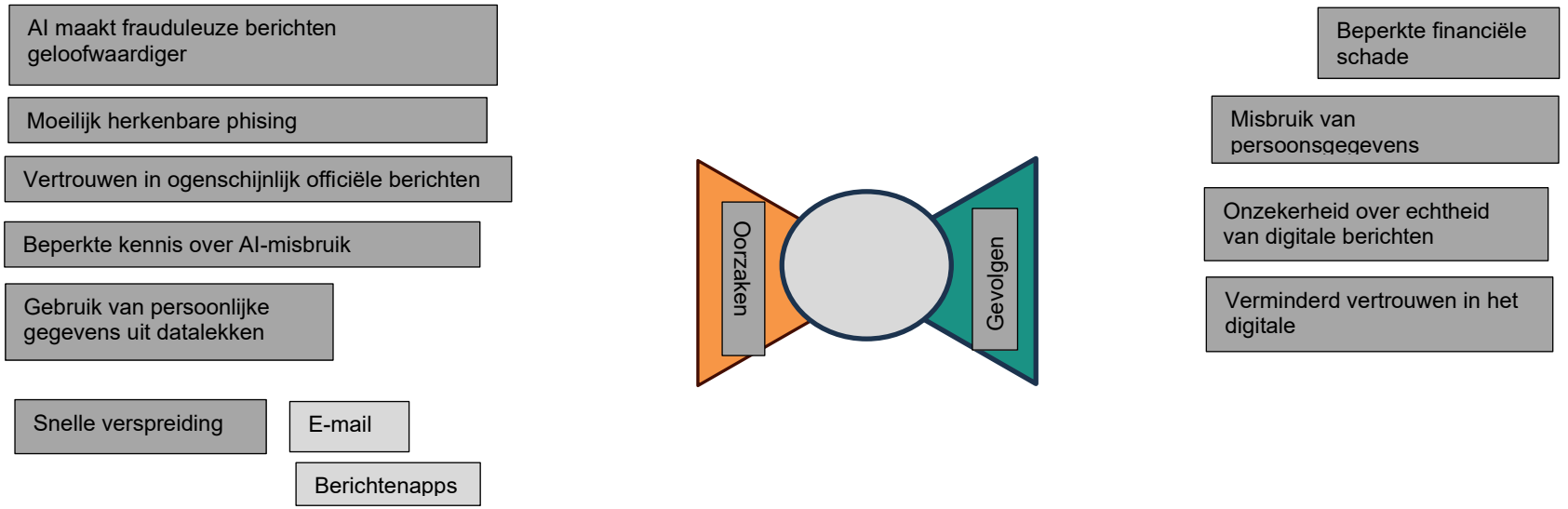
Daarnaast maken respondenten zich met name ook zorgen om jongeren die kwetsbaar kunnen zijn voor online risico's. Via social media komen zij in aanraking met fenomenen zoals geldezel en sextortion. Ook minder digitaal vaardige inwoners lopen risico, bijvoorbeeld doordat zij digitale fraude en misleidende berichten minder snel herkennen. De opkomst van AI vergroot deze kwetsbaarheid. Aan de ene kant biedt AI kansen voor de samenleving, maar kan tegelijkertijd ingezet worden voor het creëren van misleidende beelden of het geloofwaardiger maken van digitale fraude.

Kern risico's en voorbeeldscenario's

Kern risico's	Korte duiding	Voorbeeldscenario's
Online aangejaagde ordeverstoring	Verstoringen van de openbare orde die online worden aangewakkerd, georganiseerd of versterkt	• Een online oproep leidt tot beperkte overlast op een openbare locatie • Een online oproep leidt tot grootschalige ordeverstoringen, vernielingen en geweld.
Digitale weerbaarheid-Jeugd	Jongeren zijn kwetsbaar voor online misleiding, afpersing en criminele benadering zoals geldezels en sextortion	• Een jongere wordt via social media benaderd om zijn bankrekening beschikbaar te stellen • Een minderjarige pleegt zelfmoord omdat expliciete beelden zijn verspreid nadat de minderjarige niet het gevraagde bedrag aan een afperser betaalde
Digitale weerbaarheid - AI	AI kan digitale fraude, misleiding en desinformatie geloofwaardiger en moeilijker herkenbaar maken	• Een inwoner ontvangt een AI-gegenereerde phishingmail lijkend op een gemeentemail, waardoor zij €20,00 kwijt raakt. • Een deepfake-video waarin de burgermeester een omstreden besluit aankondigt, leidt tot maatschappelijke onrust en wantrouwen richting de gemeente.
Digitale weerbaarheid – Minder digitaal vaardigen	Inwoners met beperkte digitale vaardigheden zijn kwetsbaar voor online fraude en misleiding	• Een inwoner deelt haar adres na een phishingbericht • Een kwetsbare inwoner raakt door digitale fraude een groot deel van haar spaargeld kwijt die ze naar haar idee had overgemaakt naar een 'veilige' kluisrekening

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel)

Digitale weerbaarheid – AI: Een inwoner ontvangt een AI-gegenereerde phisingmail lijkend op een gemeentemail waardoor zij €20,00 kwijt raakt.

9. Maatschappelijke weerbaarheid

Maatschappelijke weerbaarheid is ten opzichte van de voorgaande beleidsperiode nadrukkelijker naar voren gekomen tijdens de inventarisatie. Daarbij werden met name de volgende onderwerpen genoemd:

- Polarisatie
- Radicalisering
- Extremisme
- Desinformatie
- Dreiging of intimidatie richting bestuur/ bestuurlijke weerbaarheid
- Afnemend vertrouwen in overheidsinstanties
- Afnemend gezag van politie en andere autoriteiten
- Noaberschap

Binnen dit risicoprofiel wordt maatschappelijke weerbaarheid nadrukkelijk onderscheiden van het bredere weerbaarheidstraject dat binnen de kaders van de VNOG-bestuurafspraken wordt ontwikkeld. Dat traject richt zich voornamelijk op crisisbeheersing, continuïteit van de samenleving, hybride dreigingen en zelf- samenredzaamheid tijdens langdurige ontwrichtende situaties. In dit risicoprofiel ligt de focus op maatschappelijke ontwikkelingen die invloed hebben op de sociale stabiliteit, onderlinge verbondenheid en leefbaarheid binnen Achterhoek Oost.

Respondenten zien dat maatschappelijke tegenstellingen zichtbaarder worden en dat discussies over maatschappelijke thema's zich steeds vaker online maar ook op straat afspelen. Polarisatie hoeft daarbij niet direct te leiden tot veiligheidsincidenten maar kan wel invloed hebben op onderlinge verhoudingen met veiligheidsgevoel en het vertrouwen tussen inwoners, overheid en maatschappelijke organisaties. Daarnaast wordt ook gewezen op afnemend vertrouwen in overheid en instituties. In sommige gevallen kan dit leiden tot minder acceptatie van gezag of weerstand tegen besluiten. Dit kan zelf escaleren tot dreiging en intimidatie richting bestuurders.

Ook radicalisering en extremisme worden benoemd hier als risico's die grote gevolgen hebben voor de sociale stabiliteit. Wanneer dergelijke ontwikkelingen niet op tijd worden herkend, kunnen zij bijdragen aan verdere maatschappelijke tegenstellingen en intimidatie.

Tegelijkertijd wordt de sterke sociale cohesie binnen Achterhoek Oost gezien als een belangrijke kracht. Noaberschap draagt bij aan de veerkracht van de regio en zorgt ervoor dat inwoners vaak bereid zijn elkaar te helpen. Respondenten zien echter dit fenomeen naar de achtergrond treden.

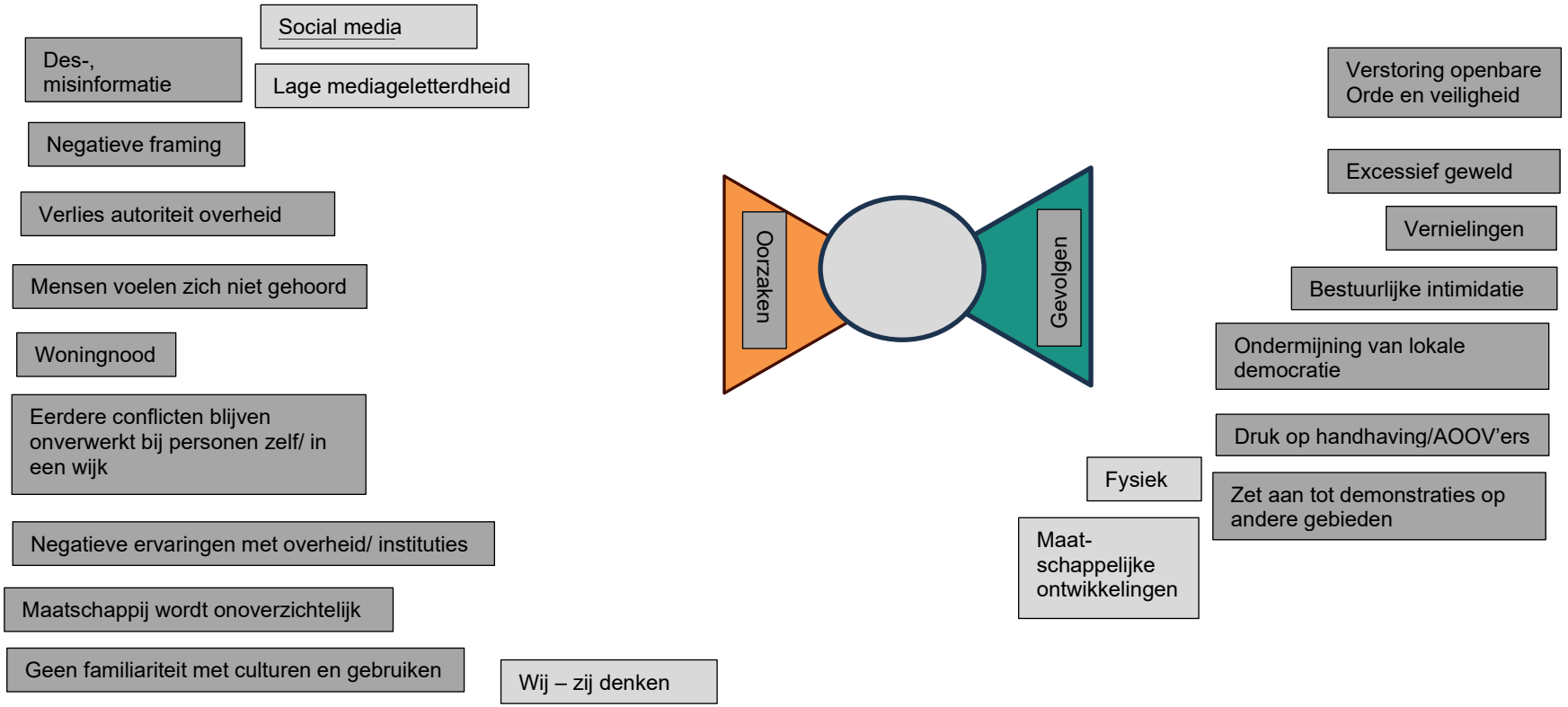
Daarnaast zit er ook een keerzijde aan dit fenomeen. Het uitgangspunt hiervan is namelijk ook dat problemen binnen de eigen gemeenschap worden opgelost, waardoor meldingen niet altijd bij politie, gemeente of ander hulpverlening terechtkomt. Hierdoor kan ook juist bepaalde problematiek langer onder de radar blijven.

Kern risico's en voorbeeldscenario's

Kern risico's	Korte duiding	Voorbeeldscenario's
Polarisatie	Het scherper worden van tegenstellingen tussen groepen en of inwoners en een verlies met binding met de lokale politiek.	• Een lokaal besluit leidt tot discussies op social media • Een demonstratie rondom een AZC escaleert in confrontaties en verstoring van de openbare orde
Radicalisering en extremisme	Een proces waarbij personen of groepen steeds radicalere opvattingen ontwikkelingen. Het gaat hierbij om opvattingen of gedrag die de democratische rechtsorde kan ondermijnen.	• Een inwoner verspreidt online radicale of extremistische boodschappen • Een geradicaliseerde inwoner bereidt een gewelddadige actie voor.
Noaberschap	De onderlinge betrokkenheid en sociale verbondenheid tussen inwoners, waarbij mensen elkaar helpen en veel zaken binnen de gemeenschap zelf proberen op te lossen.	• Zorgelijke signalen blijven langdurig binnen de gemeenschap en worden niet gedeeld. • (afnemende noaberschap): Een ernstige vervuilde woning blijft langere tijd onopgemerkt doordat buurtbewoners minder contact met elkaar hebben en minder vaak bij elkaar over de vloer komen.

Scenariovoorbeeld uitgewerkt (vlinderdasmodel)

Polarisatie: Een demonstratie rondom een AZC escaleert in confrontaties en verstoring van de openbare orde

10. Conclusie

Dit risicoprofiel biedt een gezamenlijk beeld van de belangrijkste veiligheidsvraagstukken binnen Achterhoek Oost voor de periode 2027-2030. Op basis van vragenlijsten, interviews en beschikbare cijfers zijn vijf risicothema's te onderscheiden: Ondermijning, Zorg & Veiligheid, Jeugd en Veiligheid, Digitale Veiligheid en Maatschappelijke Weerbaarheid.

De inventarisatie laat zien dat het regionale veiligheidsbeeld in grote lijnen overeenkomt met dat van de voorgaande beleidsperiode. Tegelijkertijd zijn enkele ontwikkelingen zichtbaar die invloed hebben op meerdere thema's. Zo speelt digitalisering een steeds grotere rol binnen verschillende veiligheidsvraagstukken, raken zorg- en veiligheidsproblematiek steeds meer met elkaar verweven en is maatschappelijke weerbaarheid nadrukkelijker naar voren gekomen als aandachtspunt binnen de regio.

Daarnaast blijkt dat verschillende risico's niet los van elkaar kunnen worden gezien. Zo kunnen middelengebruik, mentale problematiek, digitale beïnvloeding en criminele uitbuiting elkaar versterken. Ook maatschappelijke ontwikkelingen zoals polarisatie, afnemend vertrouwen in instituties en dis- of misinformatie kunnen doorwerken in andere veiligheidsthema's.

Tot slot zijn tijdens de inventarisatie enkele randvoorwaarden benoemd die van invloed zijn op het regionale veiligheidsbeeld. Met name de beschikbare capaciteit binnen het veiligheidsdomein en het belang van zowel regionale – als grensoverschrijdende samenwerking. Dit wordt door respondenten gezien als belangrijke aandachtspunten voor de komende beleidsperiode.

De in dit risicoprofiel beschreven thema's, risico's en ontwikkelingen vormen gezamenlijk de basis voor het IVP 2027-2030 van Achterhoek Oost. Daarbij biedt het profiel richting voor verdere beleidsvorming en samenwerking binnen de regio.

Bijlage I : Lijst met respondenten

Interne stakeholders en externe stakeholders met lokaal karakter

Stakeholders Intern en externe stakeholders met lokaal karakter	Interview	Vragenlijst
Burgemeester		
Wethouder Zorg		
Ambtenaar openbare orde en veiligheid		
Regisseur zorg en veiligheid		
Boa coördinator		
Jongerenwerkers		
Communicatieadviseur		
Adviseurs jeugd		
Adviseurs WMO/lokale wijkteams		
Adviseurs RO		
Adviseur verkeer		
Adviseur Apv/evenementen		
Programmamanagers		
Gemeentesecretaris		
Coördinator vluchtelingen		
Coördinator ICT (of iemand die kennis heeft van digitale veiligheid)		
Adviseurs sport en cultuur		
Adviseur publieke gezondheid		
Adviseur handhaving/toezichthouders		
Leerplichtambtenaar		
Operationeel Expert Wijk (politie)		
Wijkagenten (politie)		
Jeugdagent (politie)		
Scholen		

Externe stakeholders

Stakeholders Extern	Interview	Vragenlijst
Politie:		
Digitaal aanjager		
Agenten met taak accent ondermijning (combinatie interview)		
Milieuagent		
Teamleiding		
Agent met taak accent mensenhandel		
Drugsagent		
Agent zorg en veiligheid		
Omgevingsdienst Achterhoek		
Waterschap		
Bureau Halt		
Tactus verslavingszorg		
Iriszorg		
GGNET		
Openbaar Ministerie		
Provincie		
RIEC		
PVO		
Regionaal Projectleider Ondermijning		
Zorg en veiligheidshuis		
Leisurelands		
De Woonplaats		
Veilig Thuis		

Bijlage II : Interviewvragen

1. Wie zijn wij?

2. Voor welke organisatie werk je en wat is je functie?
- “Vanuit welke rol of betrokkenheid kijkt u naar veiligheid binnen de gemeente of regio”

Evaluatie

3. In het Integraal Veiligheidsplan van 2023-2026 zijn er 5 specifieke prioriteiten vastgesteld, dit waren: ondermijnende criminaliteit, zorg & veiligheid, jeugd & veiligheid, digitale veiligheid & weerbaarheid (‘cybercrime’) en leefbaarheid.
   In hoeverre zijn de doelen en prioriteiten uit het huidige IVP volgens jou gerealiseerd:
- Welke resultaten of effecten zijn zichtbaar bereikt?
- Op welke onderdelen is minder voortgang geboekt en wat zijn daarvan volgens jou de oorzaken
4. Welke onderwerpen of prioriteiten uit het huidige IVP zouden volgens jou moeten worden voortgezet in het nieuwe IVP, en welke onderdelen vragen om aanpassing of heroverweging?

Inhoudelijk

5. Met het integraal risicoprofiel willen we enerzijds een overzicht bieden van de veiligheidsrisico’s binnen onze gemeenten en anderzijds inzicht geven in hoe deze risico’s zich tot elkaar verhouden.
   Welke veiligheidsrisico’s zie jij vanuit jouw vakgebied?
- ‘’om welke veiligheidsrisico’s heb je zorgen”
- “welke risico’s zouden volgens jou prioriteit moeten krijgen”
- “hoe hangen deze veiligheidsrisico’s samen”
- “Wat heb jij nodig om deze risico’s aan te pakken?”
- “welke ontwikkelingen zie jij binnen jou vakgebied”

6. Hoe schat jij de risico's zoals besproken in: wat kun je zeggen over de kans op deze risico's en de effecten? Dus, wat is de kans dat de gebeurtenis plaatsvindt, en wat is dan het gevolg van deze gebeurtenis?

- "In hoeverre is het realistisch dat een dergelijk risico voorkomt"
- "wat is een representatief scenario bij dit risico"
- "Wat is het gevolg van dit risico?"

7. Voor het integraal risicoprofiel zijn we op zoek naar indicatoren of parameters die ons helpen bij het inschatten van de kansen en effecten van de geïnventariseerde risico's. Welke data en/of informatiebronnen raad je ons voor het inschatten van de kansen en effecten van de risico's zoals besproken?

- "In hoeverre hebben jullie data/bronnen/informatie/rapportages waarin dat soort indicatoren in beeld zijn gebracht" **Mogen wij deze ook gebruiken i.v.m. AVG, gevoeligheid?**
- "Zijn dat data/bronnen/informatie/rapportages die wij kunnen gebruiken"
- "Zijn er voorbeelden van wegingsmethodieken uit jouw vakgebied, om een risico te meten "

8. Welke (bovengenoemde) risico's zouden volgens jou absoluut in het risicoprofiel moeten voorkomen?

Afronding

9. Voor de ontwikkeling van het integraal risicoprofiel hebben we een selectie van interne en externe partners betrokken. Welke stakeholders moeten we volgens jou zeker spreken?

10. Zie jij in de toekomst mogelijkheden of meerwaarde om samen te werken met Achterhoek West, zodat de gehele achterhoek hetzelfde IVP deelt.
    - Waarom wel/niet?

Bijlage III : Vragenlijst (online)

1. Voor welke gemeente/organisatie werk je en vanuit welke rol ben je betrokken bij veiligheid binnen de gemeente/regio.

2. Het Integraal Veiligheidsplan (2023-2026) heeft zich gericht op de volgende prioriteiten: ondermijnende criminaliteit, zorg & veiligheid, jeugd & veiligheid, digitale veiligheid en weerbaarheid (‘cybercrime’) en leefbaarheid. In hoeverre zijn de doelen en prioriteiten uit het huidige IVP volgens jou gerealiseerd (zie huidige IVP bijgevoegd in de mail)
   *combinatie meerkeuze (vraag 2)/open vraag (vraag 3)

   - In zeer beperkte mate
   - In beperkte mate
   - In redelijke mate
   - In grote mate
   - In zeer grote mate

3. Welke resultaten binnen deze thema’s zijn zichtbaar bereikt en op welke onderdelen bleef ontwikkeling achter, en wat waren hiervan eventueel de oorzaken?

4. Welke onderwerpen of prioriteiten uit het huidige IVP zouden volgens jou moeten worden voortgezet in het nieuwe IVP, en welke onderdelen vragen om aanpassing of heroverweging?

5. Met het integraal risicoprofiel willen we enerzijds een overzicht bieden van de veiligheidsrisico’s binnen onze gemeenten en anderzijds inzicht geven in hoe deze risico’s zich tot elkaar verhouden. Waar maak jij je zorgen om en welke ontwikkelingen zie jij in jouw werkgebied op het gebied van veiligheid?

6. Hoe schat jij de risico’s zoals genoemd bij vraag 5 in: wat kun je zeggen over de kans op deze risico’s en de gevolgen van deze risico’s?

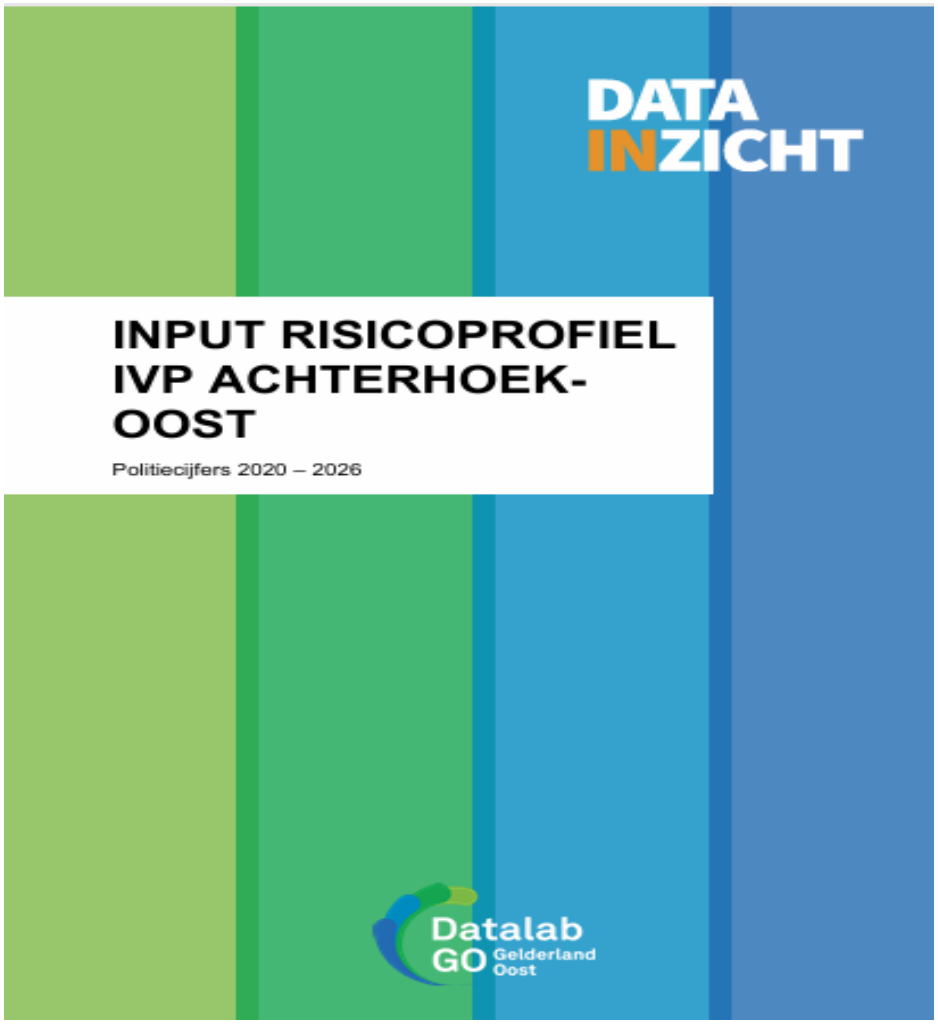
7. Voor het integraal risicoprofiel zijn we op zoek naar indicatoren of parameters die ons helpen bij het inschatten van de kansen en effecten van de geïnventariseerde risico's. Welke data en/of informatiebronnen raad je ons aan voor het inschatten van de kansen en effecten van de risico's zoals genoemd bij vraag 5? Of ben je eventueel zelf in het bezit van data die wij mogen en kunnen gebruiken voor het integraal risicoprofiel?

8. Aan welke randvoorwaarden moet het integraal risicoprofiel volgens jou voldoen om het te kunnen gebruiken in jouw werk? Welke (bij vraag 5 benoemde) risico's moeten volgens jou absoluut in het risicoprofiel komen?

9. Voor de ontwikkeling van het integraal risicoprofiel hebben we een selectie van interne en externe partners betrokken. Welke stakeholders moeten we volgens jou zeker spreken?

10. Zie jij in de toekomst, mogelijkheden of meerwaarde om samen te werken met Achterhoek West, zodat de gehele achterhoek hetzelfde integraal veiligheidsplan deelt?

Bijlage IIII : Datalab GO rapportage (separaat)

DATA INZICHT

INPUT RISICOPROFIEL IVP ACHTERHOEK-OOST

Politiecijfers 2020 – 2026

Datalab GO Gelderland Oost

MANAGEMENTSAMENVATTING

Voor het opstellen van het nieuwe Integraal Veiligheidsplan van Achterhoek-Oost is een analyse uitgevoerd van politiedata over de periode 2020–2025. Deze analyse richt zich op vijf prioritaire thema's: ondermijnende criminaliteit, zorg en veiligheid, jeugd en veiligheid, digitale veiligheid en weerbaarheid, en leefbaarheid, aangevuld met high impact crimes. De belangrijkste algemene bevindingen van deze analyse zijn:

- Winterswijk springt in veel categorieën uit: zowel absoluut als relatief worden hier de meeste registraties en meldingen gedaan.
- Regionaal liggen veel indicatoren onder het landelijk gemiddelde, maar binnen de regio bestaan duidelijke verschillen.
- Enkele trends zijn zorgwekkend, met name de toename van overlast door personen met onbegrepen gedrag en het blijvend hoge aandeel van horizontale fraude.

Achterhoek-Oost is over het algemeen een relatief veilige regio, maar kent duidelijke lokale concentraties van problematiek en een verschuiving naar sociale en digitale veiligheidsvraagstukken.

INHOUDSOPGAVE

Managementsamenvatting **1**
Inleiding **3**
Ondermijnende criminaliteit **4**
Drugshandel 4
Mensenhandel 5
Wapenhandel 5
Afval 7
Zorg en Veiligheid **8**
Overlast door personen met onbegrepen gedrag 8
Overlast daklozen 10
Jeugd en Veiligheid **12**
Jeugdoverlast 12
Digitale Veiligheid en Weerbaarheid **14**
Horizontale fraude 14
Cybercrime 16
Leefbaarheid **18**
Geluidshinder 18
Overlast in verband met alcohol en drugs 20
High impact crimes **22**
Mishandeling 22
Woninginbraak 23
Diefstal en inbraak in garages en schuren 24
Diefstal van motorvoertuigen 25

INLEIDING

De gemeenten uit Achterhoek-Oost hebben gevraagd om data-input voor het opstellen van een risicoprofiel ten behoeve van het nieuwe Integraal Veiligheidsplan. Dit rapport vormt hiervan het schriftelijk verslag.

Dit rapport is gebaseerd op ons dashboard *Geregistreerde misdrijf- en overlastcijfers*. Het dashboard is gebaseerd op data omtrent misdrijven en overlast die maandelijks door de politie worden verstrekt via het CBS. Deze data bevatten cijfers over het aantal geregistreerde misdrijven en overlastmeldingen per maand. Ze kunnen worden uitgesplitst naar het soort misdrijf of overlast per gemeente, wijk en buurt. Geregistreerde misdrijven bestaan vooral uit aangiften en eigen waarnemingen van de politie. Bij overlast betreft het in de Basisvoorziening handhaving (BVH) vastgelegde registraties van gemelde overlast-incidenten waarop inzet is gepleegd en eigen waarnemingen van de politie.

Voor de opzet van dit rapport is aangesloten bij de prioritaire thema's uit het Integraal Veiligheidsplan 2023 – 2026 van Achterhoek-Oost:

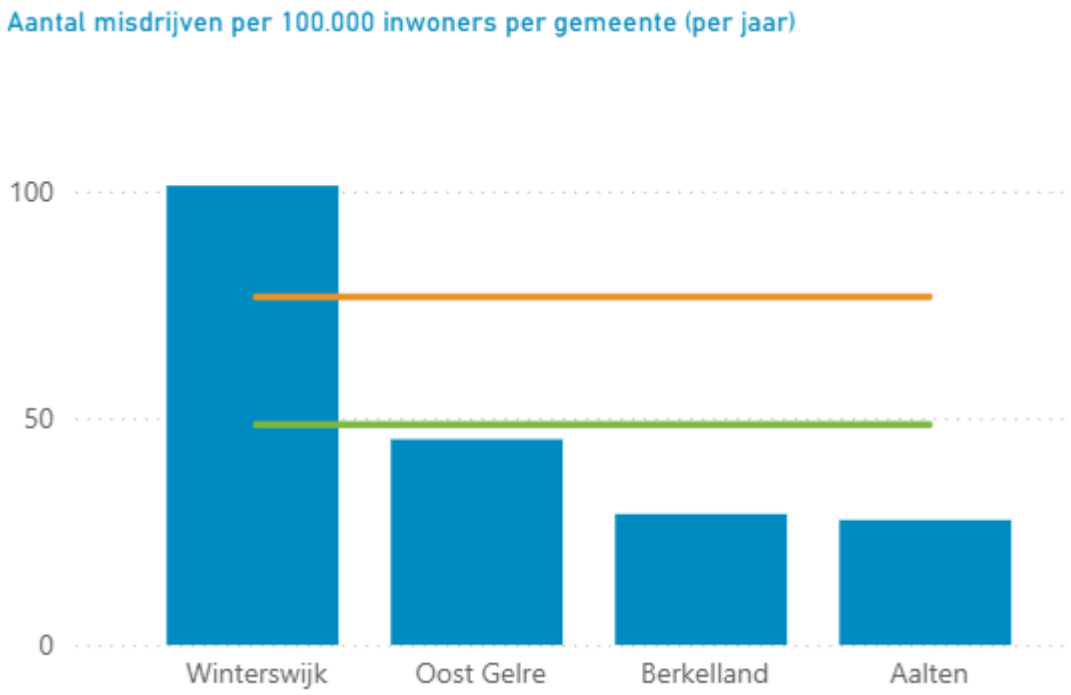
- Ondermijnende criminaliteit
- Zorg en veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Digitale veiligheid en weerbaarheid
- Leefbaarheid.

Uit de politieregistraties kan bepaalde informatie gehaald worden die inhoudelijk relevant voor deze thema's is. Voor *ondermijnende criminaliteit* is dit drugshandel, mensenhandel, wapenhandel en afval. *Zorg en veiligheid* bestaat uit overlast door personen met onbegrepen gedrag en overlast door daklozen. Voor *jeugd en veiligheid* is gekeken naar jeugdoverlast. *Digitale veiligheid* bestaat uit informatie omtrent horizontale fraude en cybercrime, terwijl voor *leefbaarheid* is gekeken naar overlast door geluidshinder en overlast in verband met alcohol en drugs. Ten slotte is er nog een hoofdstuk *High impact crimes* toegevoegd, waarin de onderwerpen mishandeling, woninginbraak, diefstal en inbraak in garages en schuren en diefstal van motorvoertuigen wordt behandeld.

ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT

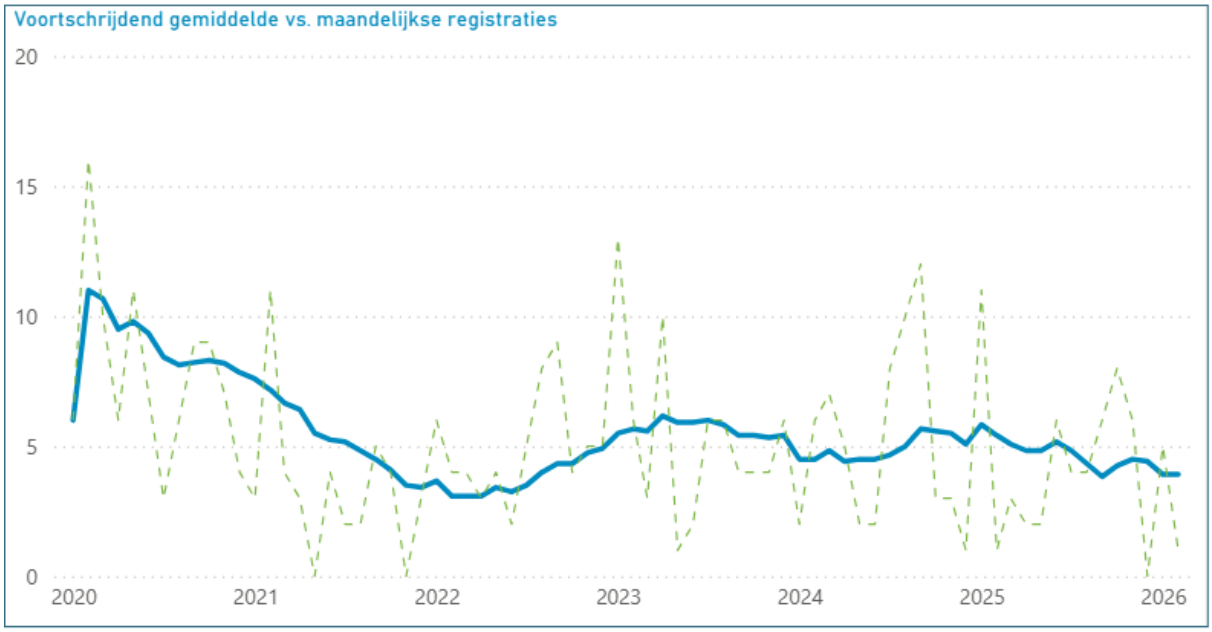
Drugshandel

In de periode 2020 – 2025 werden er in totaal zo'n 379 registraties van drugshandel gedaan in Achterhoek-Oost. Deze waren niet gelijk verdeeld over de vier gemeenten. Winterswijk steekt er met 177 registraties bovenuit.

Figuur 1. Relatief aantal registraties drugshandel per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Ook relatief gezien steekt Winterswijk met gemiddeld 101 registraties per 100.000 inwoners per jaar boven het landelijk gemiddelde van 77 registraties per 100.000 inwoners (in de oranje lijn) per jaar uit. De overige gemeenten blijven onder het regionaal gemiddelde van 49 registraties per 100.000 inwoners (de groene lijn).

Figuur 2. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde drugshandel (2020–2026)

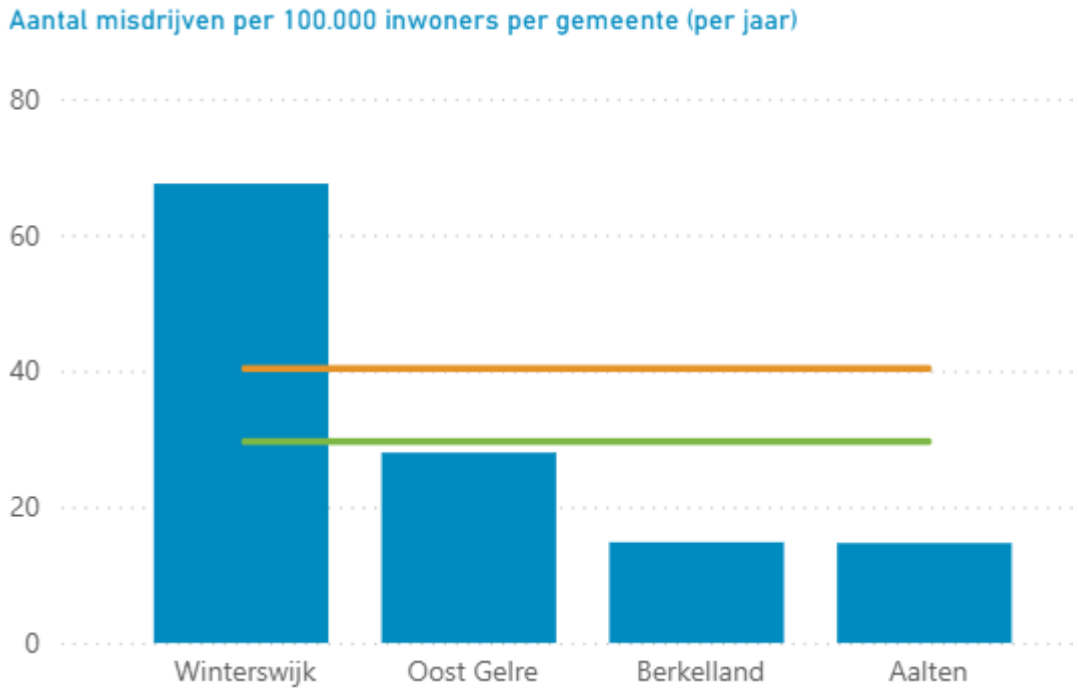
Met uitzondering van een piek in 2020, bleef het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal registraties van drugshandel (in de blauwe lijn) schommelen rond de vijf registraties per maand.

Mensenhandel

In totaal werden er 14 registraties van mensenhandel in de periode 2020 – 2025 gedaan in Achterhoek-Oost, waaronder 4 registraties zowel in zowel Winterswijk en Berkelland. Het regionaal gemiddelde bevindt zich rond de 2 registraties per 100.000 inwoners per jaar, en alle gemeenten blijven daarmee iets onder het nationaal gemiddelde van gemiddeld 4 registraties per 100.000 inwoners per jaar.

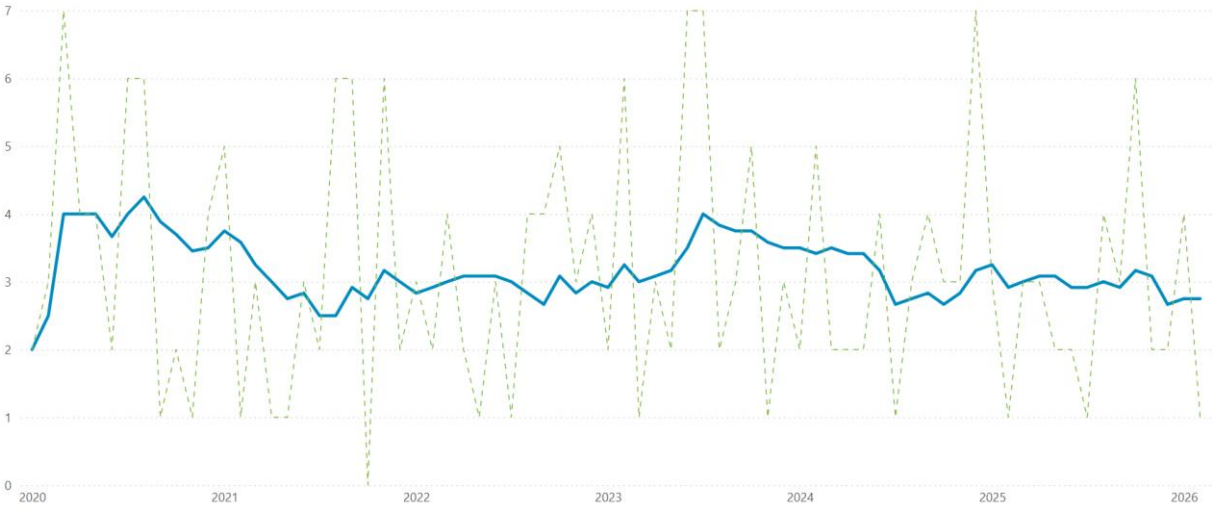
Wapenhandel

In totaal werden er 231 registraties van wapenhandel in de periode 2020 – 2025 gedaan in Achterhoek-Oost. Hiervan werden er 118 geregistreerd in Winterswijk, die hiermee de lijst aanvoert.

Figuur 3. Relatief aantal registraties wapenhandel per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Ook relatief gezien scoort Winterswijk met 68 registraties per 100.000 inwoners het hoogst en komt ruim boven het landelijk gemiddelde van 40 registraties per 100.000 inwoners (in de oranje lijn) per jaar uit. Oost Gelre, Berkelland en Aalten blijven onder het regionaal gemiddelde van 30 registraties van wapenhandel per 100.000 inwoners (groene lijn) per jaar.

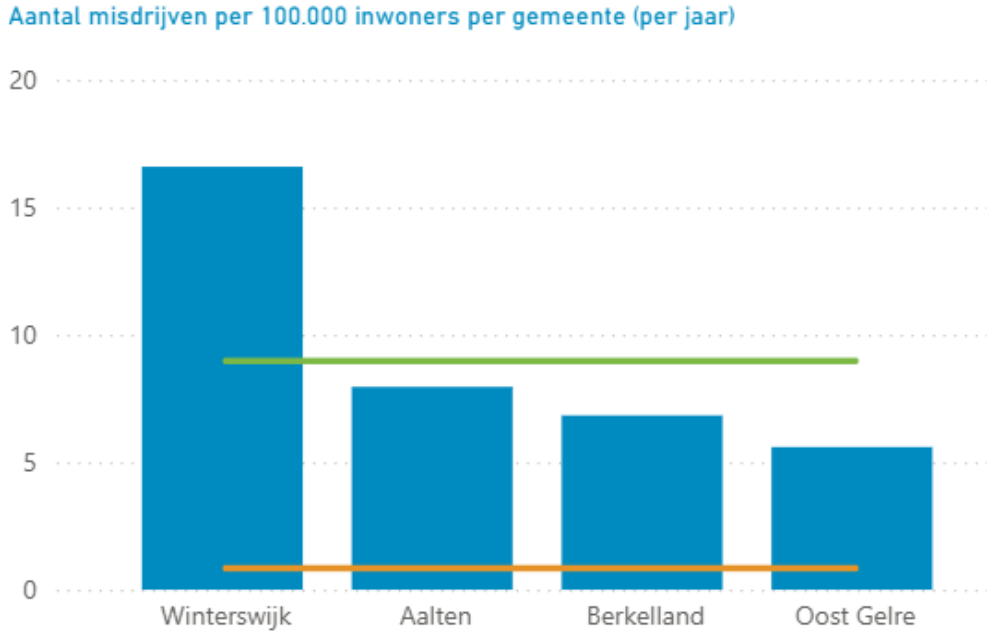

Figuur 4. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde wapenhandel (2020–2026)

Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal registraties van wapenhandel (in de blauwe lijn) bevindt zich rond de 3 registraties in Achterhoek-Oost per maand.

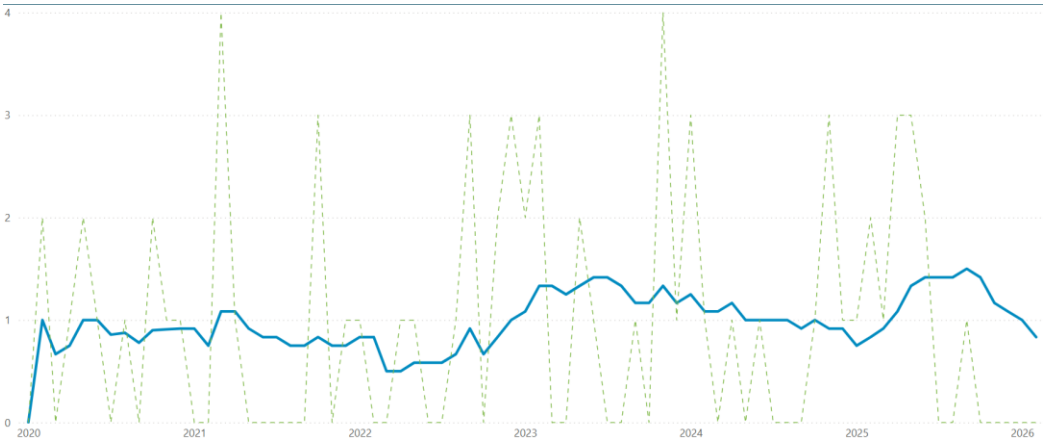
Afval

Deze categorie omvat misdrijven zoals afvallozingen in het riool, misdrijven rond asbest, afvaltransport en afvalverbranding. In totaal werden er 70 registraties van afval in de periode 2020 – 2025 gedaan in Achterhoek-Oost. Hiervan werden er 29 geregistreerd in Winterswijk, dat hiermee de lijst aanvoert.

Figuur 5. Relatief aantal registraties afval per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Ook relatief gezien voert Winterswijk deze lijst met 17 registraties per 100.000 inwoners per jaar aan. Opvallend genoeg scoren alle gemeenten boven het landelijk gemiddelde van 1 registratie per 100.000 inwoners per jaar (de oranje lijn).

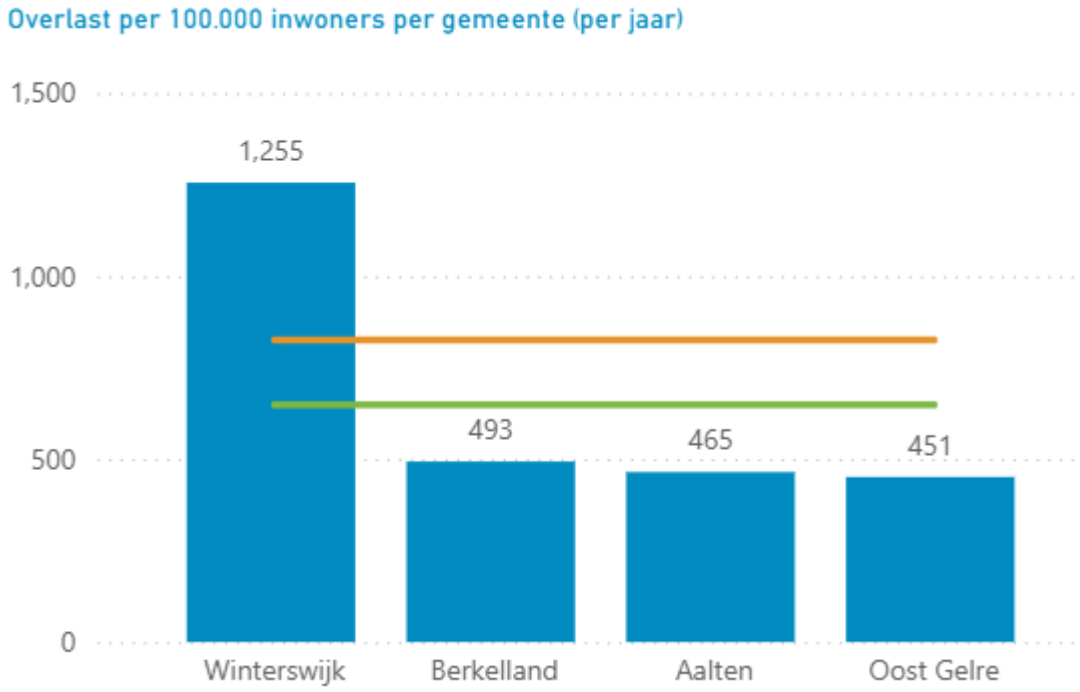
Figuur 6. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde afval (2020–2026)

Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal registraties van misdrijven rondom afval (in de blauwe lijn) bevindt zich rond de 1 registratie in Achterhoek-Oost per maand.

ZORG EN VEILIGHEID

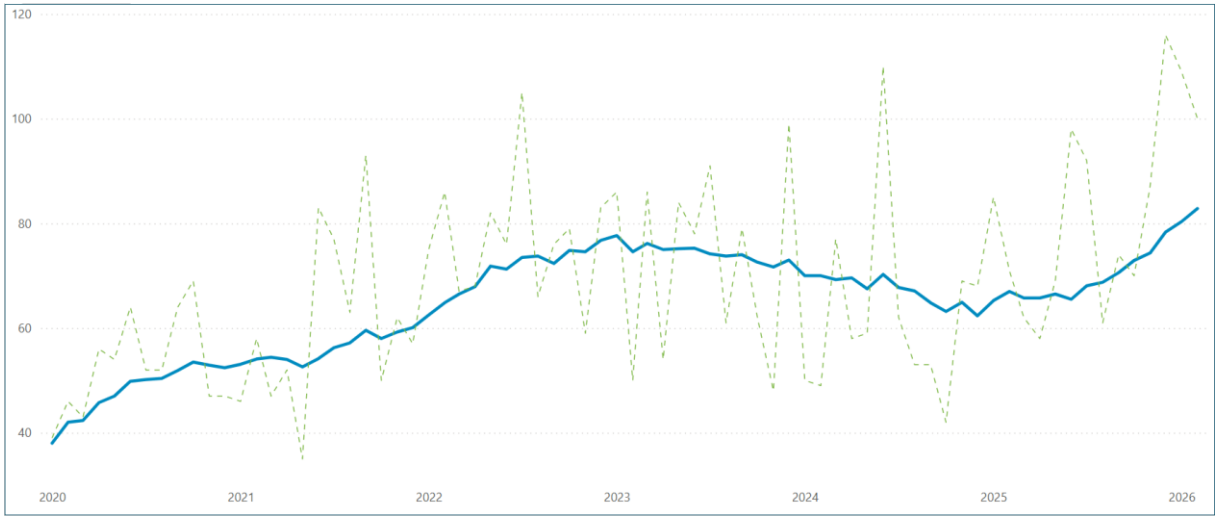
Overlast door personen met onbegrepen gedrag

In totaal werden er 5.044 meldingen van overlast door personen met onbegrepen gedrag gedaan in de periode 2020 – 2025 in Achterhoek-Oost. Meldingen van deze vorm van overlast werden vooral in Winterswijk gedaan. Deze gemeente kende 2.194 meldingen in deze periode. Relatief gezien wordt dit overwicht nog duidelijker.

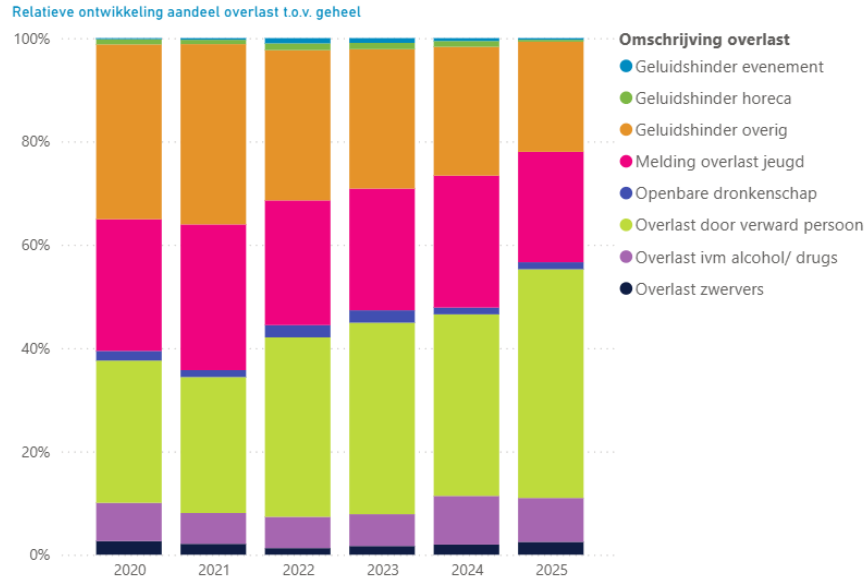
Figuur 7. Relatief aantal meldingen overlast door personen met onbegrepen gedrag per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Winterswijk kende gemiddeld jaarlijks 1.255 meldingen per 100.000 inwoners per jaar in de periode 2020 – 2025. Dit is zowel hoger dan het landelijk gemiddelde (van 826 meldingen per 100.000 inwoners per jaar, oranje lijn), als het regionaal gemiddelde in Achterhoek-Oost (van jaarlijks gemiddeld 648 meldingen per 100.000 inwoners, groene lijn).

Figuur 8. Maandelijkse meldingen en voortschrijdend gemiddelde overlast door personen met onbegrepen gedrag (2020–2026)

Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal meldingen van overlast door personen met onbegrepen gedrag (in de blauwe lijn) in Achterhoek-Oost kende een stijging tot januari 2023 toen een voorlopige piek van 77,67 meldingen per maand bereikt werd. Daarna zette zich een daling in die na december 2024 gekeerd werd. Inmiddels ligt het maandelijks voortschrijdend gemiddelde op gemiddeld 82,83 meldingen per maand en is daarmee hoger dan de piek in 2023. Het aantal meldingen is de afgelopen jaren toegenomen.

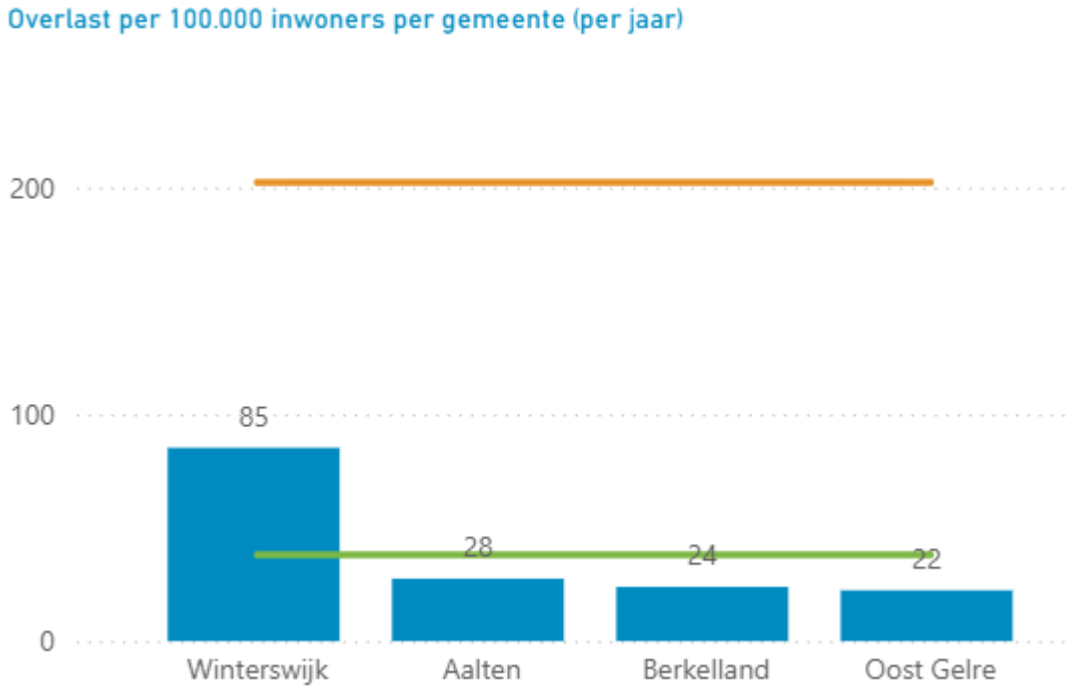

Figuur 9. Verhouding typen overlast (2020–2025)

Als we naar de verhouding van deze vorm van overlast ten opzichte van andere vormen van overlast kijken, dan is het aandeel meldingen gestegen van 27 procent in 2020 naar meer dan 44 procent van het totaal aantal overlastmeldingen.

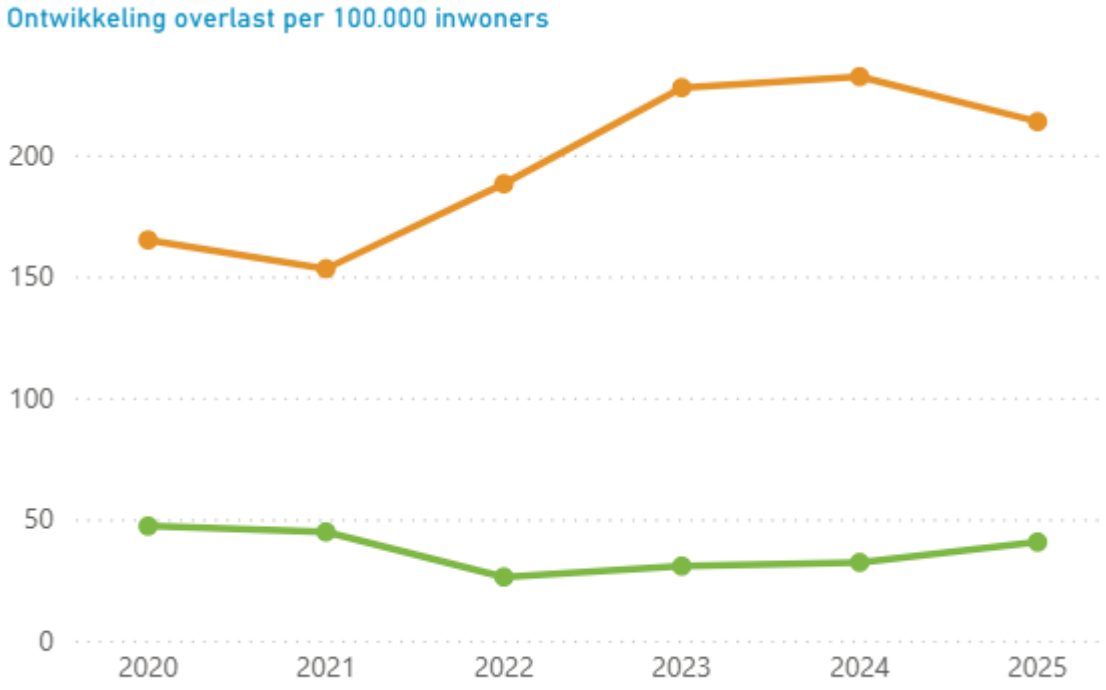
Overlast daklozen

Overlast door daklozen werd in Achterhoek-Oost in totaal zo'n 294 keer gemeld in de periode 2020 – 2025. Meldingen hieromtrent werden met name in Winterswijk gedaan waar er 149 meldingen waren. Hiermee neemt Winterswijk ongeveer de helft van alle meldingen in Achterhoek-Oost voor zijn rekening.

Figuur 10. Relatief aantal meldingen overlast door daklozen per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Terwijl er gemiddeld in Nederland zo'n 202 meldingen per 100.000 inwoners per jaar (in de oranje lijn) gedaan worden, ligt dit in Achterhoek-Oost met gemiddeld 38 meldingen per 100.000 (in de groene lijn) inwoners per jaar een stuk lager. Winterswijk scoort met 85 meldingen per 100.000 inwoners per jaar wel hoger dan gemiddeld regionaal.

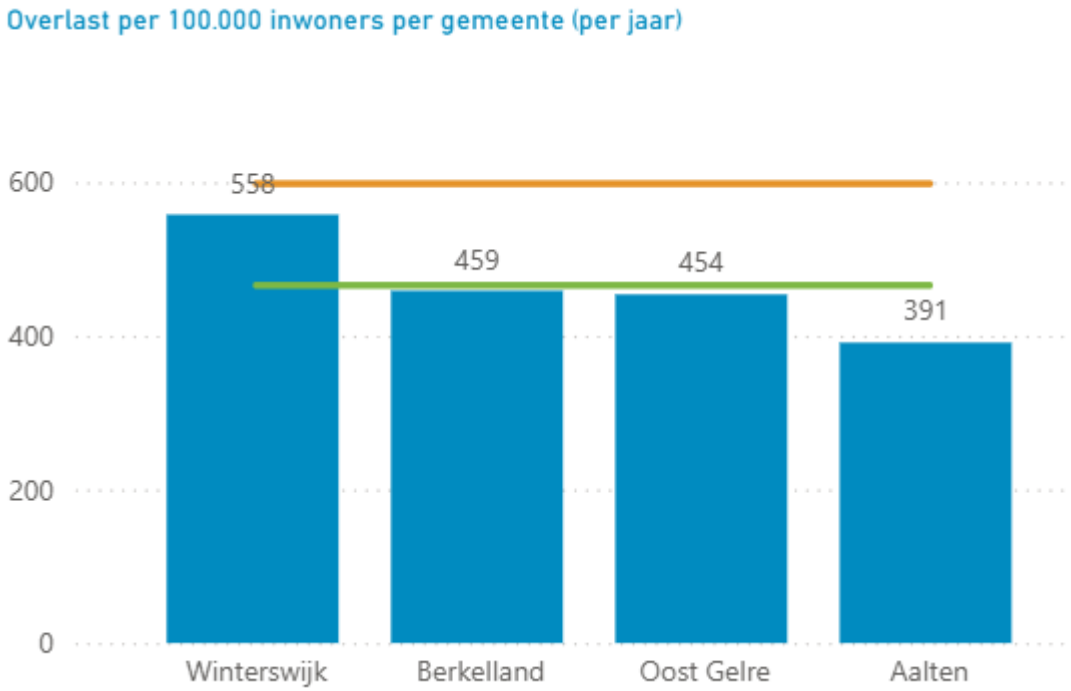
Figuur 11. Ontwikkeling meldingen overlast door daklozen per 100.000 inwoners, Nederland en Achterhoek-Oost (2020–2025)

Hoewel het aantal meldingen per 100.000 inwoners per jaar landelijk flink is toegenomen (oranje lijn), zien we dit in onze regio niet terug. Het aantal meldingen per 100.000 inwoners komt in Achterhoek-Oost (in de groene lijn) niet boven de 50 per jaar uit.

JEUGD EN VEILIGHEID

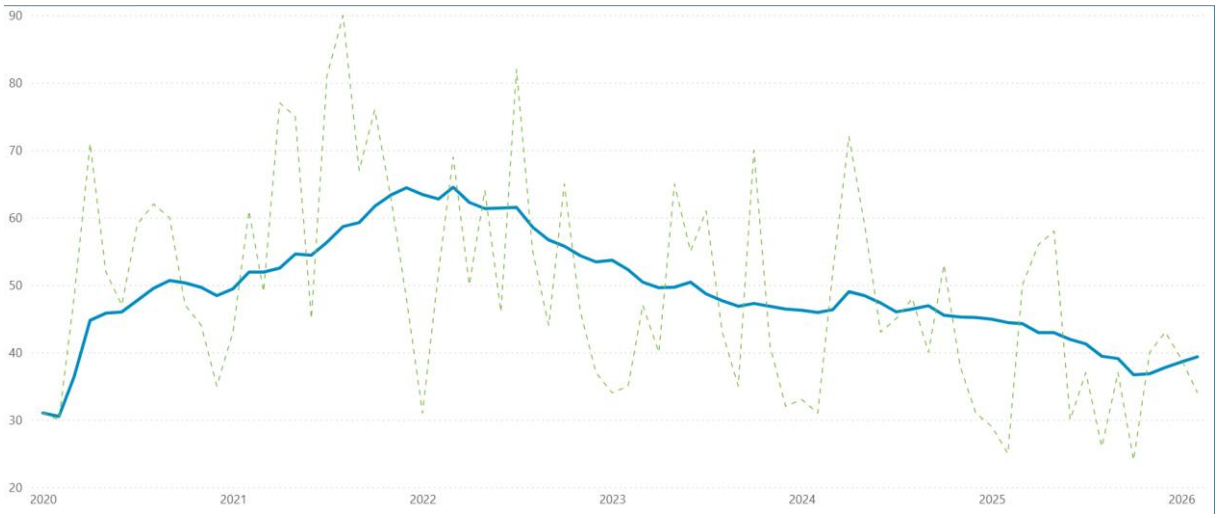
Jeugdoverlast

In totaal werden er 3.620 meldingen van jeugdoverlast in de periode 2020 – 2025 gedaan in Achterhoek-Oost. Hiervan werden er 1.208 gemeld in Berkelland, die hiermee qua absolute aantallen boven de rest uitsteekt.

Figuur 12. Relatief aantal meldingen jeugdoverlast per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Toch zijn de regionale verschillen omtrent jeugdoverlast relatief kleiner dan van de andere vormen van overlast. Alle gemeenten scoren onder het nationaal gemiddelde van 598 meldingen per 100.000 inwoners per jaar (de oranje lijn). Winterswijk scoort met 558 meldingen per 100.000 inwoners het hoogst, terwijl Berkelland met 459 meldingen per 100.000 inwoners net onder het regionaal gemiddelde van 466 meldingen per 100.000 inwoners per jaar (de groene lijn) zit.

Figuur 13. Maandelijkse meldingen en voortschrijdend gemiddelde jeugdoverlast (2020–2026)

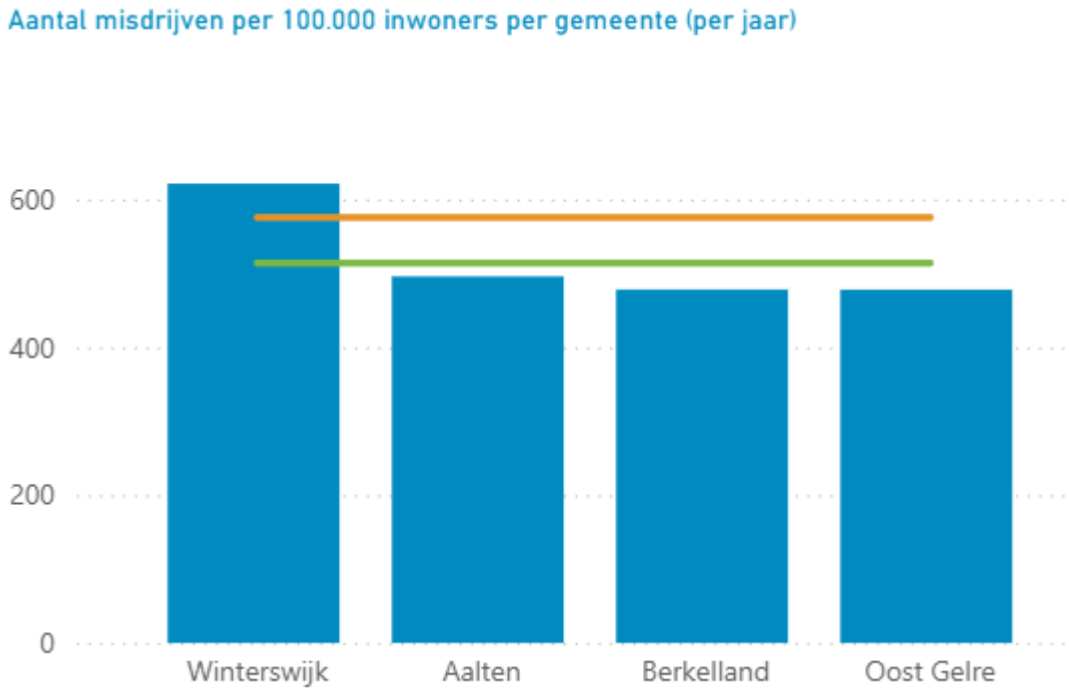
Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van meldingen van jeugdoverlast (in de blauwe lijn) is al sinds 2022 aan het dalen. Op het hoogtepunt in maart 2022 werden er gemiddeld nog 64,5 meldingen van jeugdoverlast per maand gedaan. In oktober 2025 was dit aantal gedaald tot gemiddeld 36,7 per maand.

DIGITALE VEILIGHEID EN WEERBAARHEID

Horizontale fraude

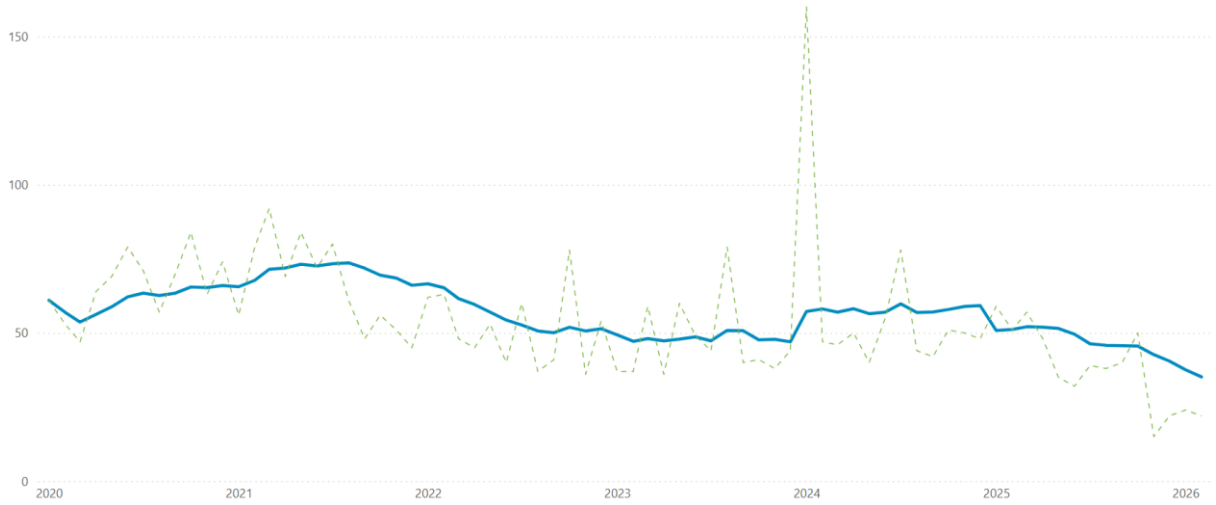
Hoewel horizontale fraude een vrij brede categorie is waarin veel verschillende vormen van fraude tussen burgers en/of rechtspersonen onderling vallen, zoals vastgoedfraude, zorgfraude en faillissementsfraude, maakt digitale fraude hier een belangrijk deel van uit. Horizontale fraude omvat bijvoorbeeld ook identiteitsfraude, fraude met online handel, voorschotfraude en fraude met betaalproducten. Dit vindt tegenwoordig veelal online plaats.

In totaal werden er in Achterhoek-Oost door de politie 4.009 registraties van horizontale fraude gedaan in de periode 2020 – 2025. Absoluut gezien was Berkelland de koploper met 1.259 registraties.

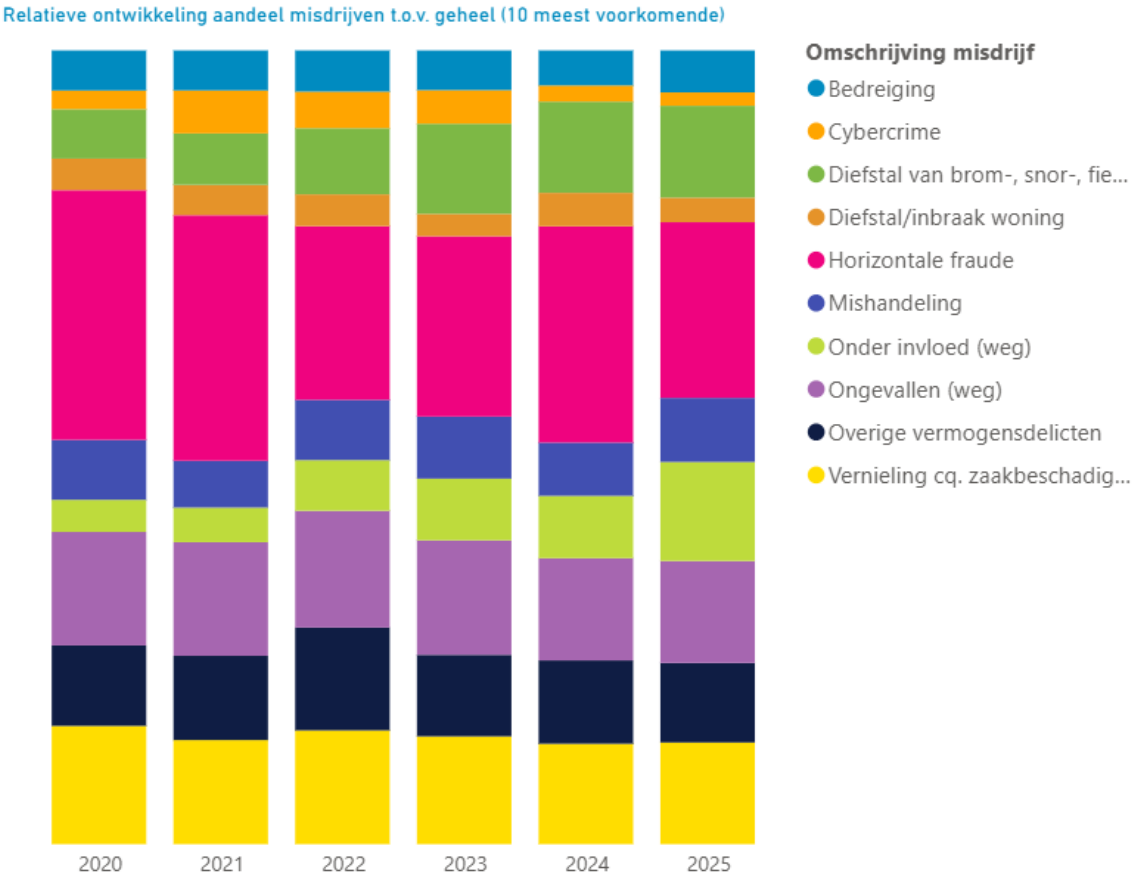
Figuur 14. Relatief aantal registraties horizontale fraude per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

We zien dat het regionaal gemiddelde van 514 registraties per 100.000 inwoners per jaar (in de groene lijn) het nationaal gemiddelde van 576 registraties per 100.000 inwoners per jaar (oranje lijn) niet heel erg ontloopt. Winterswijk scoort hierbij net iets hoger dan het nationaal gemiddelde, terwijl Berkelland en Oost Gelre relatief lager scoren dan het regionaal gemiddelde.

Figuur 15. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde horizontale (2020–2026)

Horizontale fraude kende zijn hoogtepunt tijdens de coronajaren. Het regionaal maandelijks voortschrijdend gemiddelde van registraties van horizontale fraude (in de blauwe lijn) is na een piek rond medio 2021 aan het dalen. Op het hoogtepunt in augustus 2021 werden er maandelijks gemiddeld 73,67 registraties in Achterhoek-Oost gedaan. Dit is inmiddels gedaald tot gemiddeld 35,17 registraties per maand in februari 2026.

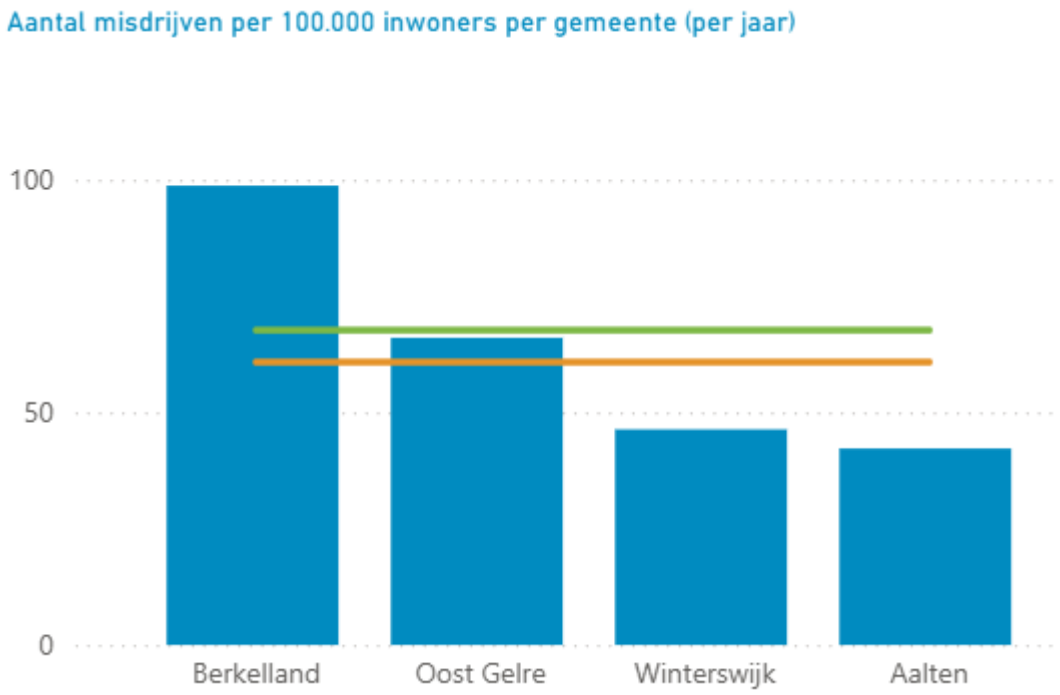

Figuur 16. Verhouding tussen de top 10 meest voorkomende misdrijven (2020–2025)

Als we naar de verhouding van horizontale fraude ten opzichte van andere geregistreerde misdrijven kijken, dan is het aandeel registraties sinds de coronajaren van 2020 en 2021 duidelijk gedaald. Meer dan 30% van de tien meest geregistreerde misdrijven betrof in die periode horizontale fraude. In de jaren erna boet dit misdrijf enigszins aan betekenis in, maar blijft het tussen de 21% en 27% schommelen. Horizontale fraude is daarmee relatief gezien nog steeds het meest geregistreerde misdrijf.

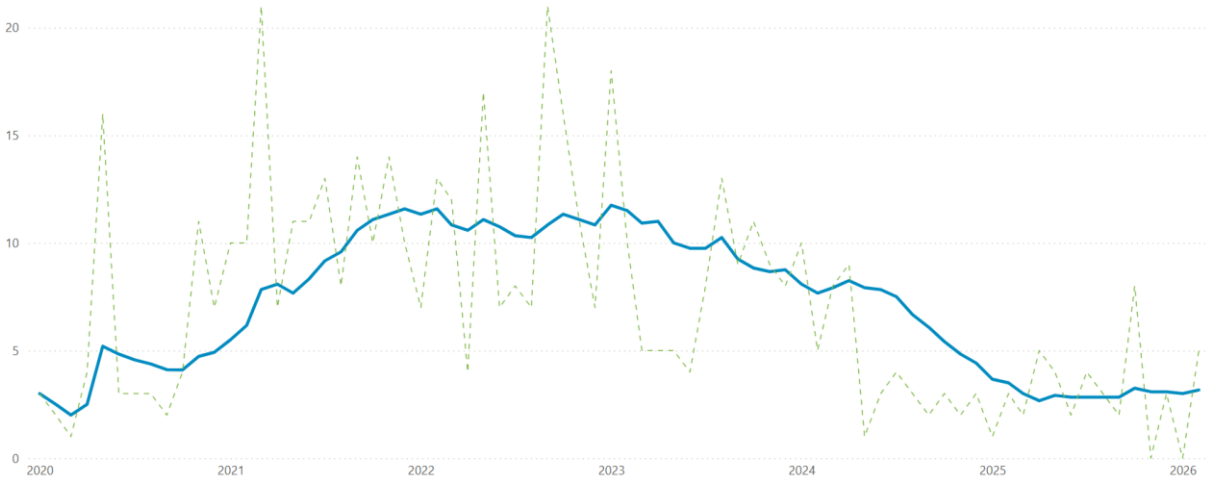
Cybercrime

In tegenstelling tot horizontale fraude wordt cybercrime (‘alle vormen van bezitsaantasting waarbij de computer zowel het middel als het doel is’) veel minder geregistreerd. In totaal waren er 528 registraties in Achterhoek-Oost in de periode 2020 – 2025. Hiervan werden er 260 geregistreerd in Berkelland.

Figuur 17. Relatief aantal registraties cybercrime per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Berkelland telt een jaarlijks gemiddelde van 99 registraties van cybercrime per 100.000 inwoners. Hiermee steekt deze gemeente relatief boven het nationaal en regionaal gemiddelde van respectievelijk 61 en 68 registraties per 100.000 inwoners (in de oranje en groene lijn) uit.

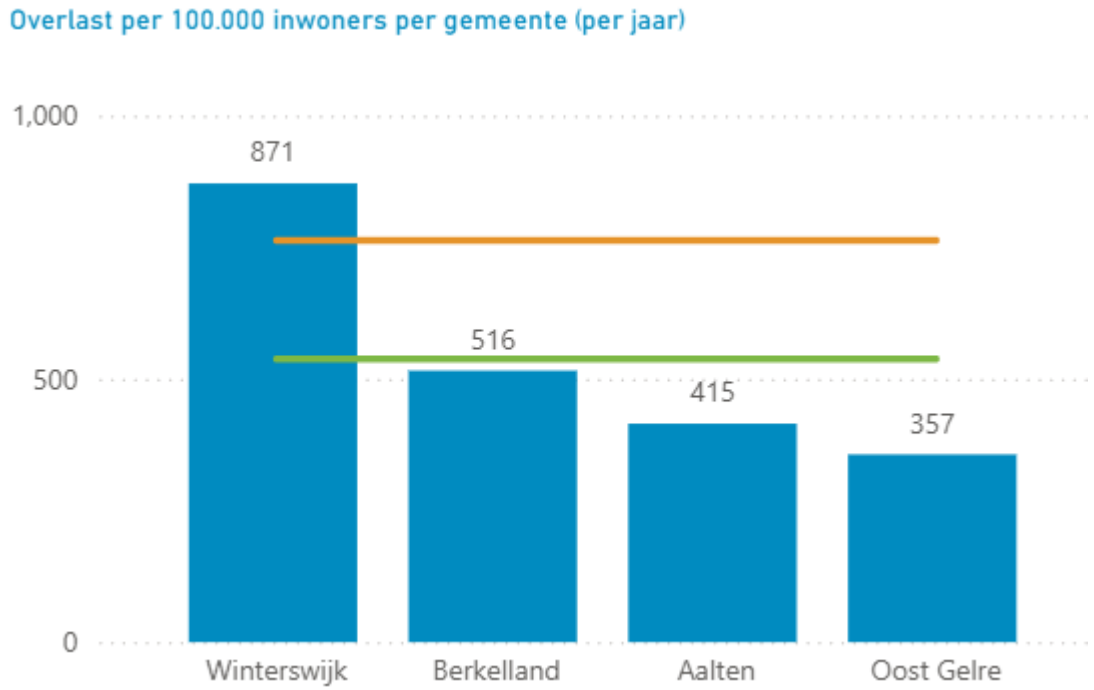
Figuur 18. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde cybercrime (2020–2026)

Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal registraties van cybercrime (in de blauwe lijn) kende duidelijk een piek in de jaren 2021 - 2023. Op het hoogtepunt in januari 2023 werden er gemiddeld 11,75 registraties van cybercrime per maand gedaan. Inmiddels is het aantal registraties in Achterhoek-Oost weer gedaald en worden er gemiddeld rond de 3 registraties per maand gedaan.

LEEFBAARHEID

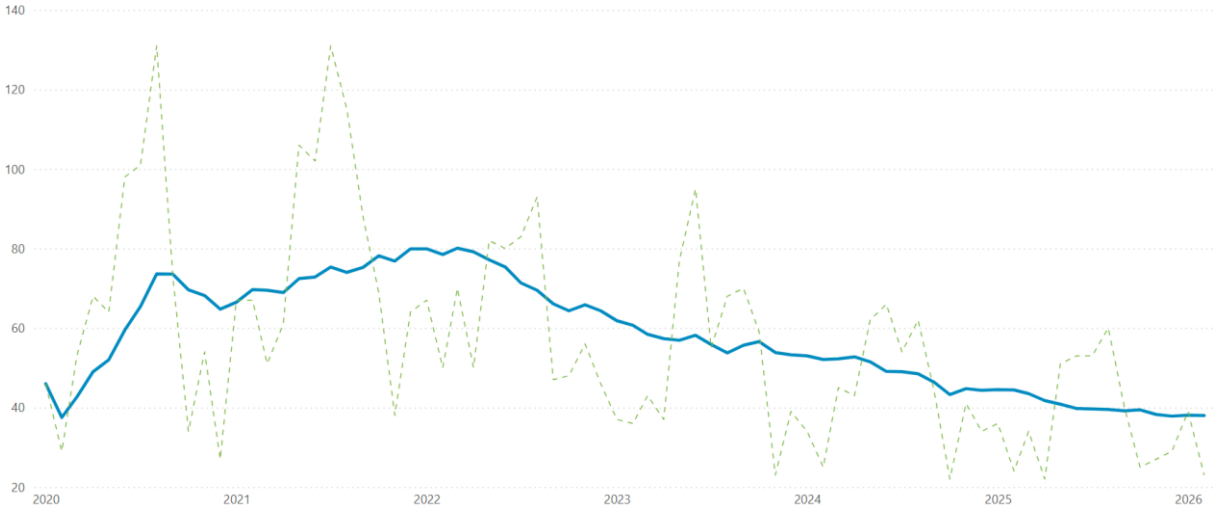
Geluidshinder

Onderstaande informatie over geluidshinder bestaat uitsluitend uit de categorie *Geluidshinder overig* van de misdrijf- en overlastcijfers van de politie. Dit omvat een restcategorie van geluidshinder, die niet onder *geluidshinder horeca* of *geluidshinder evenement* valt. Deze laatste twee vormen van geluidshinder zijn sinds 2020 nauwelijks geregistreerd in Achterhoek-Oost. In totaal werden er 4.195 meldingen van overige geluidshinder in de periode 2020 – 2025 gedaan.

Figuur 19. Relatief aantal meldingen overige geluidshinder per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Overige geluidshinder wordt relatief het meest gemeld in Winterswijk. Winterswijk zit met 871 meldingen per 100.000 inwoners per jaar boven het nationaal gemiddelde van 763 meldingen per 100.000 inwoners (in de oranje lijn). In de andere gemeenten komen relatief minder meldingen van overige geluidshinder bij de politie binnen.

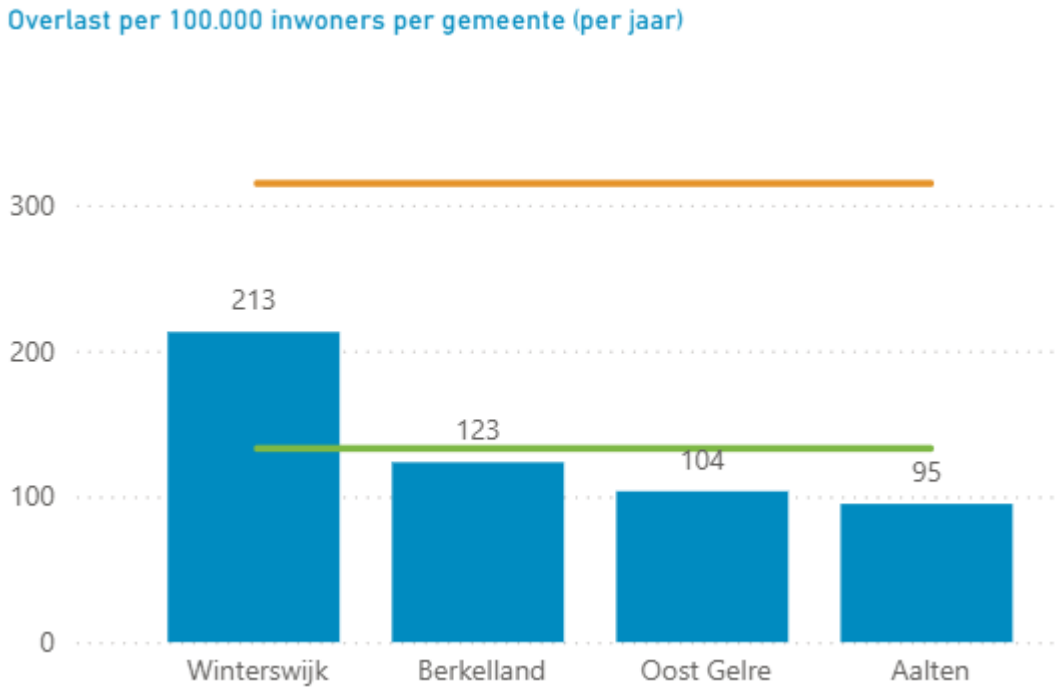

Figuur 20. Maandelijkse meldingen en voortschrijdend gemiddelde overige geluidshinder (2020–2026)

Het voortschrijdend gemiddelde van het aantal meldingen van overige geluidshinder kende zijn grootste piek in Achterhoek-Oost in begin 2022 (zie de blauwe lijn). Dit was na twee grote pieken in het daadwerkelijk aantal meldingen in de zomers van 2020 en 2021 (de groene stippellijn). Sindsdien is het aantal meldingen weer aan het dalen tot op het niveau van voor 2020.

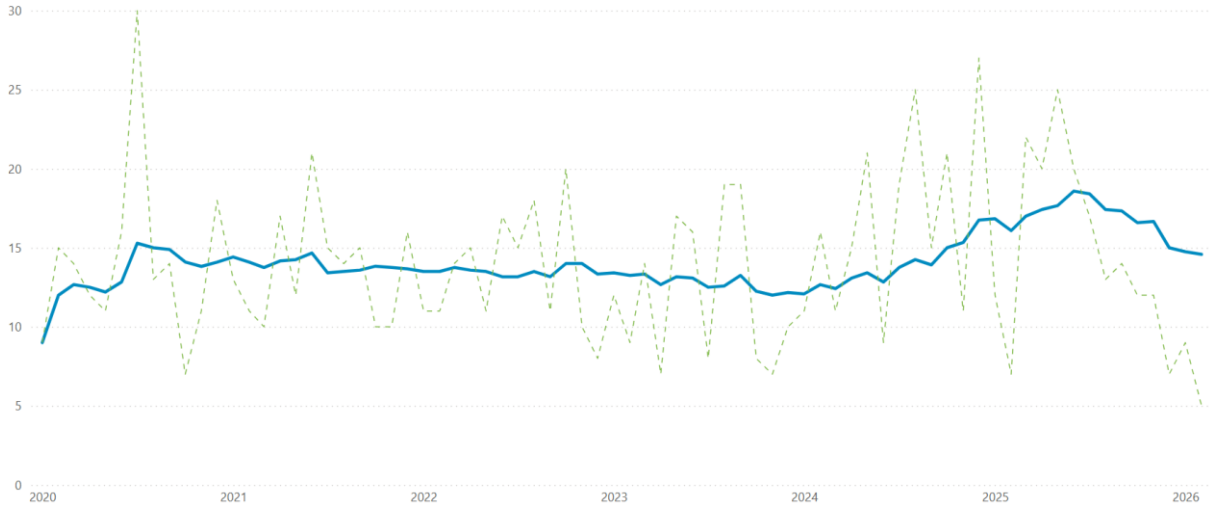
Overlast in verband met alcohol en drugs

In totaal werden er 1.034 meldingen van overlast in verband met alcohol en drugs gedaan in de periode 2020 – 2025 in Achterhoek-Oost. Hiervan werden er 372 gemeld in Winterswijk, waarmee deze gemeente qua absolute aantallen boven de anderen uitstijgt.

Figuur 21. Relatief aantal meldingen overlast in verband met alcohol en drugs per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Alle vier de gemeenten blijven onder het Nederlandse gemiddelde van 315 meldingen van overlast in verband met alcohol en drugs per 100.000 inwoners per jaar (in de oranje lijn). Wel springt Winterswijk ook relatief boven de andere drie gemeenten uit met jaarlijks gemiddeld 213 meldingen per 100.000 inwoners

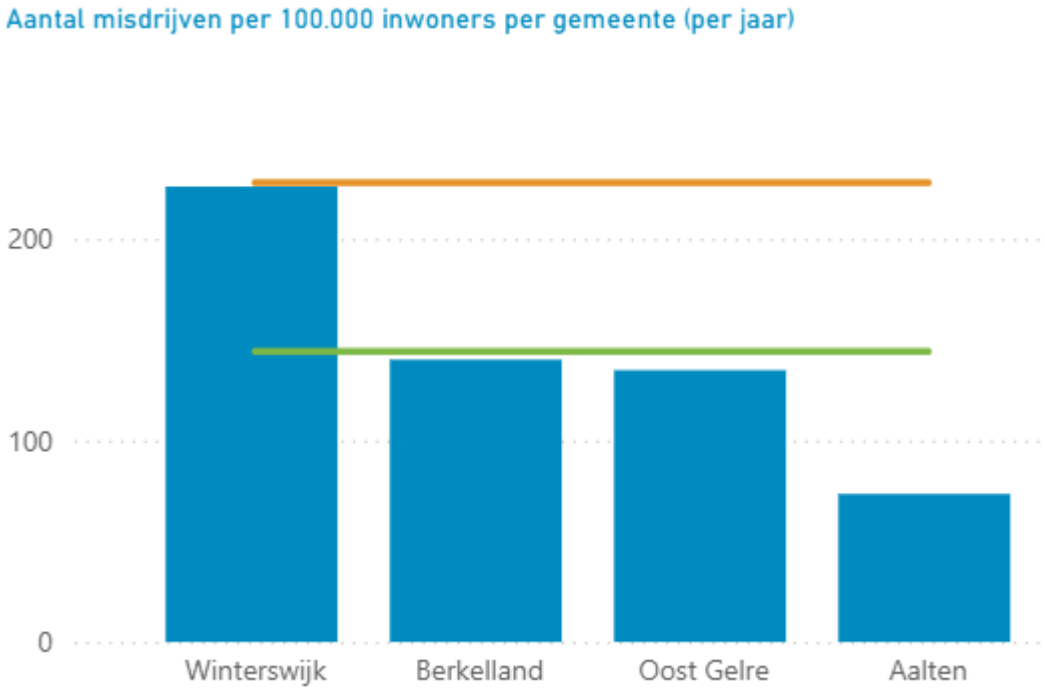
Figuur 22. Maandelijkse meldingen en voortschrijdend gemiddelde overlast in verband met alcohol en drugs (2020–2026)

Het regionaal maandelijks voortschrijdend gemiddelde van meldingen van overlast in verband met alcohol en drugs (in de blauwe lijn) daalde licht tot aan 2024. Daarna volgde een stijging tot medio waarna het voortschrijdend gemiddelde weer daalde. Op het hoogtepunt in juni 2025 werden er maandelijks gemiddeld 18,6 meldingen in Achterhoek-Oost gedaan. Dit is inmiddels gedaald tot gemiddeld 14,6 meldingen per maand in februari 2026. De tijd moet leren of deze daling zich blijft voortzetten.

HIGH IMPACT CRIMES

Mishandeling

In totaal werden er 1.125 mishandelingen in de periode 2020 – 2025 geregistreerd in Achterhoek-Oost. Hiervan werden er 395 geregistreerd in Winterswijk. Berkelland volgt met 369 registraties op de voet.

Figuur 23. Relatief aantal registraties mishandeling per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Relatief gezien bevindt Winterswijk zich hiermee op het nationaal gemiddelde van gemiddeld 228 registraties per 100.000 inwoners per jaar (de oranje lijn). De andere drie gemeenten blijven onder het regionaal gemiddelde van gemiddeld 144 registraties per 100.000 inwoners per jaar (de groene lijn).

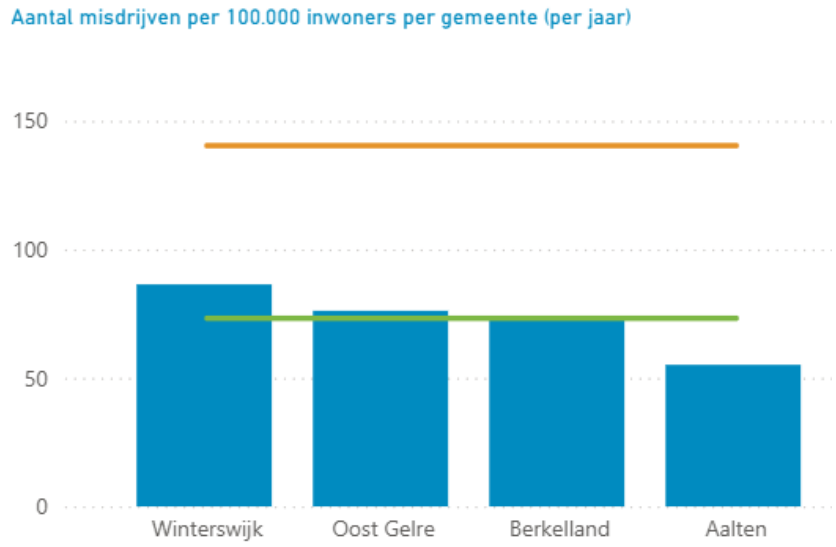

Figuur 24. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde mishandeling (2020–2026)

Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal registraties van mishandelingen (in de blauwe lijn) bevindt zich zo rond de 15 registraties in Achterhoek-Oost per maand. In bovenstaande lijndiagram zien we in de blauwe lijn een piek van het maandelijkse voortschrijdend gemiddelde rond 2020 en opnieuw in 2023.

Woninginbraak

In totaal werden er 571 woninginbraken in de periode 2020 – 2025 geregistreerd in Achterhoek-Oost. Hiervan werden er 194 geregistreerd in Berkelland, die hiermee de lijst aanvoert.

Figuur 25. Relatief aantal registraties woninginbraak per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Relatief gezien voert Winterswijk de lijst met 86 registraties per 100.000 inwoners per jaar echter aan. Het aantal registraties in Winterswijk blijft hiermee wel ver achter bij het landelijk gemiddelde van 140 geregistreerde woninginbraken per 100.000 inwoners (de oranje lijn) per jaar.

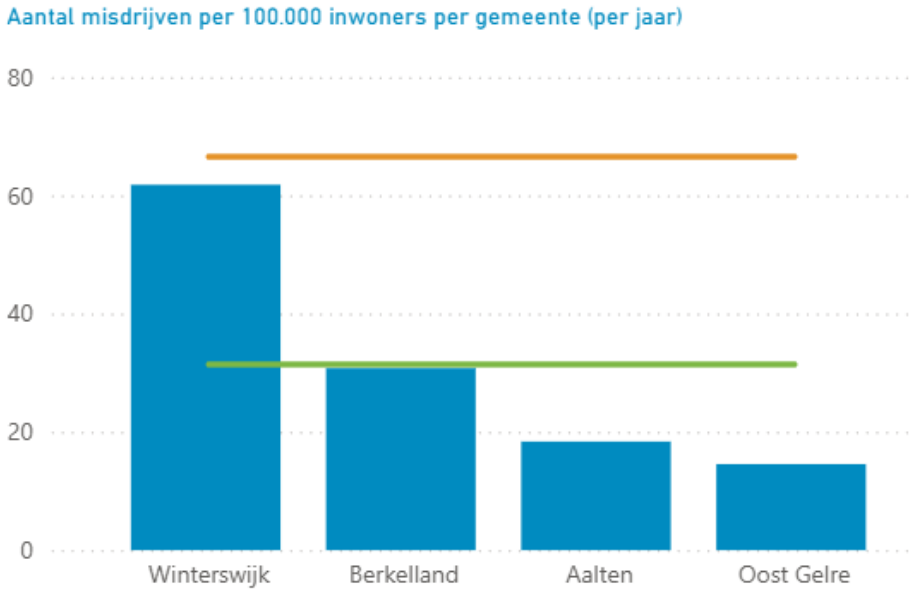

Figuur 26. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde woninginbraken (2020–2026)

Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal geregistreerde woninginbraken (in de blauwe lijn) bevindt zich tussen 5 en 10 registraties in Achterhoek-Oost per maand. In bovenstaande lijndiagram zien we een piek van het maandelijkse voortschrijdend gemiddelde rond 2020, halverwege 2022 en 2025.

Diefstal en inbraak in garages en schuren

In totaal werden er 245 diefstallen en inbraken in garages en schuren in de periode 2020 – 2025 geregistreerd in Achterhoek-Oost. Hiervan werden er 108 geregistreerd in Winterswijk, die hiermee de lijst aanvoert.

Figuur 27. Relatief aantal registraties diefstal en inbraak in garages en schuren per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Relatief gezien bevindt Winterswijk zich hiermee net iets onder het nationaal gemiddelde van gemiddeld 67 registraties per 100.000 inwoners per jaar (de oranje lijn). De andere gemeenten blijven onder het regionaal gemiddelde van gemiddeld 31 registraties per 100.000 inwoners per jaar (de groene lijn).

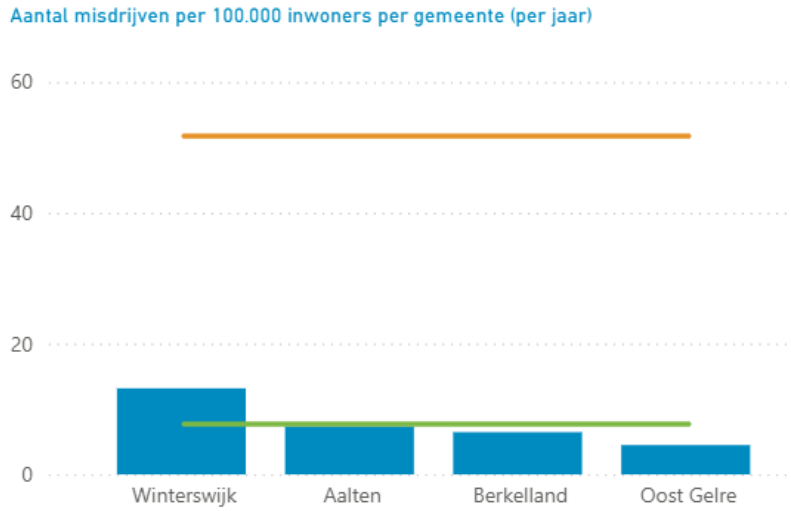

Figuur 28. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde diefstal en inbraak in garages en schuren (2020–2026)

Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal geregistreerde diefstallen en inbraken in garages en schuren (in de blauwe lijn) bevindt zich tussen 2 en 5 registraties in Achterhoek-Oost per maand. In bovenstaande lijndiagram zien we een piek van het maandelijkse voortschrijdend gemiddelde rond 2023 en 2025.

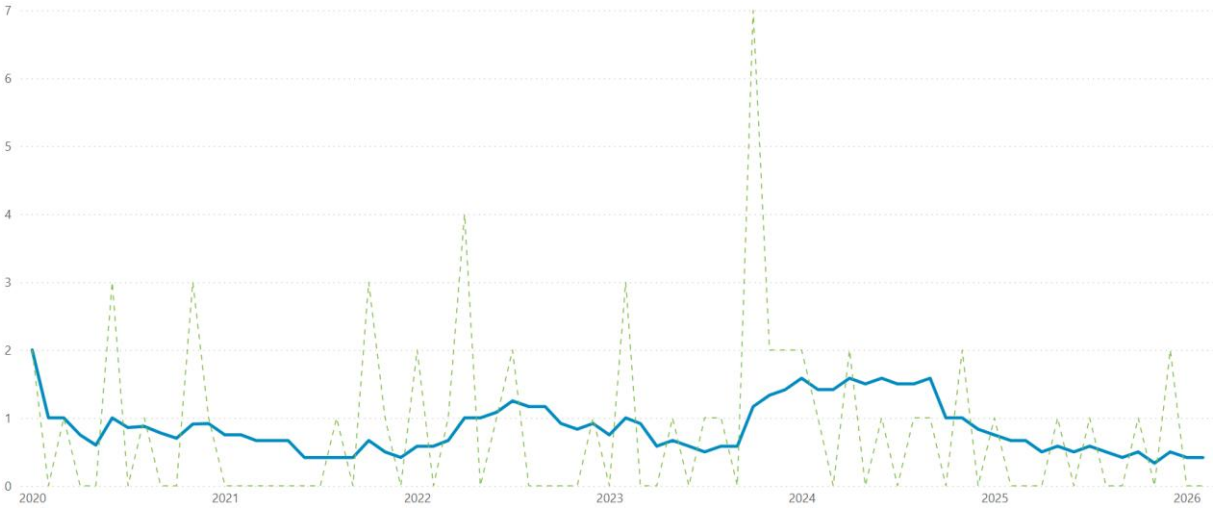
Diefstal van motorvoertuigen

In totaal werden er 60 diefstallen van motorvoertuigen in de periode 2020 – 2025 geregistreerd in Achterhoek-Oost. Hiervan werden er 23 geregistreerd in Winterswijk, die hiermee de lijst aanvoert.

Figuur 29. Relatief aantal registraties diefstal van motorvoertuigen per gemeente, vergeleken met basisteam en Nederland (per 100.000 inwoners per jaar), 2020 – 2025

Relatief gezien voert Winterswijk ook de lijst aan, maar blijft ver onder het nationaal gemiddelde van gemiddeld 52 registraties per 100.000 inwoners per jaar (de oranje lijn). De andere drie gemeenten blijven zowel onder het nationale gemiddelde als het regionale gemiddelde van 8 registraties per 100.000 inwoners per jaar (groene lijn).

Figuur 30. Maandelijkse registraties en voortschrijdend gemiddelde diefstal van motorvoertuigen (2020–2026)

Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal geregistreerde diefstallen en inbraken in garages en schuren (in de blauwe lijn) schommelt tussen 0,5 en 1,5 registraties in Achterhoek-Oost per maand.

DATA INZICHT

VEILIGHEIDSMONITOR 2023 - 2025

Gemeente Berkelland

Datalab GO Gelderland Oost

Samenvatting

In 2025 namen 414 inwoners van Berkelland deel aan de Veiligheidsmonitor. Met een responspercentage van 47,5% ligt de deelname duidelijk hoger dan het landelijke gemiddelde van 33,4%. Door toepassing van een weging op de resultaten is sprake van een representatieve steekproef, waardoor de uitkomsten een betrouwbaar beeld geven van hoe inwoners de leefbaarheid en veiligheid in hun gemeente ervaren. Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste bevindingen.

De meest opvallende ontwikkeling is de toename van het algemene onveiligheidsgevoel. Ruim een derde van de inwoners (34,6%) voelt zich weleens onveilig. In 2023 lag dit aandeel nog op 25,7%. Deze ontwikkeling staat in contrast met de ontwikkeling van de geregistreerde criminaliteit, die de afgelopen jaren juist een dalende trend laat zien. Een belangrijke nuance is dat het aandeel inwoners dat zich onveilig voelt in de eigen buurt slechts beperkt is gestegen, van 6,7% naar 8,3%.

Tegelijkertijd is de tevredenheid over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente afgenomen. In 2025 is 37,9% van de inwoners (zeer) tevreden over de gemeentelijke aanpak, tegenover 42,7% in 2023. Ook de zichtbaarheid van de gemeente en de betrokkenheid van inwoners bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid blijven achter bij het gemiddelde van Achterhoek-Oost. Positief is dat de zichtbaarheid van handhaving volgens inwoners is toegenomen. Zowel in de eigen buurt als elders in de gemeente zien inwoners vaker handhavers dan twee jaar geleden. Ook de tevredenheid over handhaving is gestegen van 11,2% naar 17,1%.

De leefbaarheid van de woonomgeving wordt overwegend als stabiel ervaren. Het grootste deel van de inwoners (78,1%) vindt dat de leefbaarheid in de buurt het afgelopen jaar gelijk is gebleven. De grootste bronnen van overlast zijn te hard rijden (56,6%), hondenpoep (54,2%) en parkeerproblemen (29,2%). Ook wanneer inwoners wordt gevraagd welke vormen van overlast als eerste aangepakt zouden moeten worden, worden te hard rijden en hondenpoep het vaakst genoemd.

Op het gebied van ondermijnende criminaliteit zijn enkele opvallende ontwikkelingen zichtbaar. Het aandeel inwoners dat aangeeft dat er drugshandel voorkomt in de buurt is gestegen van 12,9% naar 17,1%. Daarnaast geven inwoners regelmatig aan signalen waar te nemen die

kunnen wijzen op ondermijnende criminaliteit, zoals vermoedelijke drugshandel, verdachte bedrijven en jongeren die mogelijk klusjes uitvoeren voor criminelen. Opvallend is dat dergelijke signalen slechts beperkt worden gemeld bij politie of gemeente. Onduidelijkheid over waar meldingen kunnen worden gedaan vormt daarbij een belangrijke belemmering.

Rond zorg en veiligheid ziet ongeveer één op de vijf inwoners (22,1%) soms personen met onbegrepen gedrag in de buurt. Dit aandeel is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2023. De meest genoemde gedragingen zijn wartaal of onzin uitkramen, desoriëntatie en schreeuwen. De meeste inwoners ondernemen geen actie wanneer zij dergelijke situaties tegenkomen. Vaak omdat anderen al iets hebben gedaan of omdat men geen overlast van het gedrag ervaart.

Jeugdgerelateerde overlast en onveiligheid laten weinig verandering zien ten opzichte van 2023. Ongeveer één op de negen inwoners (11,5%) voelt zich soms of vaak onveilig in de eigen buurt door het gedrag van jongeren. Dit aandeel ligt onder het gemiddelde van de Datalab GO-regio. Geluidsoverlast door jongeren (34,5%), ruziemaken of schreeuwen op straat (22,6%) en overmatig alcoholgebruik (22,3%) blijven de meest genoemde vormen van jeugdoverlast.

Ten slotte blijkt dat inwoners zich bewust zijn van digitale veiligheid. Het gebruik van sterke wachtwoorden is verder toegenomen en wordt door ruim driekwart van de inwoners toegepast. Tegelijkertijd is het gebruik van virusscanners en het regelmatig uitvoeren van updates afgenomen. Hoewel veel inwoners maatregelen nemen om hun online privacy te beschermen, voelt slechts 37,4% zich online veilig. De meeste inwoners geven aan geen aanvullende informatie over online veiligheid nodig te hebben, maar een minderheid heeft wel behoefte aan informatie over beschermende maatregelen en online criminaliteit.

Samenvattend laat de Veiligheidsmonitor 2025 zien dat de leefbaarheid in Berkelland door de meeste inwoners als stabiel wordt ervaren, terwijl het algemene veiligheidsgevoel onder druk staat. Vooral de stijging van het onveiligheidsgevoel, de afgenomen tevredenheid over de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid en de toename van signalen van drugshandel verdienen aandacht. Daartegenover staan positieve ontwikkelingen, zoals een hogere zichtbaarheid van handhaving, een relatief beperkte mate van jeugdoverlast en een grote mate van bewustzijn rondom digitale veiligheid.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding **4**
Veiligheidsmonitor 4
Steekproef en respons 4
Analyse en wegingsfactoren 4
Vragenlijst en vrije ruimte 5
Insteek rapportage 6
2. Leefbaarheid **7**
Veiligheidsbeleving 7
Functioneren Gemeente 10
Overlastbeleving 14
3. Ondermijnende criminaliteit **16**
Drugshandel 16
Verdachte situaties 17
4. Zorg en veiligheid **20**
Personen met onbegrepen gedrag 20
5. Jeugd en Veiligheid **23**
Onveilig gevoel door gedrag jongeren 23
Ervaren overlast door jongeren 24
6. Digitale Veiligheid **25**
Preventiemaatregelen 25
Cybercrime 26

1. INLEIDING

Veiligheidsmonitor

De Veiligheidsmonitor is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap dat elke twee jaar wordt uitgevoerd. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Ipsos I&O nemen in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid tweejaarlijks 65.000 enquêtes af onder de Nederlandse bevolking. Dit levert gegevens over veiligheid op basisteamniveau op. Tevens bestaat de mogelijkheid dat gemeenten zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor. Zij kopen dan enquêtes in bij Ipsos I&O, bovenop de enquêtes die vanuit het landelijke onderzoek voor hun eigen gemeente al beschikbaar zijn. Zo krijgt de gemeente representatieve resultaten op een lager schaalniveau, namelijk dat van de eigen gemeente. In 2025 hebben de negen gemeenten die deelnemen aan Datalab GO, waaronder Berkelland, via het samenwerkingsverband deelgenomen aan de Veiligheidsmonitor, net als in 2023.

Steekproef en respons

Door het CBS is een aselecte steekproef 871 inwoners geselecteerd uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Berkelland. Berkelland wenste informatie die representatief is op gemeenteniveau en wilde onderscheid kunnen maken tussen het beeld in de kernen en het buitengebied. Daar is de steekproef op ingericht. De keuze voor de steekproefopzet heeft elke gemeente binnen Datalab GO-verband zelf kunnen maken.

In Berkelland hebben in totaal 414 van de 871 inwoners die geselecteerd zijn een volledige vragenlijst ingevuld. Dit levert een goed responspercentage van 47,5% op. Het landelijke responspercentage is 33,4%.

Analyse en wegingsfactoren

Het is cruciaal voor een steekproefonderzoek dat de steekproef waarop uitspraken worden gebaseerd, zo representatief mogelijk is voor de populatie waarnaar wordt gegeneraliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te verbeteren, is een weging toegepast. Weging is een wiskundige methode die ervoor zorgt dat eventuele scheefheden in de respons ten

opzichte van de populatie worden gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- of oververtegenwoordigd zijn, zwaarder of juist minder zwaar mee te laten tellen in de resultaten. Het CBS heeft een weging toegevoegd aan het databestand van de Veiligheidsmonitor. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. Dankzij deze weging is de steekproef van de Veiligheidsmonitor representatief voor de bevolking van de gemeente Berkelland.

In deze rapportage zijn verschillen tussen jaren en gebieden beschrijvend weergegeven. De gepresenteerde verschillen zijn niet statistisch getoetst op significantie. Daardoor kan niet met zekerheid worden vastgesteld of geconstateerde verschillen daadwerkelijk wijzen op een verandering in de populatie, of het gevolg zijn van toevallige steekproefvariatie.

Vragenlijst en vrije ruimte

Standaard bestaat de vragenlijst uit elf vragenblokken waarin verschillende onderwerpen aangaande leefbaarheid, veiligheid en slachtofferschap behandeld worden, namelijk:

- Leefbaarheid woonbuurt;
- Beleving overlast in de buurt;
- Veiligheidsbeleving;
- Slachtofferschap;
- Tevredenheid laatste politiecontact;
- Oordeel functioneren politie in de buurt;
- Oordeel functioneren politie algemeen;
- Oordeel functioneren gemeente;
- Preventie;
- Respectloos gedrag;
- Verdachte situaties
- Achtergrondkenmerken.

Daarnaast hebben de negen gemeenten in Datalab GO-verband gebruik gemaakt van de mogelijkheid om vragen in de vrije ruimte van de vragenlijst toe te voegen. In een aantal sessies met de gemeenten is gekozen voor vragen rondom een vijftal lokale onderwerpen. Gekozen is voor:

- Drugshandel en -gebruik;
- Jeugdoverlast en -criminaliteit;
- Zorg en veiligheid;
- Cybercrime;
- Handhaving.

Insteek rapportage

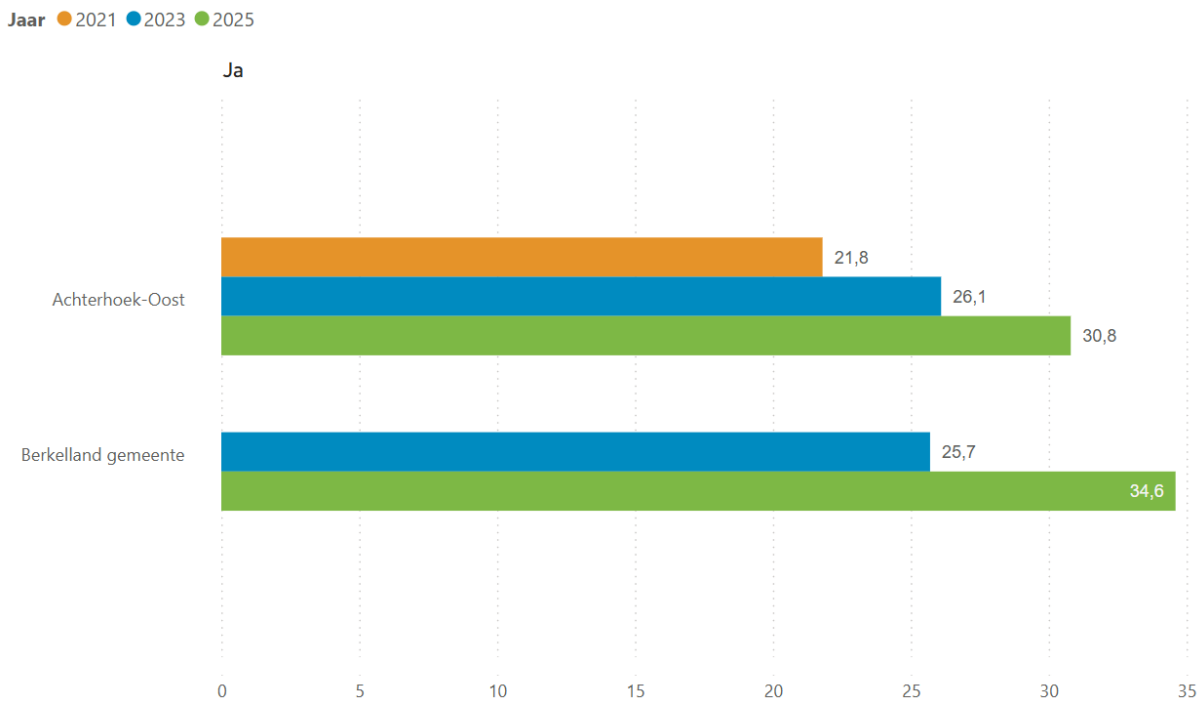
De uitkomsten voor Berkelland en de verschillende deelgebieden zijn in deze rapportage waar mogelijk afgezet tegen de resultaten voor het Basisteam Achterhoek Oost. Het Basisteam Achterhoek Oost bestaat uit de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. In het geval van de vragen in de vrije ruimte is er geen vergelijking met de landelijke en de cijfers op basisteam-niveau mogelijk. In dit geval wordt er een vergelijking gemaakt met alle gemeenten op Datalab GO-niveau. Datalab GO bestaat uit de bovenstaande gemeenten, aangevuld met Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Montferland en Oude IJsselstreek.

Deelname aan de veiligheidsmonitor levert veel informatie op. Een selectie van de vragen en antwoorden is verwerkt in een interactief dashboard door Datalab GO voor de deelnemende gemeenten. Het voert te ver om alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor in een dashboard te behandelen. Er is daarom in overeenstemming met de klankbordgroep Ondermijning, overlast en criminaliteit een selectie gemaakt op basis van de prioritaire thema's die in de meeste integrale veiligheidsplannen in de regio terugkomen: Leefbaarheid, Ondermijnende criminaliteit, Zorg en Veiligheid, Jeugd en Veiligheid en Digitale Veiligheid. Onderstaande rapportage houdt dan ook deze indeling aan.

De beschreven verschillen tussen jaren en gebieden zijn indicatief, aangezien er geen significantietoetsen zijn uitgevoerd.

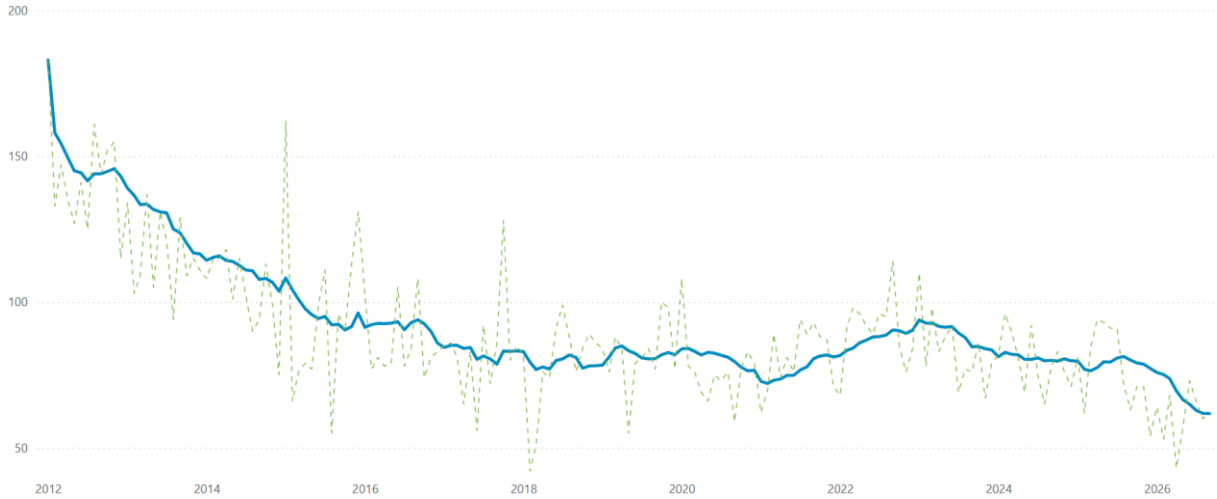
2. LEEFBAARHEID

Veiligheidsbeleving

Figuur 1. Veiligheidsbeleving Berkelland en Achterhoek-Oost, vraag 'voelt u zich weleens onveilig?', antwoord 'ja', percentage inwoners.

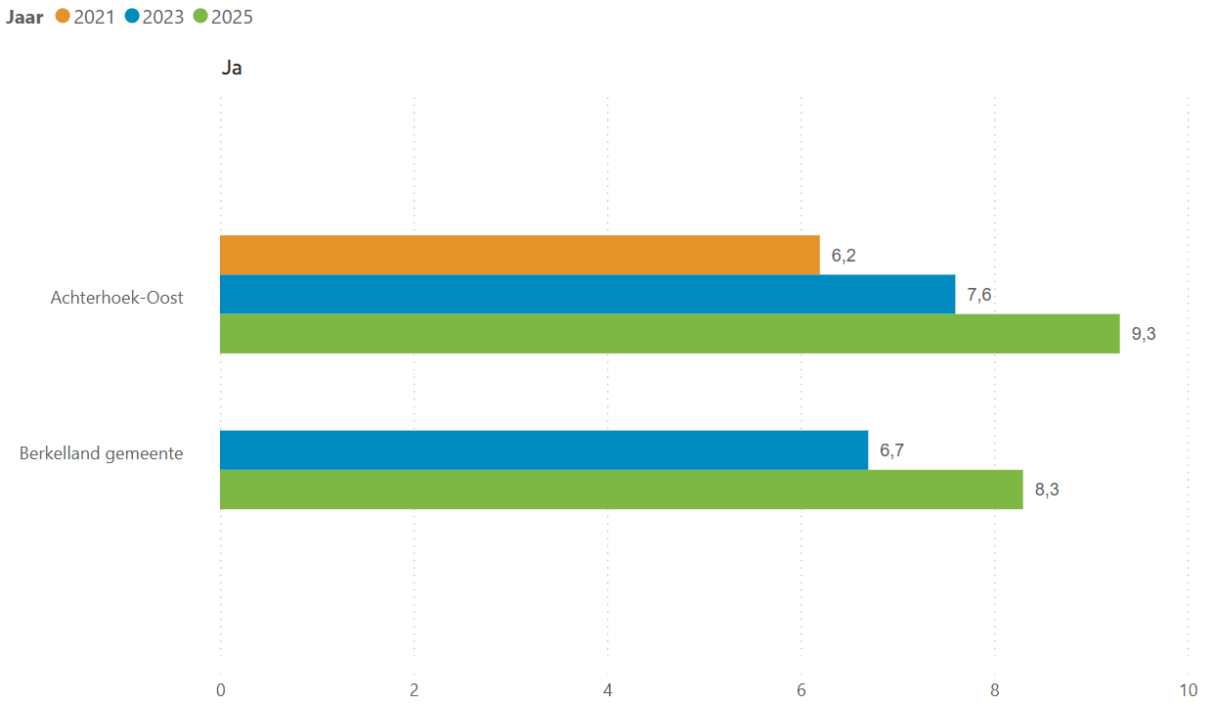
Het aandeel inwoners van Berkelland dat zich weleens onveilig voelt bedraagt 34,6%. Ten opzichte van 2023 is dit aandeel met 8,9 procent gestegen. Ook in Achterhoek-Oost is sprake van een toename van het onveiligheidsgevoel: daar steeg het aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt van 26,1% in 2023 naar 30,8% in de meest recente meting.

Figuur 2. Maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal geregistreerde misdrijven (blauwe lijn) vs. daadwerkelijk aantal geregistreerde misdrijven per maand (groene stippellijn), Berkelland, januari 2012 - september 2026.

Deze stijging van het onveiligheidsgevoel lijkt niet direct samen te hangen met een toename van de criminaliteit. Integendeel: het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal geregistreerde misdrijven in Berkelland is sinds januari 2023 gedaald van 93,83 naar 61,75 registraties per maand. Ook de aangiftebereidheid lijkt in deze periode niet substantieel te zijn afgenomen.[1]

[1] Voor verschillende delicten is in de Veiligheidsmonitor nagegaan welk aandeel inwoners aangifte heeft gedaan. Het aandeel inwoners dat aangifte deed van fietsendiefstal daalde van 1,5% in 2023 naar 0,4% in 2025. Het aandeel aangiften van woninginbraak steeg van 0,8% naar 1,3%, terwijl het aandeel inwoners dat aangifte deed van mishandeling daalde van 0,5% naar 0,3%.

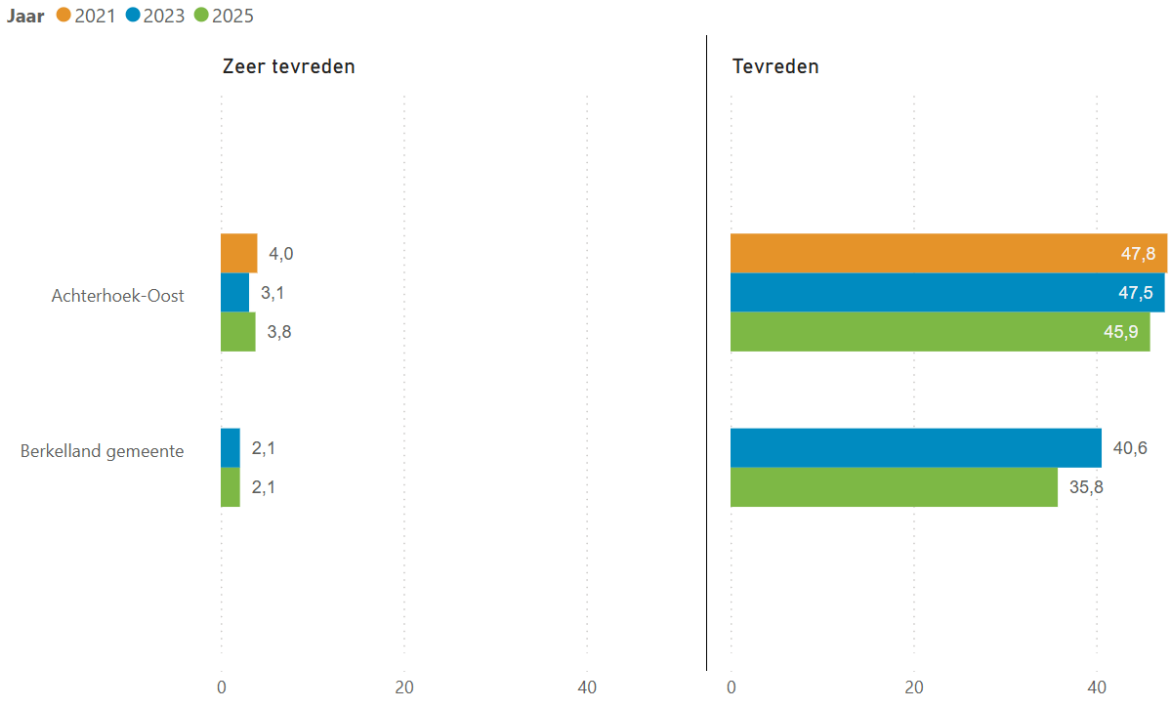

Figuur 3. Veiligheidsbeleving in eigen buurt, Berkelland en Achterhoek-Oost, vraag 'Voelt u zich weleens onveilig in uw eigen buurt?', Antwoord 'ja', percentage inwoners.

Daarbij past nog een belangrijke nuance. Hoewel het algemene onveiligheidsgevoel duidelijk is toegenomen, blijft de stijging van het onveiligheidsgevoel in de eigen buurt beperkter. In Berkelland nam het aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt in de eigen buurt toe van 6,7% in 2023 naar 8,3% in 2025. In Achterhoek-Oost steeg dit aandeel van 7,6% naar 9,3%.

Functioneren Gemeente

Aanpak leefbaarheid en veiligheid

Figuur 4. Tevredenheid van de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. Percentage inwoners.

35,8% van de inwoners van Berkelland is tevreden over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente in 2025. Nog eens 2,1% is zeer tevreden. In totaal kan gesteld worden dat 37,9% van de inwoners (zeer) tevreden is. In 2023 was dit nog 42,7%. Dit is dus een daling van 4,8%. Ook is het aandeel inwoners dat tevreden is lager dan gemiddeld in Achterhoek-Oost, waar 49,7% van de bevolking tevreden is over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente.

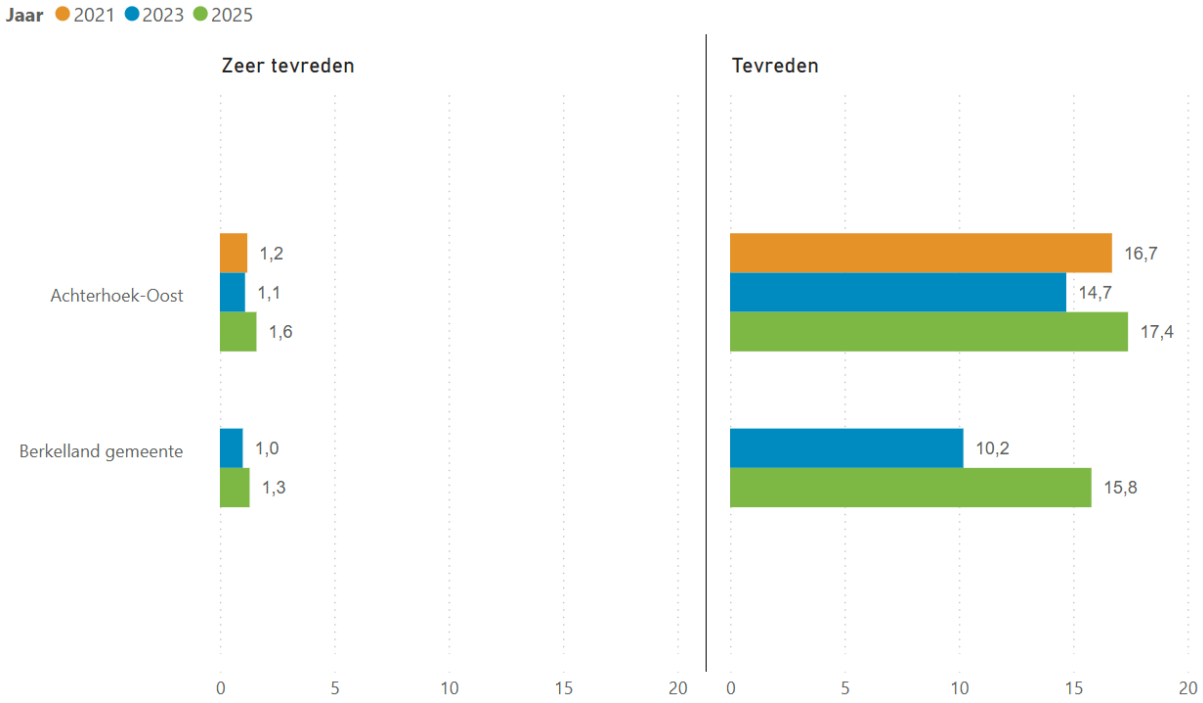
Verder hebben de inwoners een aantal stellingen voorgelegd gekregen, zie onderstaand:

vraag	2023	2025
De gemeente zet zich in voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt.		
Helemaal eens		
Achterhoek-Oost	3,7	4,1
Berkelland gemeente	1,7	2,3
Eens		
Achterhoek-Oost	43,0	43,8
Berkelland gemeente	37,9	36,4
De gemeente informeert de buurt over de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt.		
Helemaal eens		
Achterhoek-Oost	3,5	3,9
Berkelland gemeente	2,7	1,3
Eens		
Achterhoek-Oost	34,5	39,3
Berkelland gemeente	32,9	36,7
De gemeente betrekt de buurt bij de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt.		
Helemaal eens		
Achterhoek-Oost	3,5	3,7
Berkelland gemeente	2,9	1,6
Eens		
Achterhoek-Oost	29,3	30,5
Berkelland gemeente	28,3	26,1

Figuur 5. Stellingen leefbaarheid en veiligheid, percentage inwoners.

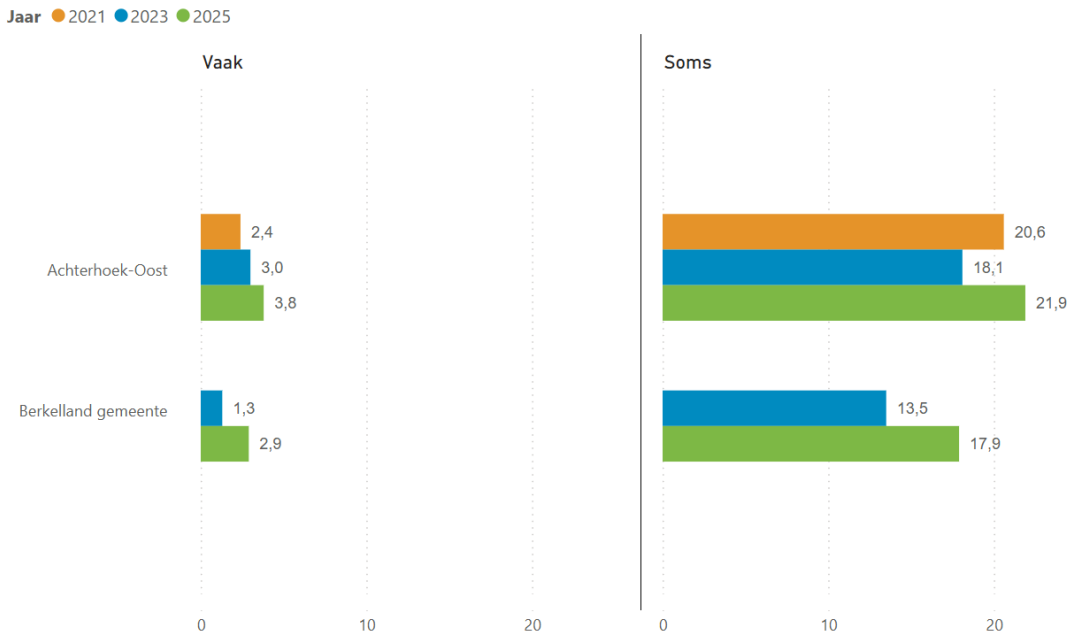
38% van de inwoners is het er (helemaal) mee eens dat de gemeente de buurt informeert over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Dit is een stijging van 2,4% ten opzichte van 2023. In Achterhoek-Oost is gemiddeld 43,2% van de inwoners het met deze stelling (helemaal) eens. 38,7% van de inwoners van Berkelland is het er (helemaal) mee eens dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. In Achterhoek-Oost is dit gemiddeld 47,9%. Ten slotte is 27,7% van de inwoners van Berkelland het er (helemaal) eens dat de gemeente de buurt betrekt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Dit is een daling van 3,5% ten opzichte van 2023. In Achterhoek-Oost is dit gemiddeld 34,2%.

Handhaving

Figuur 6. Tevredenheid handhaving, percentage inwoners.

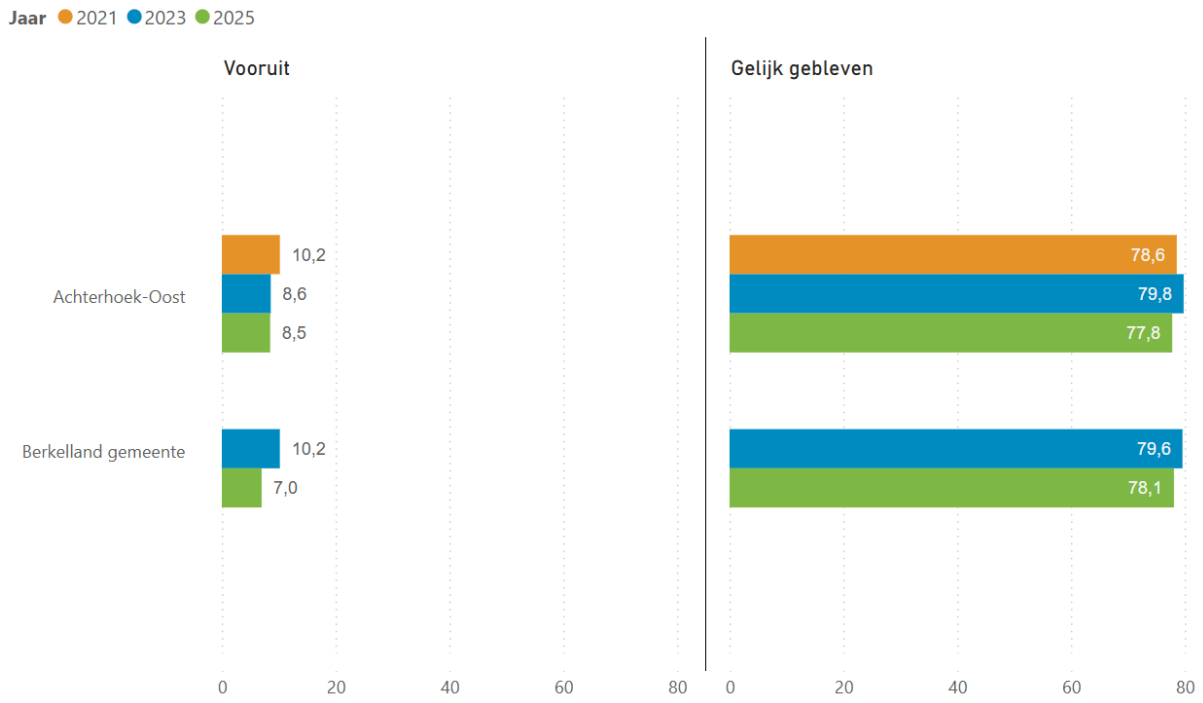
In Berkelland is zo'n 17,1% van de inwoners (zeer) tevreden over de handhaving in 2025. Dit is hoger dan in 2023 toen dit percentage 11,2% betrof, maar lager dan gemiddeld in Achterhoek-Oost waar zo'n 19% van de inwoners (zeer) tevreden is over de handhaving.

Figuur 7. Zichtbaarheid handhaving in eigen buurt, percentage inwoners.

De zichtbaarheid van handhavers lijkt iets gestegen te zijn in vergelijking met 2023. Terwijl in 2023 nog slechts 14,8% van inwoners in Berkelland aangaf vaak of soms handhaving in hun buurt te zien, was dit percentage gestegen naar 20,8% in 2025. In Achterhoek-Oost was dit percentage met 25,7% hoger in 2025. De zichtbaarheid elders in de gemeente is hoger dan in de eigen buurt. 35% van de inwoners van Berkelland geeft in 2025 aan vaak of soms handhaving elders in de gemeente te zien. In 2023 was dit nog 30,2%. Dit is lager dan in Achterhoek-Oost waar gemiddeld 44,5% van de inwoners aangeeft vaak of soms handhaving elders in de gemeente te zien.

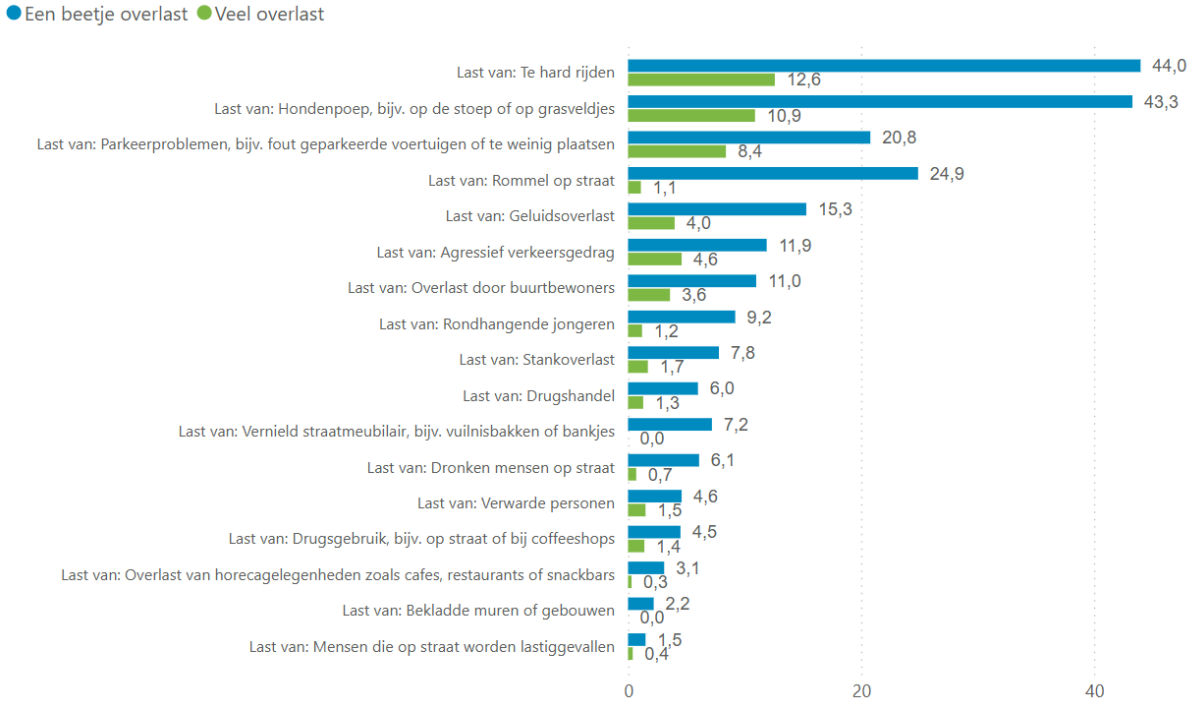
Leefbaarheid Woonbuurt

Figuur 8. Ontwikkeling buurt, percentage inwoners.

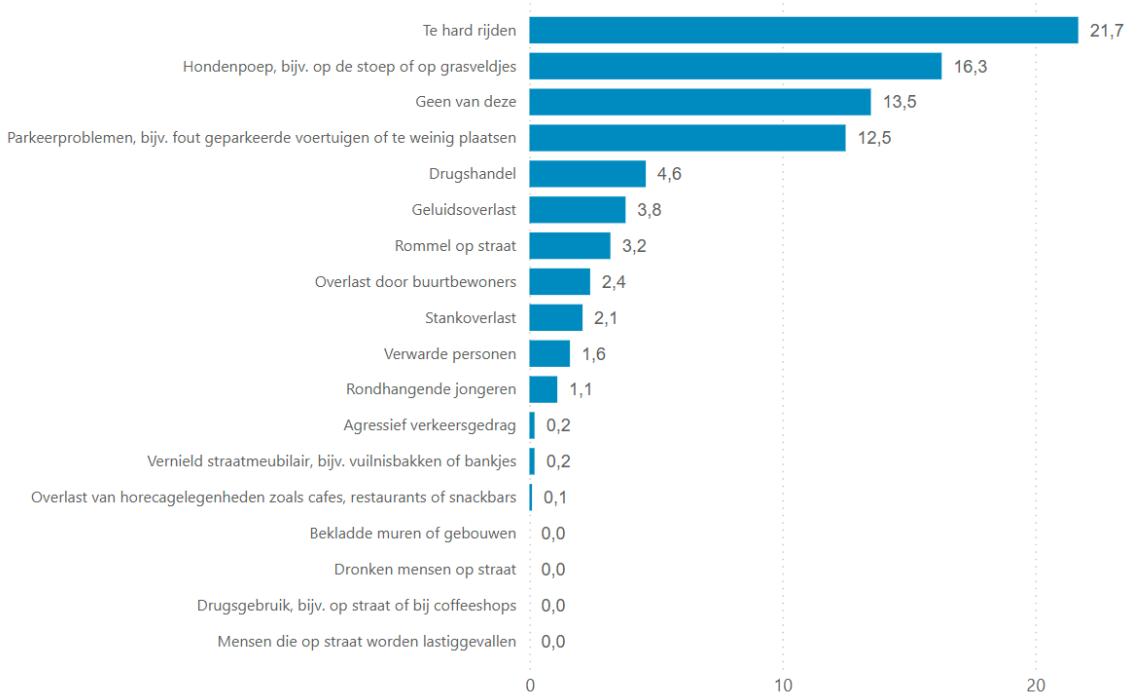
Op de vraag of de leefbaarheid in de buurt er in de afgelopen twaalf maanden op vooruit is gegaan, erop achteruit is gegaan, of dit gelijk is gebleven, geeft het grootste deel van de inwoners van Berkelland (78,1%) aan dat de situatie gelijk is gebleven. Dit aandeel is licht gedaald ten opzichte van 2023, toen 79,6% deze mening was toegedaan. Daarnaast vindt 12,7% van de inwoners dat de buurt erop achteruit is gegaan, terwijl 7% van mening is dat de buurt erop vooruit is gegaan.

Overlastbeleving

Figuur 9.Ervaren vormen van overlast, Berkelland 2025, percentage inwoners.

Inwoners van Berkelland ervaren de meeste overlast van te hard rijden. Van de inwoners geeft 56,6% aan hiervan veel of een beetje overlast te ondervinden. Hondenpoep volgt met 54,2%, terwijl parkeerproblemen met 29,2% de derde plaats inneemt. Ook in Achterhoek-Oost wordt van te hard rijden (53,9%) en hondenpoep (51,2%) de meeste overlast ervaren. 32,2% van de inwoners van Achterhoek-Oost ervaart overlast van parkeerproblemen.

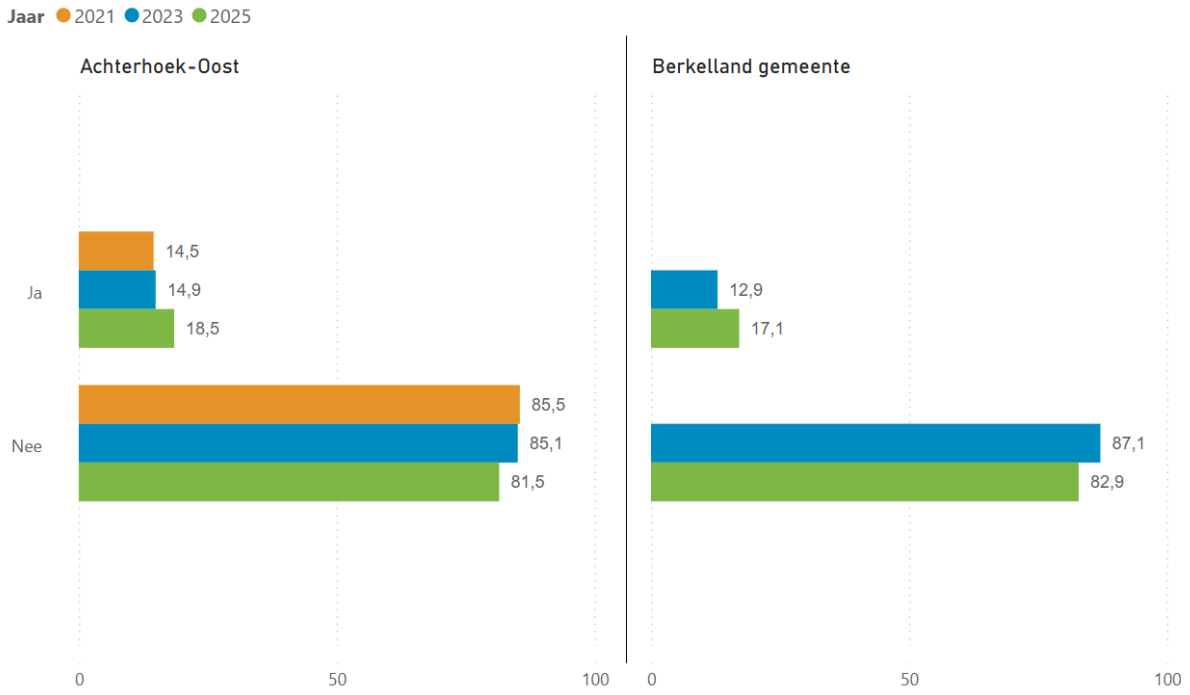

Figuur 10. Prioriteit aanpakken vormen van overlast, Berkelland, 2025, percentage inwoners.

Te hard rijden wordt door 21,7% van de inwoners genoemd als de vorm van overlast die als eerste aangepakt zou moeten worden. Daarmee staat deze vorm van overlast op de eerste plaats. Hondenpoep volgt met 16,3%. Daarnaast geeft 13,5% van de inwoners aan dat geen van de genoemde vormen van overlast prioriteit heeft. In Achterhoek-Oost bestaat dezelfde top twee, maar bezetten parkeerproblemen met 14,5% de derde plaats.

3. ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT

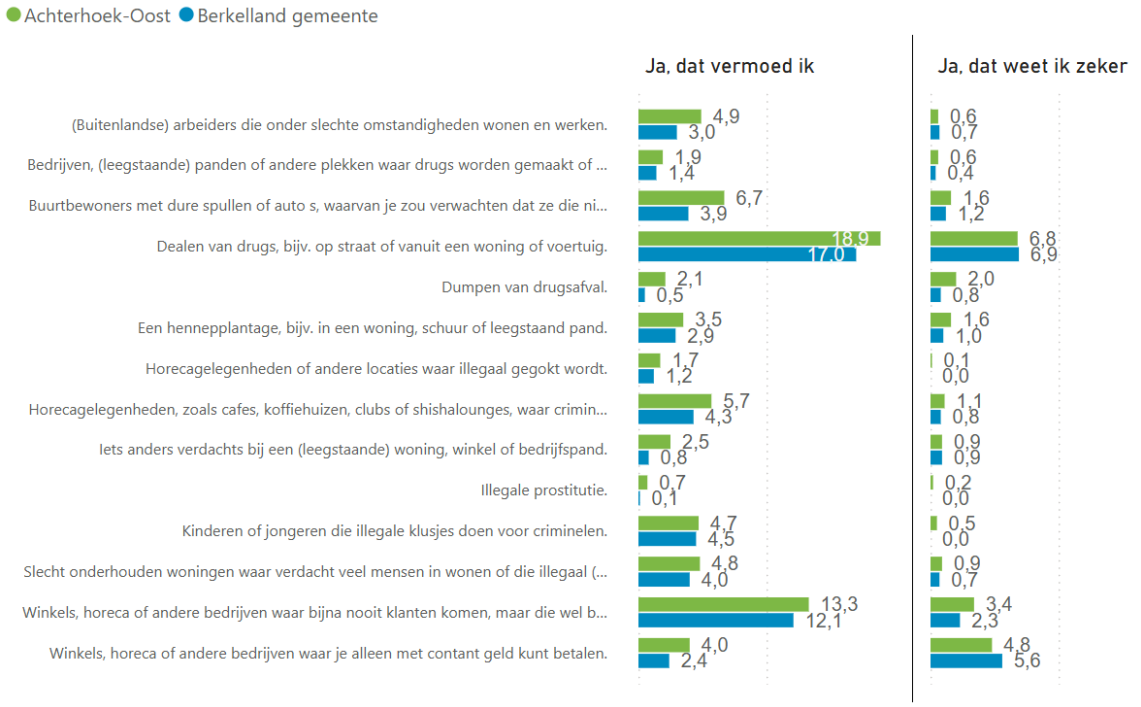
Drugshandel

Figuur 11. Voorkomen van drugshandel in eigen buurt, 2025, percentage inwoners.

17,1% van de inwoners van Berkelland geeft in 2025 aan dat er drugshandel in hun buurt voorkwam. Dit is een stijging in vergelijking met 2023 toen 12,9% van de inwoners nog aangaf dat er drugshandel in hun buurt voorkwam. In Achterhoek-Oost zien we ook een stijging. Terwijl in 2023 nog 14,9% van de inwoners aangaf dat er drugshandel in hun buurt voorkomt, is dit percentage in 2025 gestegen naar 18,5%.

Verdachte situaties

Figuur 12. Verdachte situaties in de buurt voorgekomen in de afgelopen 12 maanden, 2025, percentage inwoners.

Inwoners is gevraagd of zij in de afgelopen twaalf maanden verdachte situaties hebben meegemaakt die mogelijk wijzen op de aanwezigheid van ondermijnende criminaliteit. Hieronder worden de vier meest genoemde situaties beschreven.[2]

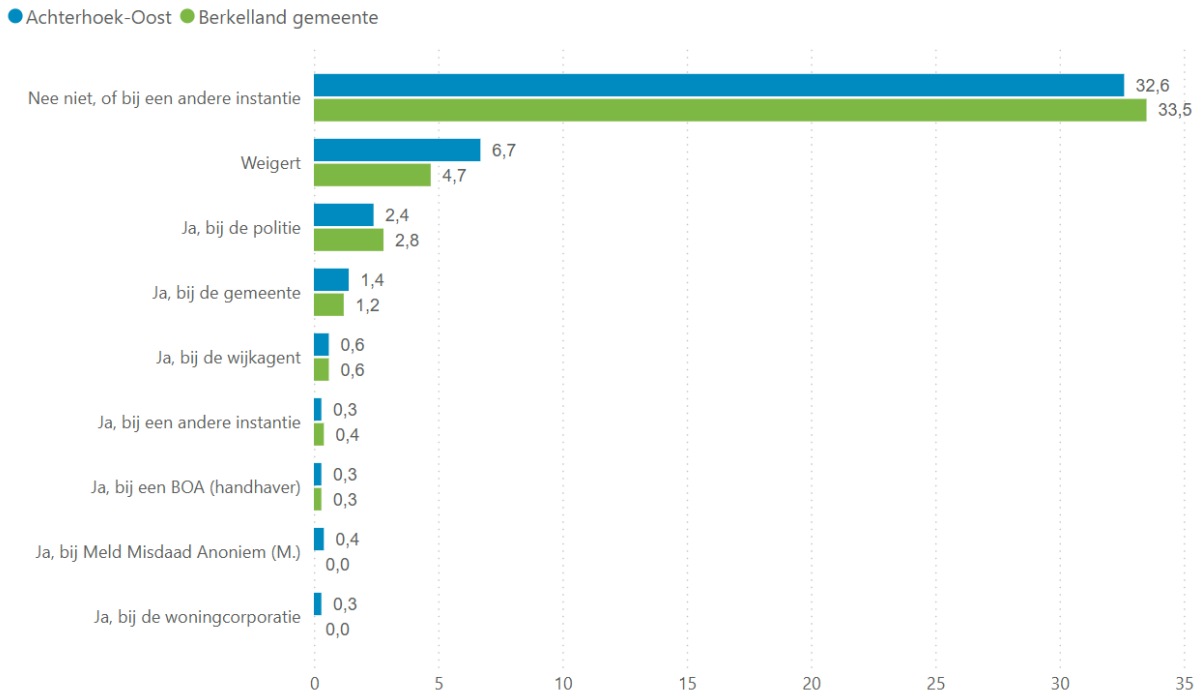
In Berkelland vermoedt 17,0% van de inwoners dat in hun buurt drugs worden gedeald, bijvoorbeeld op straat of vanuit een woning of voertuig. Daarnaast geeft 6,9% aan hier zeker van te zijn. In Achterhoek-Oost liggen deze percentages met respectievelijk 18,9% en 6,8% op een vergelijkbaar niveau.

Ook situaties waarbij sprake lijkt van winkels, horecagelegenheden of andere bedrijven die nauwelijks klanten hebben maar toch blijven bestaan, worden relatief vaak genoemd. In Berkelland vermoedt 12,1% van de inwoners dat dit in hun buurt voorkomt, terwijl 2,3% aangeeft dit zeker te weten. In Achterhoek-Oost bedraagt dit respectievelijk 13,3% en 4,8%.

[2] Een vergelijking met 2023 is helaas niet mogelijk. Het onderwerp *Verdachte situaties* is in 2025 nieuw toegevoegd aan de reguliere vragenlijst van de Veiligheidsmonitor. Hoewel Datalab GO in 2023 een vraag naar Verdachte Situaties had meegenomen in de vrije ruimte van de vragenlijst, bleek deze niet helemaal overeen te komen met de nieuwe vragen van Ipsos I&O en het CBS over dit onderwerp, waardoor een vergelijking lastig is.

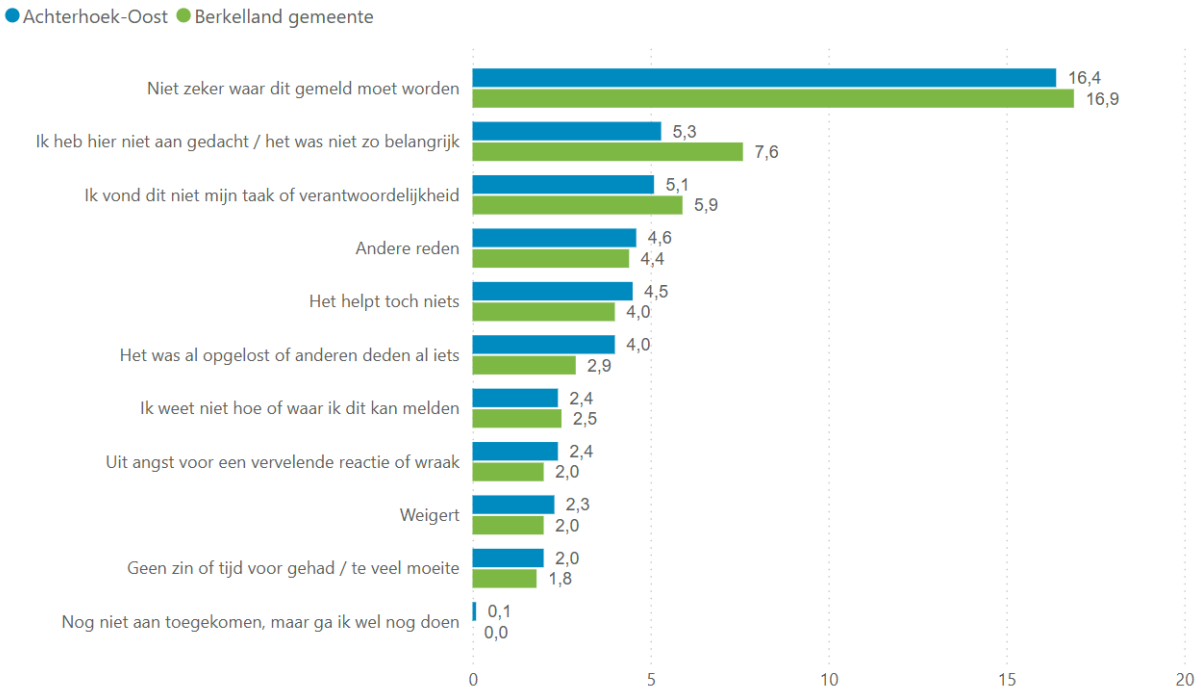
Verder vermoedt 4,5% van de inwoners van Berkelland dat kinderen of jongeren in hun buurt illegale klusjes uitvoeren voor criminelen. Dit aandeel is vergelijkbaar met Achterhoek-Oost, waar 4,7% van de inwoners dit vermoedt.

Tot slot geeft 5,6% van de inwoners van Berkelland aan zeker te weten dat er winkels, horecagelegenheden of andere bedrijven zijn waar uitsluitend met contant geld kan worden betaald. In Achterhoek-Oost bedraagt dit aandeel 4,8%.

Figuur 13. Verdachte situaties gemeld bij een instantie, 2025, percentage inwoners.

Er is ook gevraagd of bovenstaande verdachte situaties gemeld zijn bij bepaalde instanties, zoals aangegeven in de bovenstaande grafiek. Veruit de meeste inwoners die verdachte situaties meemaakten (33,5%) geven aan dit niet of bij een andere instantie (die niet opgesomd was in de vragenlijst) gemeld te hebben. Slechts 2,8% van de inwoners geeft aan verdachte situaties bij de politie gemeld te hebben en maar 1,2% van de inwoners heeft deze gemeld bij de gemeente.

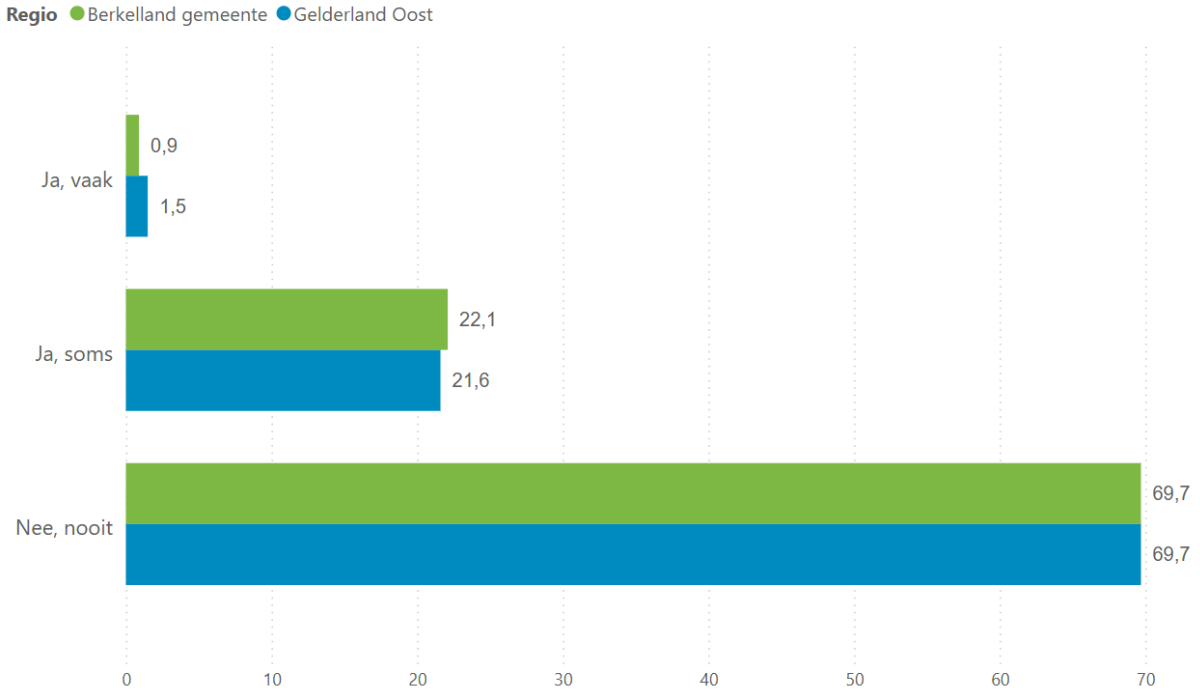

Figuur 14. Reden niet melden van verdachte situatie, 2025, percentage inwoners.

Inwoners noemen verschillende redenen om geen melding te maken van verdachte situaties. De meest genoemde reden is onduidelijkheid over waar een melding kan worden gedaan (16,9%). Daarnaast geeft 7,6% aan er niet aan te hebben gedacht of het niet belangrijk genoeg te vinden om melding te maken. Verder is 5,9% van mening dat het melden van dergelijke situaties niet tot hun verantwoordelijkheid behoort.

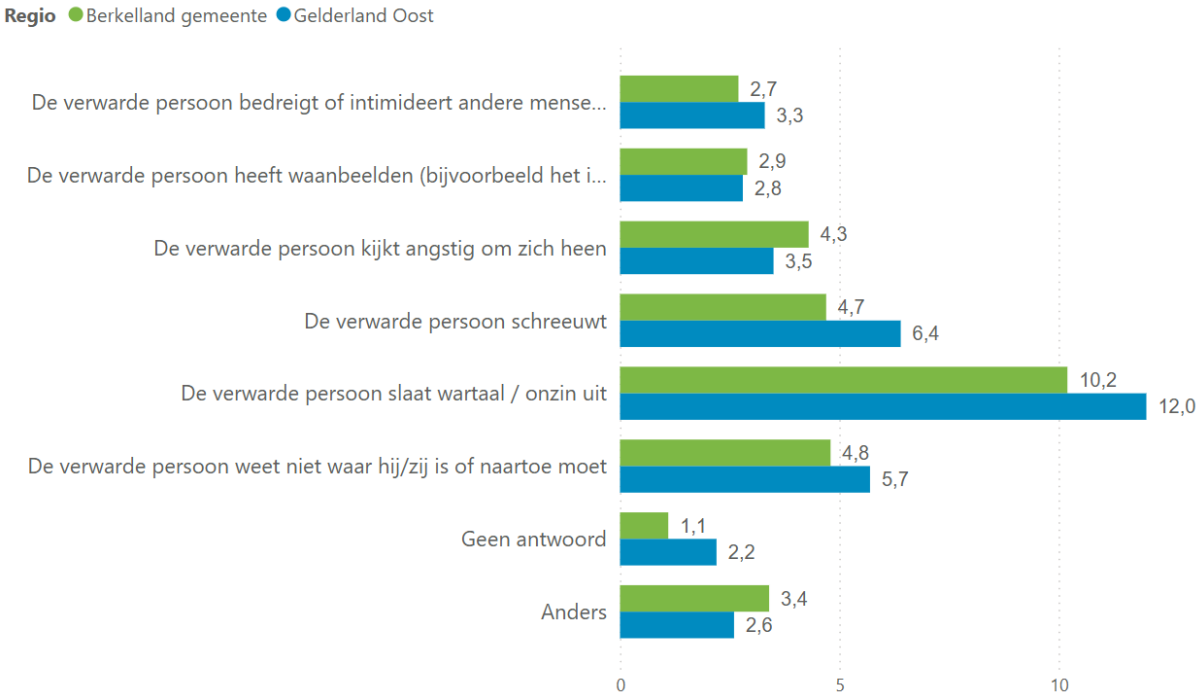
4. ZORG EN VEILIGHEID

Personen met onbegrepen gedrag

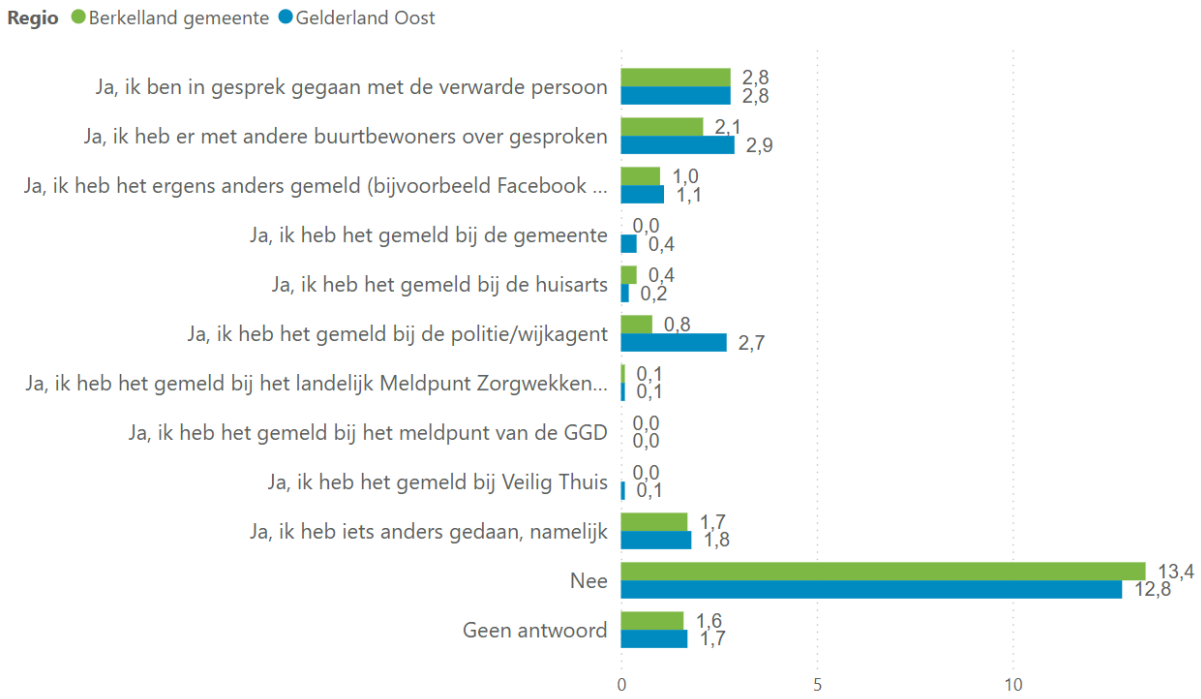
Figuur 15. Personen met onbegrepen gedrag, vraag: 'Ziet u weleens één of meer verwarde personen in uw buurt?' 2025, percentage inwoners.

In 2025 geeft 22,1% van de inwoners van Berkelland aan soms personen met onbegrepen gedrag in de buurt te zien. Daarnaast ziet 0,9% deze personen vaak. Ten opzichte van 2023 is dit nauwelijks veranderd; destijds bedroegen deze percentages respectievelijk 22,4% en 1,0%. Ook binnen de Datalab GO-regio zijn de cijfers vergelijkbaar. Gemiddeld geeft 21,6% van de inwoners aan soms personen met onbegrepen gedrag in de buurt te zien, terwijl 1,5% aangeeft deze vaak tegen te komen.

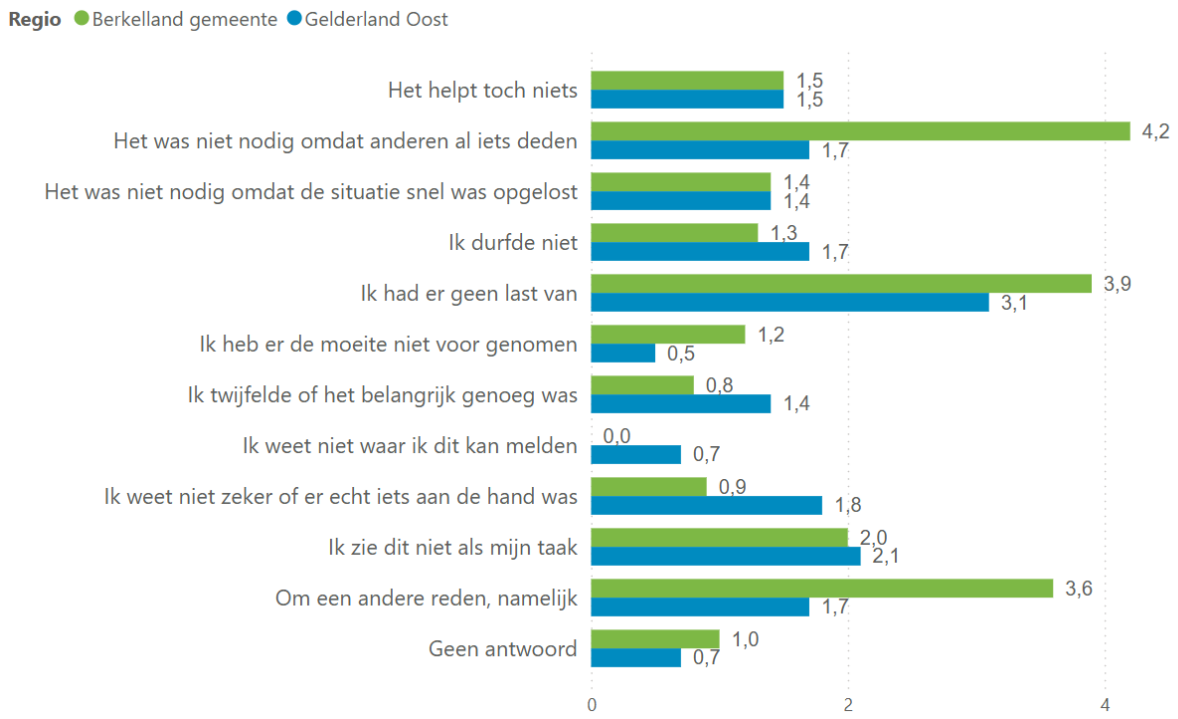
Figuur 16. Vertoonde gedrag personen met onbegrepen gedrag, 2025.

Inwoners is gevraagd welk gedrag zij waarnemen bij deze personen. In Berkelland worden in 2025 het vaakst de volgende gedragingen genoemd: wartaal of onzin uitkramen (10,2% van de inwoners), desoriëntatie (4,8%) en schreeuwen (4,7%).

Figuur 17. Ondernomen actie naar aanleiding van het tegengekomen gedrag, 2025, percentage inwoners.

Vervolgens is inwoners gevraagd of zij iets hebben gedaan naar aanleiding van het waargenomen gedrag. Het grootste deel van de inwoners van Berkelland dat personen met onbegrepen gedrag is tegengekomen, geeft aan geen actie te hebben ondernomen (13,4%). Dit aandeel ligt ongeveer op hetzelfde niveau als in de Datalab GO-regio. Daarnaast geeft 2,8% van de inwoners aan met de betreffende persoon in gesprek te zijn gegaan, terwijl 2,1% het gedrag met andere buurtbewoners heeft besproken. In 2023 gaf 12,7% van de inwoners aan niets te hebben ondernomen.

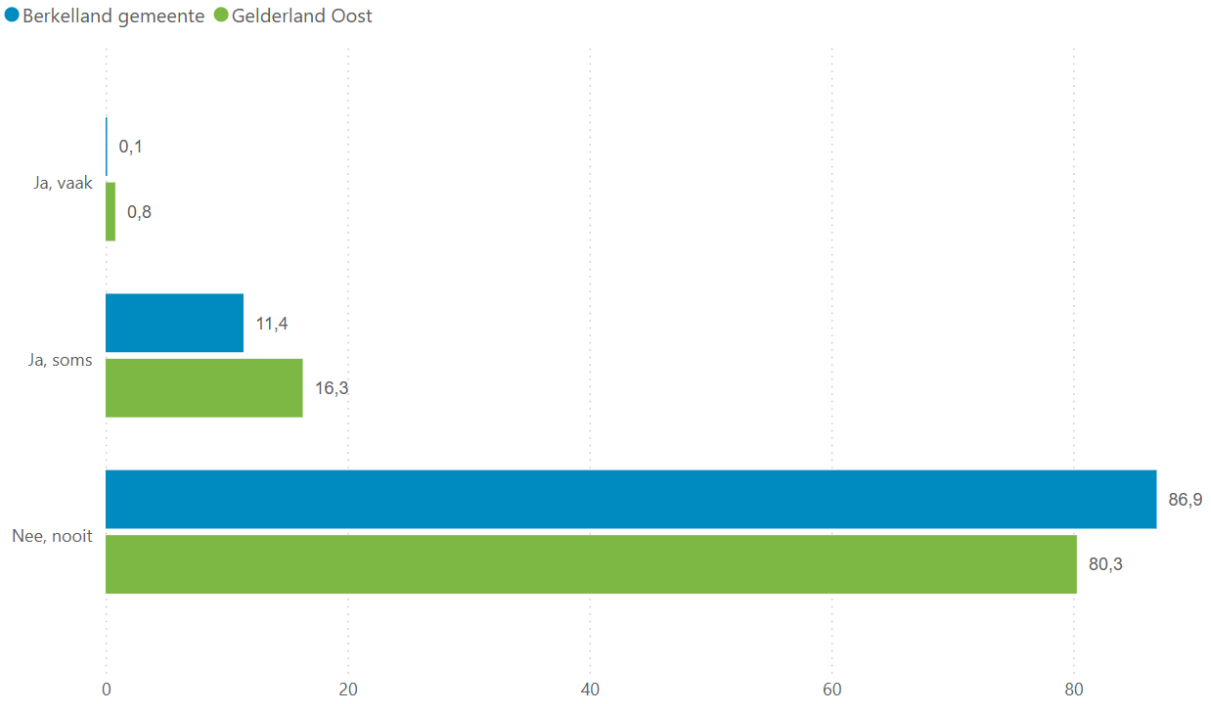

Figuur 18. Redenen voor het niet ondernemen van actie, 2025, percentage inwoners.

Op de vraag waarom zij niets hebben ondernomen, geeft 4,2% van de inwoners van Berkelland aan dat anderen al actie hadden ondernomen. Daarnaast zegt 3,9% geen last te hebben van het gedrag, terwijl 3,6% een andere reden noemt om niets te doen.

5. JEUGD EN VEILIGHEID

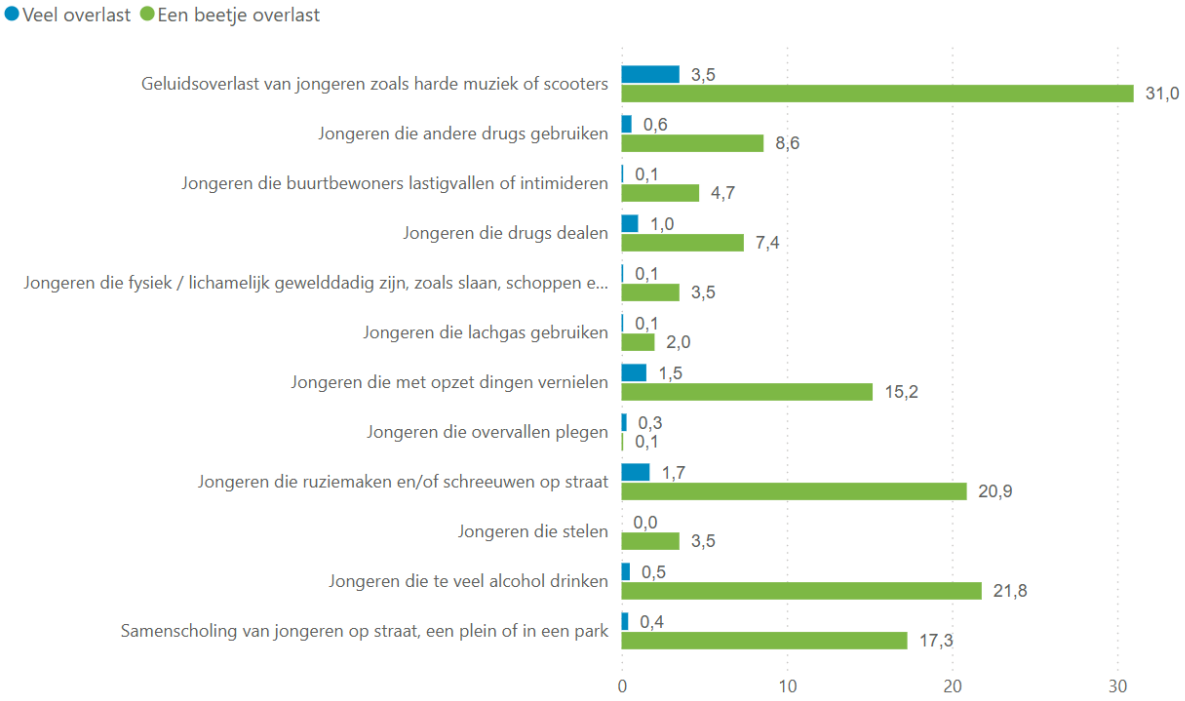
Onveilig gevoel door gedrag jongeren

Figuur 19. Onveiligheidsgevoel in de buurt door het gedrag van jongeren, vraag 'Voelt u zich weleens onveilig in uw buurt door het gedrag van jongeren?', 2025, percentage inwoners.

In 2025 geeft 11,5% van de inwoners van Berkelland aan zich soms of vaak onveilig te voelen in de eigen buurt door het gedrag van jongeren. In 2023 lag dit aandeel op 10,7%. Het percentage ligt daarmee onder het gemiddelde van de Datalab GO-regio, waar in 2025 17,1% van de inwoners aangeeft zich soms of vaak onveilig te voelen door het gedrag van jongeren.

Ervaren overlast door jongeren

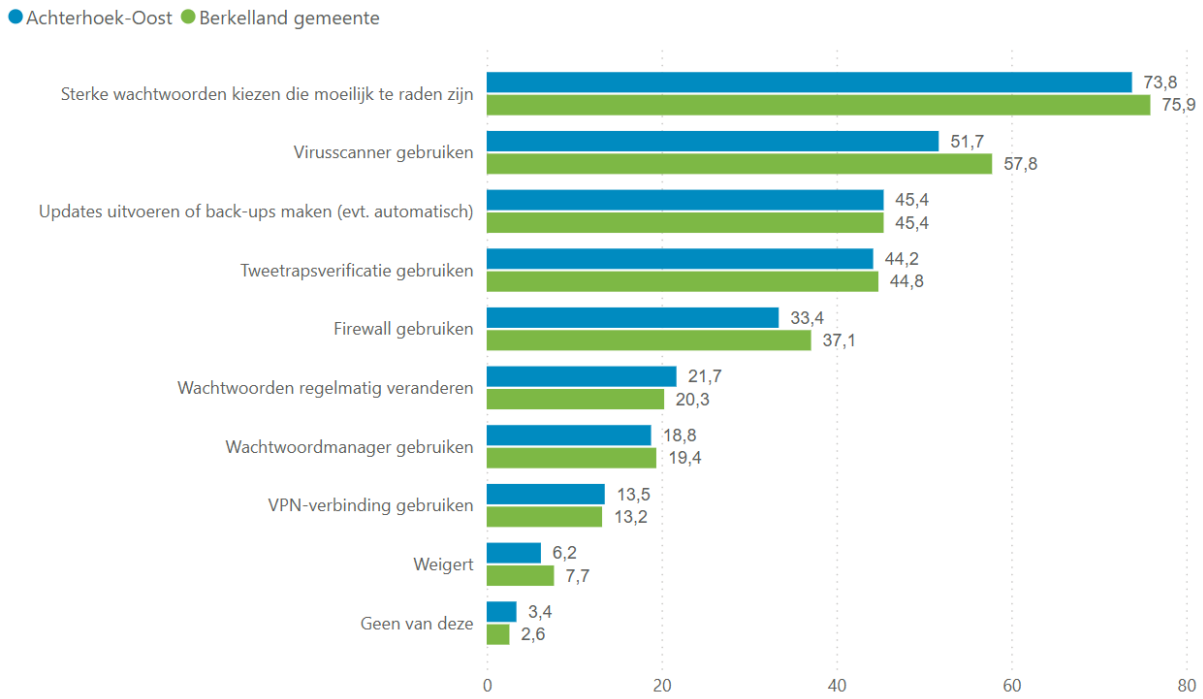

Figuur 20. Ervaren overlast door het gedrag van jongeren, Berkelland, 2025, percentage inwoners.

Inwoners is daarnaast gevraagd in hoeverre zij overlast van jongeren ervaren, uitgesplitst naar verschillende vormen van overlast. In Berkelland wordt geluidsoverlast door jongeren, zoals harde muziek of scooters, het vaakst genoemd. Ruim een derde van de inwoners (34,5%) ervaart hiervan veel of een beetje overlast. Op de tweede plaats staat overlast door jongeren die ruziemaken en/of schreeuwen op straat; 22,6% van de inwoners ervaart hiervan veel of een beetje overlast. Jongeren die te veel alcohol drinken volgen op de derde plaats. Van de inwoners geeft 22,3% aan hier veel of een beetje overlast van te ondervinden.

6. DIGITALE VEILIGHEID

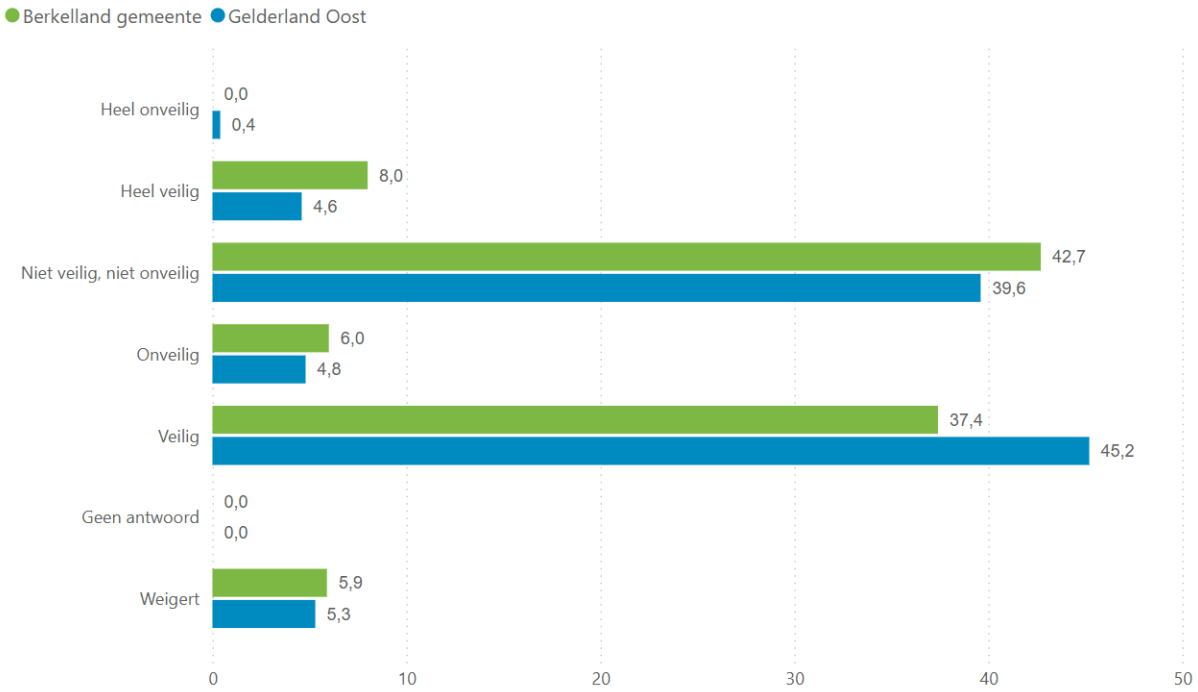
Preventiemaatregelen

Figuur 21. Preventiemaatregelen digitale veiligheid, 2025, percentage inwoners.

Inwoners in Berkelland is gevraagd naar welke maatregelen men neemt om digitale gegevens te beschermen. Hier volgt een top drie van meest gebruikte preventiemaatregelen. Ruim 75,9% van de inwoners geeft aan sterke wachtwoorden die moeilijk te raden zijn te kiezen. Dit is een stijging ten opzichte van 2023 toen 71,6% nog aangaf dit te doen. 57,8% van de inwoners geeft aan een virusscanner te gebruiker. In 2023 was dit 61,8%. Ten slotte geeft 45,4% van de inwoners aan dat zij regelmatig updates uitvoeren gebruiken. In 2023 was dit nog 57,4%.

Cybercrime

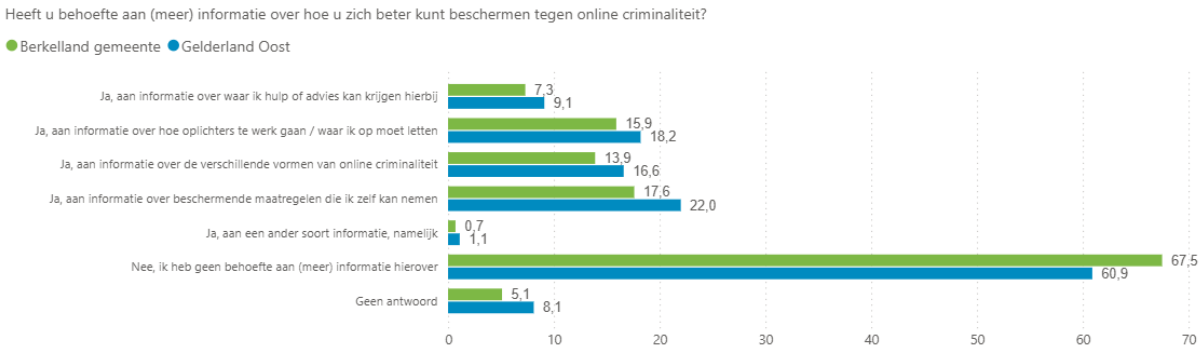
Figuur 22. Veiligheidsgevoel online, 2025, percentage inwoners.

Gevraagd naar hun online veiligheidsgevoel geeft 37,4% van de inwoners van Berkelland aan zich online veilig te voelen. Dit ligt onder het gemiddelde van de Datalab GO-regio, waar 45,2% van de inwoners zich online veilig voelt. Daarnaast voelt 42,7% zich online niet veilig, maar ook niet onveilig. Een kleinere groep van 8,0% voelt zich zelfs heel veilig. Daar tegenover staat dat 6,0% van de inwoners zich online onveilig voelt, terwijl vrijwel niemand aangeeft zich heel onveilig te voelen.

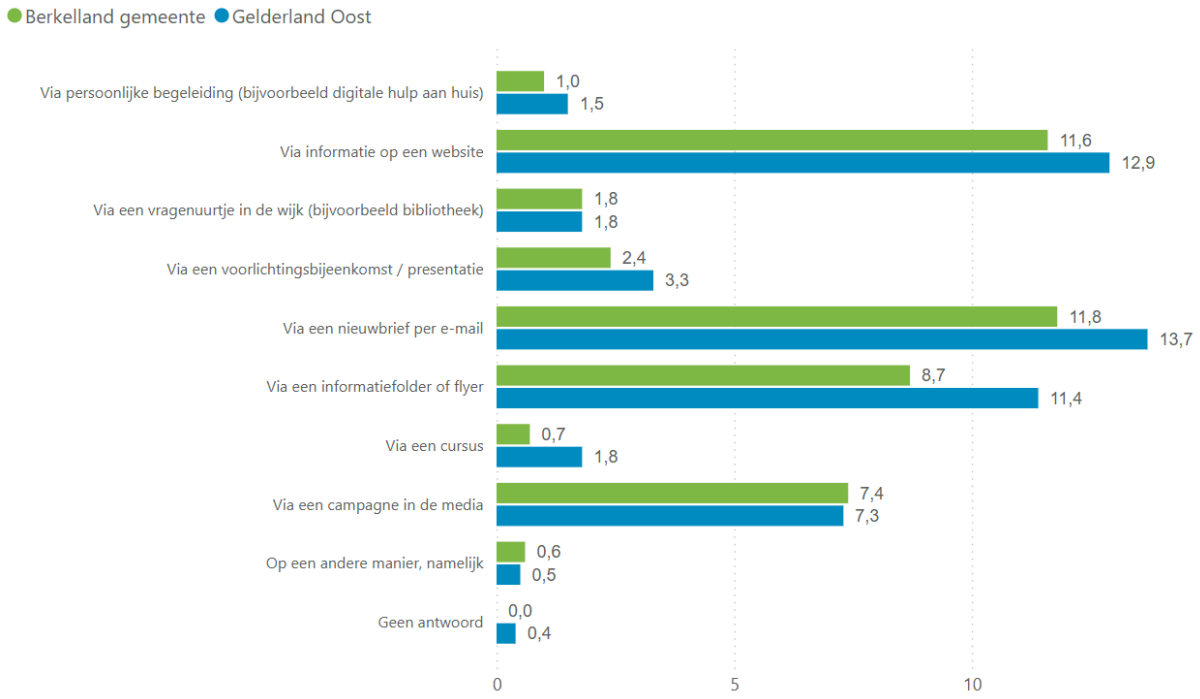
Figuur 23. Maatregelen online privacy en beschermen online gegevens, 2025, percentage inwoners.

Inwoners is vervolgens gevraagd naar maatregelen waarmee zij de privacy online beschermen. Hieruit blijkt dat 80,1% van de inwoners in Berkelland toegang tot locatiegegevens beperkt, of weigert. In de Datalab GO-regio is dit gemiddeld 76,3%. Verder zegt 74% van de inwoners van Berkelland bij het gebruik van een website alleen strikt noodzakelijke cookies te accepteren in plaats van alle cookies. In de Datalab GO-regio is dit gemiddeld 72,6%. Verder geeft nog eens 70,1% van de bevolking van Berkelland aan toegang tot profiel en berichten op sociale media te beperken, tegenover 68,7% in de Datalab GO-regio.

Figuur 24. Behoefte meer informatie online veiligheid, 2025, percentage inwoners.

Een meerderheid van de inwoners (67,5%) geeft aan geen behoefte te hebben aan verdere informatie over hoe men zich beter kan beschermen tegen online criminaliteit. 17,6% van de inwoners heeft behoefte aan informatie over beschermende maatregelen die men kan nemen. En 15,9% van inwoners geeft aan behoefte te hebben aan informatie over hoe oplichters online te werk gaan.

Figuur 25. Voorkeuren ontvangen extra informatie online veiligheid, 2025, percentage inwoners.

Vervolgens werd gevraagd naar de manieren waarop inwoners deze informatie wensen te ontvangen. Hierop antwoordde 11,8% dat zij deze informatie het liefst zouden willen ontvangen door middel van een nieuwsbrief en/of email. 11,6% gaf aan graag geïnformeerd te worden middels informatie op een website, terwijl 8,7% geïnformeerd wil worden door middel van een informatiefolder of flyer.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 38

Indiener: Ron Smits en Jan Schäperclaus PRO Berkelland
Datum indiening vraag: 16 november 2026
Datum verzending antwoord: 17 november 2026

Politieke Avond van: 17-11-2026
Raadsvergadering van: 15-12-2026

Onderwerp: Integraal veiligheidsplan 2027-2030

Namens de fractie PRO sturen wij onderstaande vragen ter voorbereiding op de beeldvormende behandeling van het Integraal Veiligheidsplan 2027–2030. Graag ontvangen wij de antwoorden zo mogelijk vóór de bijeenkomst.

De vijf prioriteiten zijn voor ons herkenbaar. We willen vooral beter begrijpen wat de aanpak concreet betekent voor Berkelland, wat inwoners daarvan gaan merken en of er voldoende mensen en middelen beschikbaar zijn.

Wij stellen daarom de volgende vragen.

1. Wat vraagt in Berkelland de meeste aandacht?

Het IVP is opgesteld voor vier gemeenten, terwijl de veiligheidsproblemen per gemeente verschillen. Welke problemen vragen in Berkelland de meeste aandacht en hoe vertaalt zich dat naar onze lokale inzet?

Daarbij vragen we specifiek om een toelichting op de relatief hoge registraties van cybercrime en de stijging van het aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt. Wat weten we over de oorzaken? Wanneer ontvangt de raad de nadere analyse van de Veiligheidsmonitor 2025?

Antwoorden (in te vullen door college):
Het Integrale Veiligheidsplan (IVP) is gezamenlijk opgesteld voor de vier gemeenten in Achterhoek Oost: Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Deze gemeenten werken samen binnen hetzelfde basisteam van de politie. Daardoor is er sprake van een gezamenlijke veiligheidsopgave en kunnen regionale ontwikkelingen, prioriteiten en doelen op elkaar worden afgestemd. Tegelijkertijd biedt het IVP ruimte voor lokale accenten via het jaarlijkse uitvoeringsplan. Voor Berkelland vraagt met name de aanpak van ondermijning en complexe zorg- en veiligheid casuïstiek de meeste aandacht. Deze prioriteiten worden vertaald via het uitvoeringsplan, die volgt in januari 2027.

Uit de Veiligheidsmonitor blijkt dat slechts 37,4% van de inwoners zich online veilig voelt. Tegelijkertijd geeft een groot deel van de inwoners aan bewust bezig te zijn met digitale veiligheid en het beschermen van persoonsgegevens. Dit wijst erop dat inwoners zich steeds bewuster zijn van online risico's, wat mogelijk ook leidt tot een grotere herkenning en daardoor een stijging van de meldingen van cybercrime.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

De beschikbare gegevens bieden onvoldoende basis om vast te stellen welke lokale factoren ten grondslag liggen aan de relatief hoge cybercriminaliteitscijfers.

Hoewel het aandeel inwoners dat zich weleens onveilig voelt is gestegen van 25,7% naar 34,6%, laat de geregistreerde criminaliteit juist een dalende trend zien. Ook de onveiligheidsbeleving in de eigen buurt is slechts beperkt toegenomen. Dit wijst erop dat het hogere algemene onveiligheidsgevoel mogelijk mede wordt beïnvloed door bredere maatschappelijke ontwikkelingen en berichtgeving in (sociale) media, maar dit is een aanname.

De analyse is uitgevoerd door Datalab GO en opgenomen in de bijgevoegde Bijlage 3 Rapportage Veiligheidsmonitor 2025 Berkelland.

2. Zijn de ambities uitvoerbaar?

In het voorstel staat dat de uitvoering wordt gedekt uit bestaande middelen. Tegelijkertijd wordt aangegeven dat uitbreiding met één fte nodig is.

Welke ambities kunnen met de huidige bezetting worden uitgevoerd en welke zijn afhankelijk van deze uitbreiding? Waarop is de keuze voor één extra fte gebaseerd? Is daarbij ook gekeken naar de benodigde juridische ondersteuning, toezicht en handhaving en de inzet vanuit het sociaal domein?

Wat blijft liggen als de uitbreiding niet of pas later beschikbaar komt?

Antwoorden (in te vullen door college):
Met de huidige bezetting kunnen de wettelijke taken en de reguliere werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals beschreven in het jaarlijkse uitvoeringsplan. Het rapport van Van der Torre beschrijft dat de gemeentelijke veiligheidsopgaven de afgelopen jaren zijn verbreed en complexer zijn geworden. Naast de reguliere veiligheidstaken, vragen onder meer ondermijning, zorg en veiligheid, digitale veiligheid, crisisbeheersing en de versterking van de weerbare overheid om extra inzet. Op basis daarvan adviseert het rapport om de capaciteit binnen Openbare Orde en Veiligheid te versterken, zodat er meer regie komt op de ambities uit het IVP. Juridische ondersteuning, toezicht en handhaving en de inzet vanuit het sociaal domein maken onderdeel uit van de integrale samenwerking rondom veiligheidsvraagstukken, maar zijn geen onderdeel van deze extra capaciteit.

Zonder deze uitbreiding, komt de inzet op ondermijning en weerbaarheid onder druk te staan.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 38

3. Hoe maken we preventie concreet?

Het IVP zet terecht in op vroegsignalering, preventie en perspectief voor jongeren. Voor PRO hangt dit nauw samen met bestaanszekerheid, passende huisvesting, onderwijs en tijdige hulp.

Welke concrete afspraken worden gemaakt over de inzet van jongerenwerk, schuldhulp, scholen, Voormekaar en zorgpartners? Wie houdt de regie wanneer problemen zich opstapelen of passende hulp uitblijft? Hoe voorkomen we daarbij dat jongeren tussen wal en schip vallen wanneer zij achttien worden?

Antwoorden (in te vullen door college):
Het IVP beschrijft de strategische prioriteiten, ambities en doelen van de gemeente op het gebied van veiligheid. Het IVP bevat geen concrete afspraken over de inzet van jongerenwerk, scholen, Voormekaar, schuldhulpverlening of individuele zorgpartners. Deze afspraken worden gemaakt binnen de reguliere beleidsvelden waarin zorg, onderwijs en ondersteuning zijn georganiseerd.

4. Hoe zorgen we dat veiligheid voor iedereen geldt?

PRO vindt het belangrijk dat iedereen zich veilig kan voelen en zichzelf kan zijn. De aanpak van discriminatie en de veiligheid van lhbtiq+-personen zien we nog niet duidelijk terug in het IVP.

Hoe krijgen deze onderwerpen een herkenbare plek in de uitvoering? Hoe worden de ervaringen betrokken van inwoners die niet vanzelf worden gehoord, waaronder mensen met een beperking en inwoners die moeite hebben met digitaal contact?

Antwoorden (in te vullen door college):
Het IVP richt zich op een veilige samenleving voor alle inwoners binnen Achterhoek Oost. Thema's als discriminatie, inclusie en de veiligheid van lhbtiq+-personen zijn daarom niet als afzonderlijke prioriteit opgenomen, maar maken integraal onderdeel uit van de veiligheidsaanpak. Bij de uitvoering wordt gebruik gemaakt van data uit de Veiligheidsmonitor 2025, inwonerscontacten en ervaringen van zorg- en veiligheidspartners.

5. Hoe beschermen we inwoners tegen ondermijning?

Het onderzoek naar ondermijning beschrijft hoe kwetsbare inwoners afhankelijk kunnen raken van malafide verhuurders, werkgevers of zorgaanbieders. Het rapport bevat ook concrete aanbevelingen, waaronder een audit naar de fraudebestendigheid van het zorgsysteem.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

Welke aanbevelingen zijn in Berkelland inmiddels uitgevoerd en welke worden nog opgepakt? Hoe zorgen we dat toezicht en handhaving daadwerkelijk leiden tot betere bescherming van zorgcliënten, arbeidsmigranten en andere kwetsbare inwoners? Hoe wordt voorkomen dat zij na een interventie zonder passende zorg of huisvesting achterblijven?

Antwoorden (in te vullen door college):

Het onderzoek naar ondermijning bevat diverse aanbevelingen om de weerbaarheid van de gemeente te versterken en misbruik van kwetsbare inwoners tegen te gaan. Een van de aanbevelingen is het uitbreiden van de capaciteit binnen Openbare Orde en Veiligheid met 1 fte, zodat meer ruimte ontstaat voor de aanpak van ondermijning, preventie en integrale samenwerking. Deze aanvraag is meegenomen in de uitwerking van het college- en raadsprogramma.

Om te voorkomen dat inwoners na een interventie zonder passende zorg of huisvesting achterblijven, wordt per situatie bekeken welke ondersteuning nodig is en welke organisatie daarin de regie voert. Zo wordt bijvoorbeeld samen met ProWonen gekeken naar de mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting in combinatie met passende zorg.

6. Wat moeten inwoners merken en hoe kan de raad bijsturen?

Welke concrete verbeteringen moeten inwoners aan het einde van deze beleidsperiode merken? Hoe worden de resultaten gevolgd en aan de raad teruggekoppeld?

Het college stelt de jaarlijkse uitvoeringsplannen vast. Op welk moment kan de raad vooraf richting geven aan de keuzes daarin? Wordt de raad ook geïnformeerd wanneer ambities niet haalbaar blijken of prioriteiten wezenlijk worden verschoven?

Antwoorden (in te vullen door college):

Het IVP is een kaderstellend document, een meerjarenbeleidsplan. De concrete acties worden jaarlijks in een uitvoeringsplan beschreven. De resultaten worden gevolgd via onder andere de monitoring van veiligheidsdata en de Veiligheidsmonitor. De raad wordt hierover geïnformeerd via de reguliere planning- en control cyclus, het jaarlijkse uitvoeringsplan en waar nodig via afzonderlijke raadsinformatiebrieven.

De raad heeft bij de totstandkoming van het IVP op 15 september 2026 de gelegenheid gehad om input mee te geven op de voorgestelde prioriteiten. Daarnaast is er jaarlijks rond maart ruimte om aandachtspunten en prioriteiten mee te geven, zodat deze kunnen worden betrokken bij de uitwerking van het uitvoeringsplan en worden meegenomen in de perspectiefnota. Als gedurende de uitvoering blijkt dat ambities niet haalbaar zijn of prioriteiten moeten worden aangepast, wordt de raad hierover geïnformeerd.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 38

7. Hoe houden we dagelijkse leefbaarheid in beeld?

In het vorige IVP was leefbaarheid een afzonderlijke prioriteit. In het nieuwe plan wordt leefbaarheid gezien als een resultaat van de inzet op de andere veiligheidsthema's. Wij begrijpen die samenhang, maar voor inwoners begint veiligheid vaak dichtbij huis: bij het aanpakken van terugkerende woonoverlast, een boa die zichtbaar en aanspreekbaar is en een melding waarop een duidelijke reactie volgt.

Voor PRO is het belangrijk dat deze dagelijkse problemen voldoende aandacht blijven krijgen, ook wanneer andere veiligheidsvraagstukken veel capaciteit vragen. Hoe blijven dagelijkse leefbaarheid, de zichtbaarheid van boa's en de opvolging van overlastmeldingen concreet geborgd in de jaarlijkse uitvoeringsplannen? Wie is hiervoor verantwoordelijk en hoe krijgt de raad inzicht in de resultaten en de ervaringen van inwoners?

Antwoorden (in te vullen door college):

Hoewel leefbaarheid in het nieuwe IVP geen afzonderlijke prioriteit meer is, blijft het een belangrijk uitgangspunt binnen alle veiligheidsthema's. De inzet op thema's als ondermijning, zorg en veiligheid, jeugd en veiligheid, digitale veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid moet bijdragen aan een veilige en leefbare woon- en leefomgeving voor inwoners. Onderwerpen als woonoverlast, terugkerende meldingen en problematiek in buurten raken vaak meerdere thema's tegelijk en worden daarom integraal benaderd. Zo kan woonoverlast onderdeel zijn van de aanpak binnen zowel ondermijning als zorg en veiligheid, afhankelijk van de aard van de problematiek. De resultaten worden gemonitord via signalen, meldingen en veiligheidscijfers en jaarlijks aan de raad teruggekoppeld via het uitvoeringsplan.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.